

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2 การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

The International Cooperation Development between Thailand and
Malaysia under the ASEAN Tourism Strategy Plan.

โดย
ดร.นราวดี บัวขวัญ และคณะ

พฤษภาคม 2563

เลขที่สัญญา RDG62T0078
รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2 การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

The International Cooperation Development between Thailand and
Malaysia under the ASEAN Tourism Strategy Plan.

โดย

ดร.นราวดี	บัวขวัญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ดร.ทวิสินธุ์	ตั้งแข่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
นางดวงธิดา	พัฒโน	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชุดโครงการ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
สหพันธรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกสว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สหพันธรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย

การดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ทั้งในส่วนของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย เพื่อนำสู่การออกแบบและจัดทำเครื่องมือวิจัยรวมถึงการลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่ชายแดนไทย และพื้นที่เป้าหมายของประเทศมาเลเซียที่ได้กำหนดไว้ตามแผนการดำเนินงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่เป้าหมายของการวิจัยในทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

ในท้ายที่สุดนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ซึ่งสละเวลาอันมีค่าเข้าร่วมประชุมหารือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย นอกจากนี้แล้วคณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำที่ดีแก่คณะผู้วิจัยในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คณะผู้วิจัย

2563

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. บทนำ

รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน โดยการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นแนวคิดในการที่จะสนองตอบนโยบายการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาลทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นสร้างความมั่นคง และขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ว่าด้วยการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึง ทั้งนี้ความสำคัญของพื้นที่ชายแดนที่โดดเด่นและส่งผลต่อโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมาโดยตลอดคือการค้าชายแดนซึ่งมีมูลค่าการค้ารวม 1,006,796.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.38 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (คมชัดลึก , 2557) หรือกว่า 15% ของปริมาณการค้ารวมของทั้งประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของพื้นที่ชายแดนต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นภูมิภาคและในระดับประเทศ โดยมีการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปของประเทศไทยเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมสาขาหลักซึ่งส่วนหนึ่งคือการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาปัญหาการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวอาเซียน ยังเป็นเพียงความร่วมมือในภาพกว้างๆ ไม่ระบุถึงแนวทางในการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงส่งผลให้การพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียนขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว

ในส่วนของพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส โดยมีชายแดนติดกับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซียประกอบด้วย เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน นับเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่หลากหลาย ก่อให้เกิดทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมเทศกาลงานประเพณีจำนวนมากภายใต้วิถีชีวิตที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีด่านชายแดนที่สำคัญซึ่งเชื่อมกับประเทศมาเลเซียซึ่งถือว่าเป็นประตูสู่อาเซียน จำนวน 9 ด่าน ประกอบด้วย ด่านสะเดา ด่านปาดังเบซาร์ และด่านบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา ด่านตำมะลัง และด่านวังประจัน จังหวัดสตูล ด่านเบตง จังหวัดยะลา ด่านตากใบ ด่านบูเก้จตา และด่านสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส โดยด่านเหล่านี้ก่อให้เกิดความสะดวกรวดในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างไทย มาเลเซีย อาเซียน และจากทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างภาคใต้ของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียยังคงประสบปัญหาและข้อจำกัดในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในหลายด้าน ดังนั้น

เพื่อเป็นการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงความร่วมมือที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว รวมถึงลดปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดนไทย-มาเลเซีย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริงภายใต้กรอบความร่วมมือและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย

3. ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน โดยการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่สำรวจ การสังเกต การจัดประชุมกลุ่มย่อย การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มตัวอย่างที่จึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ดังนี้ คือ

3.1 สรุปผลการศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยเพื่อสำรวจข้อมูลและรวบรวมประเด็นสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย สามารถสรุปประเด็นสถานการณ์/ปัญหาอุปสรรคด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ได้ดังต่อไปนี้

3.1.1 สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ข้อจำกัดด้านนโยบายด้านการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างประเทศ สมาชิกภายในภูมิภาค รวมถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการรักษา ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ยังมีข้อจำกัด

- 2) ขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวองค์รวม การท่องเที่ยวสีเขียว และการพัฒนาท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้

- 3) ขาดการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดย

เฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางบกและอากาศ สำหรับการท่องเที่ยว และสำหรับระบบสารสนเทศ

4) กรอบนโยบายไม่มีความชัดเจนในการให้ความสำคัญกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

5) ขาดความชัดเจนในระบบการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว

3.1.2 สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงการดำเนินงานของพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย

1) ปัญหาการอำนวยความสะดวกในการผ่านข้ามด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีความล่าช้าและมีความซ้ำซ้อนในการตรวจสอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2) ปัญหาข้อจำกัดทางด้านกฎหมายการขนส่งและระบบการให้บริการรถบัสนำเที่ยว ระหว่างไทยกับมาเลเซีย

3) ปัญหาความไม่พร้อมในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมาเลเซีย อาทิ เส้นทางคมนาคมเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวในฝั่งประเทศไทยบางส่วนยังไม่สมบูรณ์เมื่อเทียบกับทางฝั่งมาเลเซีย เช่น เส้นทางคมนาคมบริเวณด่านบ้านประกอบ จ.สงขลา รวมถึงด่านชายแดนที่มีความคับแคบและไม่ได้มาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ด่านวังประจัน จังหวัดสตูล

4) ปัญหาความไม่พร้อมและทักษะในการใช้ภาษาของมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวข้ามแดน

5) ปัญหามาตรฐานในการบริการด้านการท่องเที่ยวที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น มาตรฐานโรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร (อาหารฮาลาล) รวมถึงมาตรฐานด้านราคาสินค้า

6) การขาดการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันของไทยกับมาเลเซีย

7) ขาดการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงและส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมาเลเซีย อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

3.1.3 ประเด็นโอกาสและความท้าทายในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1) การสร้างความสมดุลในด้านการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก

2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

3) การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงจนเกินไป

4) การลดความแออัดของระบบการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวก

5) ค่าใช้จ่ายที่สูงในการเดินทางภายในภูมิภาค

- 6) การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว
- 7) การลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- 8) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

โดยสรุปในส่วนของความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียในการดำเนินงานและโอกาสสร้างความร่วมมือทางด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ซึ่งสามารถนำเสนอรายละเอียดความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านองค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ด้านข้ามแดนไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันมีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ยังพบเจอปัญหาบ้างในบางประเด็นดังต่อไปนี้

สิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบการขนส่ง ศูนย์การให้ข้อมูล การท่องเที่ยวประจำแหล่งและออนไลน์ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ห้องน้ำ ที่พักหรือโรงแรม และร้านอาหาร โดยให้ความสำคัญกับเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล ซึ่งปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นมีมากมายแต่ยังไม่มีมาตรฐานที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและปลอดภัยรวมถึงเกิดความประทับใจจนอยากมาเที่ยวซ้ำหรือการบอกต่อชักชวนนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นให้มาเที่ยวในอนาคต

ระบบการขนส่ง สิ่งสำคัญในท่องเที่ยวคือการเดินทางดังนั้นระบบการขนส่งต้องเอื้อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยมากที่สุด ถึงที่หมายในเวลาที่กำหนด สัมผัสได้ถึงความมิตรในการบริการปัจจุบันระบบการขนส่งระหว่างประเทศของไทยและมาเลเซียสามารถเดินทางโดยการใช้อัตบัส รถตู้ รถไฟ เรือเฟอร์รี่ เครื่องบิน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่องทางหลักประกอบด้วย ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งการเดินทางระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ทางบก รองลงมาคือทางอากาศ ส่วนทางน้ำจะมีเฉพาะการเดินทางระหว่างเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซีย สู่เกาะหลีปะจังหวัดสตูลเท่านั้น ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงต้องต้องเร่งดำเนินการจัดการระบบการขนส่งในส่วนของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างท่องเที่ยวในแหล่ง และการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานภายใต้กฎระเบียบของการขนส่งภายในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระบบการขนส่งทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ ประเทศไทย มุ่งสู่รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาล นักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาลซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน โดยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ศาสนสถานเพื่อการละหมาดหรือประกอบกิจทางศาสนา ร้านอาหารฮาลาลที่มีความสะอาด ที่พักหรือโรงแรมที่สร้างภายใต้หลักฮาลาล เป็นต้น

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้มีศูนย์การประสานงานเพื่อการทำงานอย่างบูรณาการ ให้เกิดการส่งต่อข้อมูลและเกิดการประสานงานที่ชัดเจน รวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยและมาเลเซียให้ได้มากที่สุด

ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวมีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส เชื่อมโยงกับพื้นที่ประเทศมาเลเซียซึ่งประกอบด้วยรัฐปีนัง เก็นดิง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ และลังกาวิ ผ่านด่านนอก (ด่านสะเดา) มากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจุดหมายหลักที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ดังนั้นความคิดเห็นการจัดการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามแดนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาลร่วมกัน กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยจึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และ Malayu Day เป็นต้น

สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬาร่วมกัน พฤติกรรมของคนในปัจจุบันรักสุขภาพมากยิ่งขึ้นดังนั้นการจัดกิจกรรมเชิงสุขภาพจะส่งผลให้เกิดการเดินทางเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และมีการจัดงานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะนักวิ่ง และนักปั่นจักรยาน

จัดงานประเพณีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การนำเสนอกิจกรรมที่หลากหลายอาจจะอยู่ในรูปของการจัดการประจำปีเพื่อนำเสนอของดีในแต่ละพื้นที่แต่อย่างไรก็ตามในการจัดต้องหาจุดร่วมที่ลงตัวเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาร่วมอย่างแท้จริง เช่น งานดอกไม้บาน งานอาหารจาดเด็ด เป็นต้น

เชื่อมโยงกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT เชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกันโดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละกา เมดาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดยการส่งเสริมการร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบการขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ดังนั้นการดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึงความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบไมซ์ ควรมีการดำเนินการด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมแต่ต้องสร้างมาตรฐานให้เกิดความประทับใจและกลับมาเที่ยวซ้ำ เช่น one Stop service เป็นต้น

2) ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

นโยบายนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงานที่ตั้งเป้าไว้ ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีนโยบายร่วมกัน โดยเฉพาะในประเทศไทยนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดต้องปรับนโยบายดังต่อไปนี้

ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาล กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยในอำเภอหาดใหญ่ ดังนั้นอำเภอหาดใหญ่จึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และ Malayu Day เป็นต้น

ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬา การท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ มีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเดิม ๆ ควรมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจหรือกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะนักวิ่ง และนักปั่นจักรยาน

การบูรณาการการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว แต่ละเมืองต้องมีกลยุทธ์ร่วมกันเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของเมืองให้มีความชัดเจน จากนั้นบูรณาการการจัดงานร่วมกันตามหน้าที่หลักขององค์กร มีการเชื่อมโยงทั้งด้านการจัดการ ด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ ร่วมกันทั้งภาคท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดงานที่มีคุณภาพ เช่น งานอาหารทะเล งานผลไม้อร่อย เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาอย่างแท้จริง

ดำเนินนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันภายใต้ 3 เมือง ของ 3 ประเทศหลัก ภายใต้นโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่พิเศษ เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกันโดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละกา เมดาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดย การส่งเสริมการร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบการขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ดังนั้น การดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึงควรต้องมีความต่อเนื่องเพื่อการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การบริหารจัดการกระบวนการข้ามแดน

การจัดการกระบวนการผ่านแดน ควรส่งเสริมให้ฝ่ายท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ปัญหาความล่าช้าของการเข้าออกบริเวณด่านชายแดน ควรพิจารณาในประเด็นการเปิดช่องผ่านด่านเพิ่ม หากมีการแจ้งล่วงหน้าสำหรับกรุปทัวร์ หรือในช่วงวันหยุดพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ผ่านแดน ทั้งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเอง และผู้ที่ใช้บริการทั่วไป

การศึกษาและรวบรวมด้านสถิติในการจัดบันทึก จำนวนบัส จำนวนนักท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นเอกสารเพื่อการเข้าออก เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ วางแผนในการบริหารจัดการกระบวนการให้ดีขึ้น

4) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำสถิติให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์นักท่องเที่ยวและเพื่อพัฒนาการทำการตลาดให้สอดคล้องและตอบโจทย์นักท่องเที่ยวได้

การทำการตลาดประชาสัมพันธ์ โดยให้ความสำคัญกับการจัดงาน Event marketing เป็นหลัก แต่ควรมีการพัฒนาเครื่องมือด้านการตลาด สื่อทางการตลาดให้เหมาะสมและทันสมัย

กิจกรรมทางการตลาด ต้องมีการศึกษา วางแผน เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง และต้องมีสร้างการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ แบบเชื่อมโยงพื้นที่ กล่าวคือ เมื่อมีงานอีเวนต์ ต้องมีการทำการตลาดสร้างการรับรู้ แบบสามเมือง สามพื้นที่

การจัดตั้งสำนักงาน ททท.ในปิ่นัง มาเลเซีย เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ในมาเลเซีย เช่น งาน อีเวนต์ ต่างๆ ลง Blogger Line FamTrip เป็นต้น

5) ด้านการดำเนินการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยว

- ภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านการลงทุน เช่น การลดหย่อนภาษี หรือ การสร้าง Duty Free
- การพัฒนาปรับปรุงรถไฟ ทั้งด้านประสิทธิภาพและความพร้อมในการให้บริการ
- การพัฒนาความร่วมมือในพื้นที่จังหวัดเชื่อมโยง คือ ชุมชน สตูล – ชุมชน สงขลา
- ชุมชน พัทลุง เพื่อเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว แบบ Single Destination

- การประกันภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดสงขลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยและเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น
- การแก้ปัญหาด้านโลจิสติกส์ ทั้งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุด ระหว่างเมือง
- การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ให้ชัดเจน และทำงานอย่างบูรณาการ เช่น ย่านเมืองเก่าสงขลา และพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ เป็นต้น เพื่อการส่งต่อข้อมูล และก่อให้เกิดการประสานงานที่ชัดเจนและอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวมากที่สุด

3.3 ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

โดยสรุปผลจากการทบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย รวมถึงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ประกอบกับการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยเพื่อสำรวจและจัดประชุมรับฟังข้อมูลจากภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย ซึ่งสามารถรวบรวมเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวคิดและทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดการสร้างมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวร่วมกันในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยสามารถสรุปผลแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียใน 3 แนวทาง ได้ดังตารางต่อไปนี้

การจัดทำมาตรฐานอาเซียนเชื่อมโยงมาตรฐานภายในประเทศ (Synergizing ASEAN tourism standard)	การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงกับจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว (Developing ASEAN tourism platform)	การทำการตลาดร่วมกัน เพื่อหาอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศที่จะใช้ในการจัดชูโรงและเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (Pinpointing different tourism focus)
- การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยดำเนินการนำร่องผ่านสมาคม ชมรม และตัวแทนผู้ประกอบการนำเที่ยวของทั้งสองประเทศ - การพัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประสานเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำสู่พัฒนาและยกระดับทักษะของบุคลากรผ่านการจัดอบรมสำหรับ ผู้ฝึกสอน รวมถึงบุคลากรทางการท่องเที่ยวอื่นๆ และดำเนินการรับรองคุณภาพของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการพัฒนาตามข้อตกลงร่วมด้านบุคลากรวิชาชีพด้านท่องเที่ยวของอาเซียน - การพัฒนาความร่วมมือในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการงานวิจัย และนวัตกรรมการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	- การส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย อาทิ 1) เส้นทางท่องเที่ยวเมืองเก่า (มะละกา-ปีนัง-สงขลา-ภูเก็ต) 2) เส้นทางท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลก (ลังกา-วี-สตูล) 3) เส้นทางท่องเที่ยวอาหารฮาลาล (กัวลาลัมเปอร์-ปีนัง-เบตง-หาดใหญ่) และ 4) เส้นทางคาราวานรถยนต์/รถมอเตอร์ไซค์บิ๊กไบท์ (กัวลาลัมเปอร์-หาดใหญ่-พัทลุง-ตรัง-กระบี่-ภูเก็ต) เป็นต้น - การพัฒนาช่องทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการนำร่องส่งเสริมการตลาดระหว่างเอกชนของประเทศไทยกับเอกชนของประเทศมาเลเซีย โดยการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย - การพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศ	- การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย อาทิ เทศกาลอาหาร ฮาลาล ชายแดนไทย-มาเลเซีย เทศกาลจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น - การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา (MICE) ไทย-มาเลเซีย โดยจัดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มประชุมสัมมนาในพื้นที่เมืองชายแดนจังหวัดสงขลา และเชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในจังหวัดอื่นๆ รวมถึงการจัดมหกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา MICE ไทย-มาเลเซีย - การพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย (1) การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกและมรดกทางวัฒนธรรมเมือง มะละกา-เมืองปีนัง -

	มาเลเซียอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพื่อเชื่อมโยงการส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวร่วมกัน โดยการจัดตั้งสมาคม หรือชมรมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย เป็นต้น	เมืองเก่าสงขลา – เมืองเก่าภูเก็ต (2) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางรถไฟเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (เส้นทางกัวลาลัมเปอร์-ปีนัง-หาดใหญ่) (3) การพัฒนาการท่องเที่ยวเส้นทางคาราวานรถยนต์ท่องเที่ยวเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (4) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย (5) การพัฒนาความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทาง ท่องเที่ยวข้ามแดนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย - การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวชุมชนชายแดนไทยกับชุมชนท่องเที่ยวชายแดนมาเลเซีย
--	--	---

3.4 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในส่วนในประเทศไทย อาทิ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม รวมถึงกระทรวงมหาดไทย ที่ดูแลเชื่อมโยงในด้านความมั่นคงและการอำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่านข้ามแดนของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและประเทศมาเลเซีย ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศมาเลเซีย โดยใช้ประเด็นที่สามารถดำเนินการร่วมกันในผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแผนการดำเนินงานนำร่องในประเด็นที่สามารถร่วมมือกันดำเนินงานได้ก่อน ทั้งนี้และความชัดเจนในการผลักดันนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงในส่วนประเทศไทยควรมีการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเชิงพื้นที่ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.สำนักงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด่านศุลกากรในพื้นที่ด่านชายแดนไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น ได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซียอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ผ่านการตั้งคณะทำงานฯ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ของทั้งสองประเทศเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันในเชิงรุก และควรมีการประชุมหารือเพื่อกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การประสานเชื่อมโยงความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่ประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียให้เกิดความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยการบูรณาการการทำงานเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมร่วมกันอย่างเป็นองค์รวม ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การสร้างมาตรฐานการบริการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เครือข่ายการท่องเที่ยวของทั้งสองพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมการตลาดผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงพื้นที่และชุมชน

จากผลการศึกษาวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยในส่วนของ การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ที่เมืองชายแดนด้านการท่องเที่ยวของภาคใต้ที่มีความเชื่อมโยงกับเมืองท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซีย อาทิ เมืองหาดใหญ่ จ.สงขลา เมืองสุไหงโกลิก จ.นราธิวาส เมืองเบตง จ.ยะลา เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล ในพื้นที่ประเทศไทย เป็นต้น และเมืองท่องเที่ยวของมาเลเซีย อาทิ เมืองปีนัง เมืองมะละกา เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ ในพื้นที่ประเทศมาเลเซีย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกันในเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองชายแดน อาทิ เมืองหาดใหญ่ เมืองเก่าสงขลา จ.สงขลา เชื่อมโยงกับ เมืองปีนัง เมืองมะละกา โดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวเมืองเก่า และเมืองมรดกโลก เป็นจุดขายในการเชื่อมโยงแหล่งประวัติศาสตร์ เส้นทางท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของเมืองเก่าร่วมกัน รวมไปถึงการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทางรถไฟระหว่างเมือง

ท่องเที่ยวชายแดนไทยกับมาเลเซีย เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย ก็จะเป็นอีกช่องทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชายแดนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกับประเทศไทยมาเลเซีย จำเป็นจะต้องมีการทำงานในลักษณะเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกหน่วยงานในเชิงพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซียในการทำงานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ศักยภาพและความเป็นไปได้เพื่อการพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางรถไฟระหว่างเมืองชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับการพัฒนามาตรฐานการบริการการท่องเที่ยวและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากลระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ในเชิงวิชาการด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยและประเทศมาเลเซียให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ	:	RDG62T0078
โครงการ	:	การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซียภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน
นักวิจัย	:	ดร.นราวดี บัวขวัญ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา)
Email	:	bnarawadee@gmail.com
ระยะเวลาโครงการ	:	1 ปี (ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2562 – 14 มกราคม 2563)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย จากภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษา พบว่า สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียมีความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเนื่องจากทั้งสองประเทศมีความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวและมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะภาคเอกชนของทั้งสองประเทศมีศักยภาพและความสนใจในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน โดยในส่วนของความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย มีความคิดเห็นว่าควรมีการยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศมาเลเซียให้ได้มาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการในการข้ามแดนแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเดินทางท่องเที่ยว รวมถึงการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณภาพด้านการบริการท่องเที่ยวร่วมกัน ภายใต้แนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการพัฒนานำร่องในประเด็นที่สำคัญต่างๆ คือ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เช่น การพัฒนาระบบมาตรฐานการผ่านข้ามแดนให้มีความสะดวกรวดเร็วและโปร่งใส การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยรถไฟเชื่อมเมืองท่องเที่ยวของสองประเทศ การส่งเสริมการขั้บรถยนต์ท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เป็นต้น

คำหลัก: การพัฒนา, ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว, ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

Abstract

Project code : RDG62T0078
Project name : The development of cooperation between Thailand and Malaysia under the strategy of ASEAN tourism.
Researcher : Dr. Narawadee Buakwan (Songkhla Rajabhat University)
Email : bnarawadee@gmail.com
Duration : 1 year (from 15 January 2019 - 14 January 2020)

Three main objectives for this research were 1) to properly study the specific situation of tourism and the possible opportunity for touristy cooperation among Thailand and Malaysia, 2) to study the official opinions of the tourism-related partners between Thailand and Malaysia and 3) to propose developed guidelines for tourism cooperation between Thailand and Malaysia. Qualitative research methods have been used in the process. The examination process studied both concepts, theories and related research including field research. Empirical data were carefully collected by surveys, exclusive interviews and small group meetings. The primary informers are parties involved in tourism in both Thailand and Malaysia. The study exposed the situation of tourism and touristy cooperation between Thailand and Malaysia is possible in linking tourism cooperation. The primary reason is that both countries are linked to tourist destinations and there are continuous numbers of tourists traveling. This includes tourism related parties, especially the private sector in both countries, who demonstrate the potential and are interested in promoting and developing tourism together. As for the opinions of the tourism partners, there is an opinion that tourism and tourism development of Thailand and Malaysia should be upgraded to the appropriate standards. Especially the provision of cross-border services to tourists for tourism purposes, including management to create quality tourism facilities together. There should be a pilot development on important issues like the development of tourism routes and diverse tourism programs. For example, the development of a transboundary standard system to be convenient, fast and transparent. The development of tourist routes by train connecting the tourist cities of the two countries and promoting the driving of international tourism, etc.

Keywords: Development, Tourism Cooperation, ASEAN Tourism Strategy

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
บทคัดย่อ	จ
ABSTRACT	ฅ
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ด
สารบัญรูปภาพ	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 กรอบแนวคิด	4
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย IMT-GT	8
2.2 นโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ภาคใต้	11
2.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษ: ผลต่อเศรษฐกิจภาคใต้	13
2.4 แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดน	14
2.5 แผนดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568	16
2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซีย	18
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	26
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.2 พื้นที่ศึกษา	27
3.3 วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล	28
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	30

4.1 ผลการศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย.....	30
4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศ.....	76
4.3 ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	81
บทที่ 5 สรุป	92
5.1 สรุปผลการศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	93
5.2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	95
5.3 ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	99
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก แบบสำรวจข้อมูล แบบสังเกต และประเด็นในการประชุมกลุ่มย่อย.....	110
ภาคผนวก ข ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและการจัดประชุม	117

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4- 1	ทิศทางการพัฒนาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้โอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	32
ตารางที่ 4-2	สรุปผลการเปรียบเทียบแผนยุทธศาสตร์อาเซียนกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	34
ตารางที่ 4- 3	สรุปแนวโน้มและทิศทางการเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ในประเด็นสำคัญเพื่อนำร่องในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะเร่งด่วน 1-3 ปี	88
ตารางที่ 5- 1	แสดงสถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงนโยบายและเชิงการดำเนินงานในพื้นที่	93
ตารางที่ 5- 2	แสดงประเด็นโอกาสและความท้าทายในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	94
ตารางที่ 5- 3	แสดงสรุปแนวทางการร่วมมือในภาพรวมด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	101

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่ 1- 1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
รูปภาพที่ 2- 1	ภาพรวมของเขตเศรษฐกิจพื้นที่พิเศษ 10 จังหวัด 12 พื้นที่.....	12
รูปภาพที่ 3- 1	พื้นที่ในการศึกษาวิจัย	27
รูปภาพที่ 4- 1	แผนที่เมืองปิ่น.....	57
รูปภาพที่ 4- 2	แผนที่เมืองแก่นตั้ง.....	61
รูปภาพที่ 4- 3	แผนที่เกาะลังกาวิ.....	64
รูปภาพที่ 4- 4	แผนที่เมืองมะละกา	70
รูปภาพที่ 4- 5	แผนที่กรุงกัวลาลัมเปอร์.....	75
รูปภาพที่ 4- 6	แผนที่เชื่อมโยงเมืองมรดกโลกและมรดกทางวัฒนธรรมเมือง มะละกา-เมืองปิ่น – เมืองเก่าสงขลา – เมืองเก่าภูเก็ต.....	83
รูปภาพที่ 4- 7	แผนที่ทางรถไฟเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (เส้นทางกัวลาลัมเปอร์-ปิ่น-หาดใหญ่).....	84
รูปภาพที่ 4- 8	แผนที่เส้นทางคาราวานรถยนต์ท่องเที่ยวเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย	85
รูปภาพที่ 4- 9	แผนที่การท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยาน ธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ยุทธศาสตร์การทอ่งเที่ยวอาเซียน โดยการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นแนวคิดในการที่จะสนองตอบนโยบายการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาลทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นสร้างความมั่นคง และขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ว่าด้วยการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึง ทั้งนี้ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นให้ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้, มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทยนั้น นับเป็นนโยบายที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการเชิงบูรณาการครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งนี้ความสำคัญของพื้นที่ชายแดนที่โดดเด่นและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมาโดยตลอดคือการค้าชายแดนซึ่งมีมูลค่าการค้ารวม 1,006,796.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.38 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (คมชัดลึก , 2557) หรือกว่า 15% ของปริมาณการค้ารวมของทั้งประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของพื้นที่ชายแดนต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นภูมิภาคและในระดับประเทศ โดยมีการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปของประเทศไทยเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมสาขาหลักซึ่งส่วนหนึ่งคือการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวตนเอง แต่อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาปัญหาการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวอาเซียน ยังเป็นเพียงความร่วมมือในภาพกว้างๆ ไม่ระบุถึงแนวทางในการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงส่งผลให้การพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียนขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว

โดยในส่วนของพื้นที่ภาคใต้ ของประเทศไทยซึ่งที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส โดยมีชายแดนติดกับ 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซียประกอบด้วย เปอร์ลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน นับเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ความหลากหลายของผู้คนที่ประกอบด้วย ไทยพุทธ ไทยมุสลิม และไทยจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน ที่ผูกพันเชื่อมโยงถึง วิถีชีวิต ความเชื่อพิธีกรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ต่างๆ ก่อให้เกิดทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของงานกิจกรรมประเพณีงานวนมาก โดยอาศัยวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีข้อได้เปรียบ เนื่องจากมีด่านชายแดนที่สำคัญซึ่งเชื่อมกับประเทศมาเลเซียซึ่งถือว่าเป็นประตูอาเซียน จำนวน 9 ด่าน

ประกอบด้วย ด้านสะเดา ด้านปาดังเบซาร์ และด้านบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา ด้านตามะลั้ง และด้านวังประจัน จังหวัดสตูล ด้านเบตง จังหวัดยะลา ด้านตากใบ ด้านบูเก้จตา และด้านสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาสด้านเหล่านี้ ก่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างชาวไทย ชาวมาเลเซีย รวมถึงนักท่องเที่ยวจากพื้นที่ประเทศในสมาคมอาเซียนและจากทั่วโลก

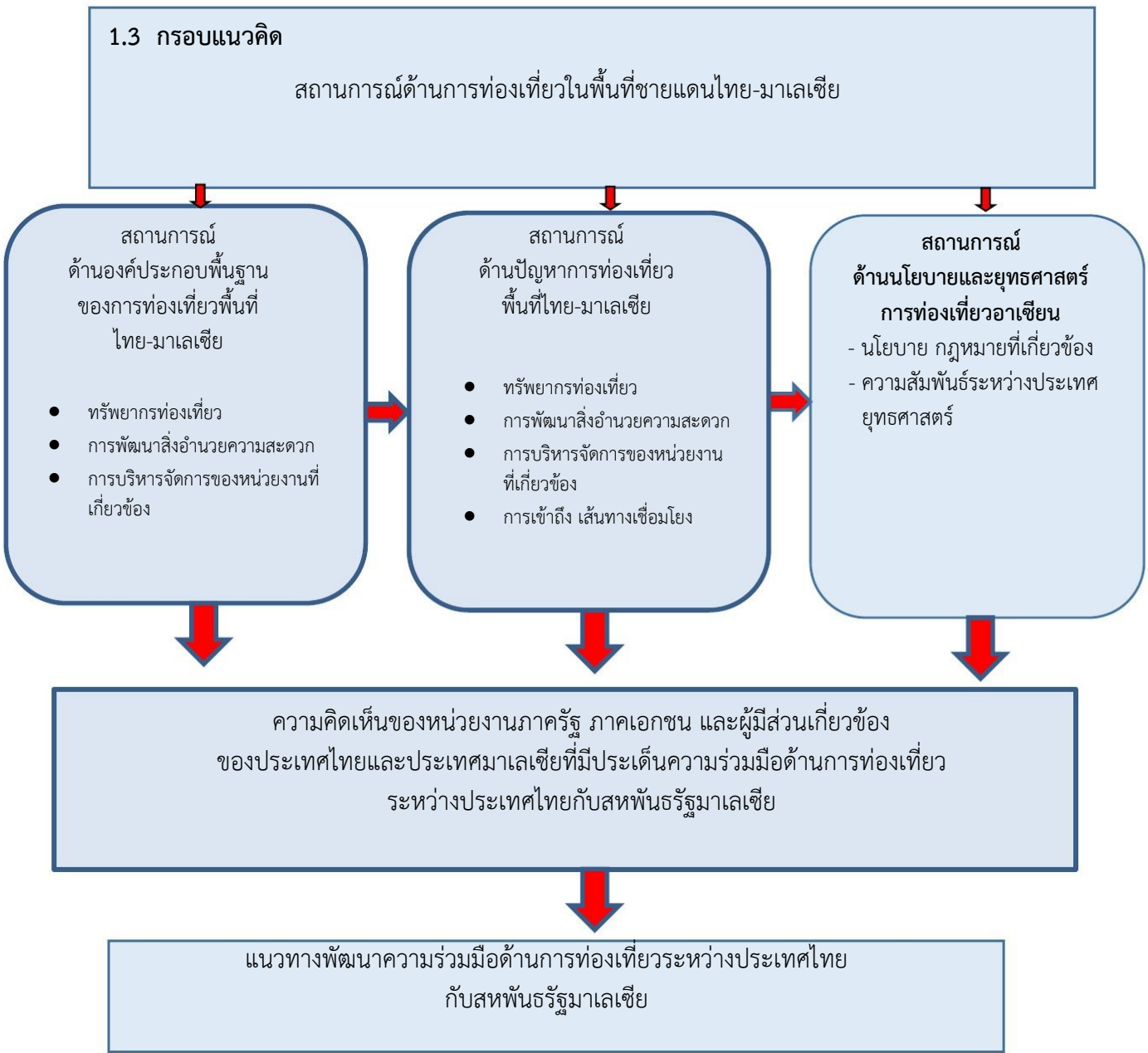
จากศักยภาพเชิงพื้นที่ระหว่างเมืองชายแดนไทยของประเทศไทยกับเมืองชายแดนของประเทศมาเลเซีย รวมถึงวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คนของทั้งสองพื้นที่ ซึ่งมีความโดดเด่นและประสานสอดคล้องเชื่อมโยงกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เหมือนบ้านพี่เมืองน้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศนั้น มีการเชื่อมโยงทั้งในส่วนของการเดินทางท่องเที่ยวทั้งทางรถยนต์ รถบัส รถไฟ เรือ และทางเครื่องบิน รวมถึงโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ถูกนำเสนอผ่านผู้ประกอบการนำเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวมาเลเซียอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความเชื่อมโยงดังกล่าวข้างต้น นับเป็นโอกาสด้านการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย รวมไปถึงพื้นที่ประเทศเชื่อมโยงอื่นๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน หากได้มีการพัฒนาความร่วมมือเพื่อส่งเสริมและบริหารจัดการการท่องเที่ยวร่วมกันได้ ก็จะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์จากการท่องเที่ยวแก่ทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซียได้อย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียยังคงประสบปัญหาและข้อจำกัดในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในหลายด้าน อาทิ ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับมาเลเซีย การบริหารจัดการในการผ่านข้ามแดนของนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยว มาตรฐานบุคลากรกรด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพในการรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานสากลที่สามารถรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการประสานความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงความร่วมมือที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว รวมถึงลดปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดนไทย-มาเลเซีย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริงภายใต้กรอบความร่วมมือและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยของโครงการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น คณะผู้วิจัย
นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานวิจัยเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์
อย่างสมบูรณ์และครบถ้วน ซึ่งสามารถแสดงได้ดังรูปภาพที่ 1-1 ดังนี้

รูปภาพที่ 1- 1 กรอบแนวคิดการวิจัย
ที่มา: คณะผู้วิจัย (2562)

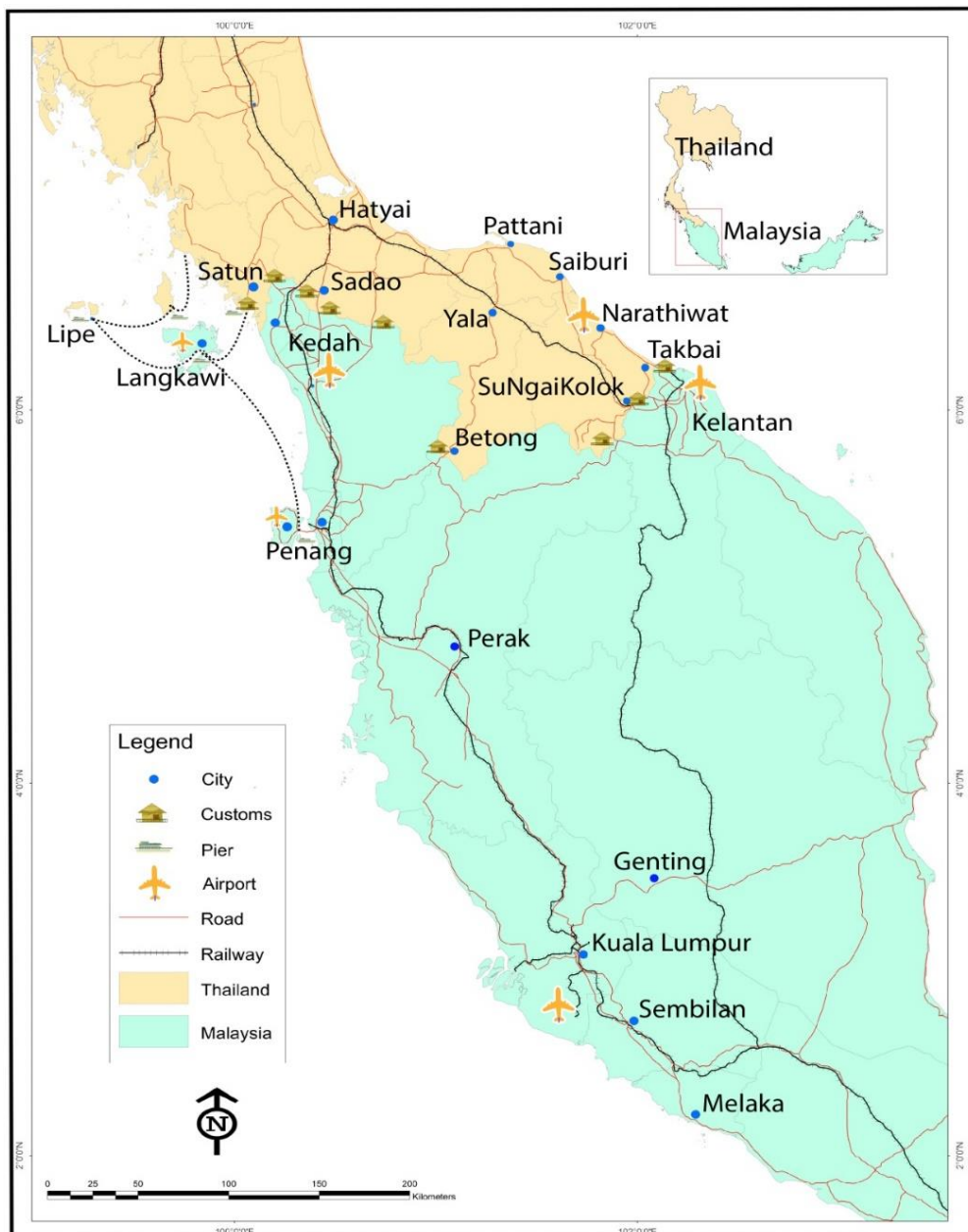
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

- การพัฒนา (Development) หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ภายใต้ทิศทางที่ได้มีการวางแผนไว้ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น
- ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (Tourism Cooperation) หมายถึง การร่วมกันดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน
- ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (The ASEAN Tourism Strategic Plan) หมายถึง การกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์หลักเป็นการกำหนดทิศทางภายใต้วิสัยทัศน์ที่ได้ตกลงร่วมกันในช่วงกระบวนการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (ATSP) ที่เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวในภูมิภาคที่สามารถแข่งขันได้และมีความยั่งยืน

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย

โครงการวิจัย “การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน” กำหนดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยโดยมุ่งเน้นให้ครอบคลุมเมืองสำคัญด้านการท่องเที่ยวของไทย-มาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย 5 พื้นที่ ดังนี้ คือ ปีนัง เก็นติ้ง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ และลันกาวิ ดังแสดงไว้ในรูปภาพที่ 1-2

รูปภาพที่ 1- 2 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย
ที่มา : คณะผู้วิจัย (2562)

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- นโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ภาคใต้
- แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย
- กฎหมายการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

- องค์ประกอบพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย
- ปัญหาและอุปสรรคด้านการค้า การลงทุนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย
- ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

1.5.3 ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้กำหนดเป็นหน่วยวิจัยที่เกี่ยวข้อง (stakeholders) ดังนี้ คือ

1) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด่านศุลกากร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

2) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ สมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพจังหวัดสงขลา หอการค้าจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการค้าปลีก-ส่ง ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุน และท่องเที่ยวในพื้นที่ ใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและมาเลเซียใน 5 พื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษา คือ 12 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ข้อมูลด้านสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย
- 2) ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย
- 3) แนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล คัดกรองข้อมูล และจัดแยกเป็นประเด็นต่างๆ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามประเด็นที่ค้นพบ (topic) แล้วนำมาพรรณนาเชิงอุปนัย (inductive)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สหพันธรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากการทบทวนเอกสาร ตำรา บทความ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้ คือ

2.1 กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย IMT-GT

2.1.1 กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย IMT-GT

การประชุมระดับผู้นำแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 28-29 เมษายน 2560 ที่ประเทศฟิลิปปินส์ ได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะในด้านความเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบต่างๆ ให้สมบูรณ์ ในการสนับสนุนวิสัยทัศน์ 20 ปี ของอาเซียน และยังได้มีการรับรองแผนปฏิบัติการ 5 ปี ซึ่งไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกอาเซียน ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เพื่อลดอุปสรรคในการเดินทางท่องเที่ยว และยกระดับให้ภูมิภาคนี้เป็น “จุดหมายปลายทางเดียวกัน” ที่เรียกว่า “Single Tourist Destination” ของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกโดยได้กำหนดให้ปี 2560 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวภูมิภาคอาเซียน ภายใต้ชื่อ “Visit ASEAN at 50” ทั้งนี้รัฐบาลได้จัดทายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2558 – 2560 ที่เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีจำนวนมากขึ้น มีคุณภาพนักท่องเที่ยวดี ขึ้น และการใช้จ่ายต่อรายได้สูงขึ้นไปพร้อม ๆ กัน โดยมีการวางแผนส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวไทยสู่การเป็น “จุดหมายปลายทางเพื่อการเดินทางมาพักผ่อนที่มีคุณภาพ” หรือ “Quality Leisure Destination” นอกจากนี้ตามแผนการส่งเสริม SME ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ยังได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา SME ให้มีบทบาทมากขึ้นในการสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศโดยจะให้ความสำคัญทั้งในเรื่องของการส่งเสริม SME เพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยเร่งการเติบโตทางเศรษฐกิจ ให้วิสาหกิจฐานรากประกอบธุรกิจได้อย่างมีอาชีพ ด้วยการพัฒนาทักษะความรู้ด้านการตลาดแก่ผู้ประกอบการ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงสถานที่จำหน่ายสินค้ากับการท่องเที่ยวในพื้นที่เสริมสร้างโอกาสทางการตลาดและช่องทางตลาด

ดังนั้น การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย จึงต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2564 รวมถึงนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ASEAN อีกด้วย จึงต้องศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 รวมถึงนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ASEAN ของผู้ เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นองค์กรภาครัฐและเอกชนที่มีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการค้าการลงทุน เพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย

2.1.2 ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปิดเสรีด้านการบริการ ซึ่งประกอบไปด้วยกรอบความตกลงพหุภาคี (Multilateral agreement) เช่น ความตกลงภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) ความตกลงภายใต้กรอบของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nation หรือ ASEAN) รวมทั้งความตกลงทวิภาคี (Bilateral Agreement) ระหว่างไทยกับประเทศคู่ภาคี

หลักการสำคัญของความตกลงระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย ได้แก่

1) การเปิดเสรีด้านบริการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความตกลงแห่งองค์การการค้าโลก ปรากฏอยู่ในความตกลงด้านการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services หรือ GATS) ซึ่งมีหลักการสำคัญในการจัดอุปสรรคทางการค้าบริการระหว่างประเทศโดยกำหนดกรอบกฎหมายเพื่อให้ประเทศภาคีได้เจรจาต่อรองเกี่ยวกับการเปิดเสรีด้านบริการโดยกำหนดข้อผูกพันที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละประเภทของบริการ และมีหลักการสำคัญที่มีผลผูกพันประเทศสมาชิกในสองลักษณะคือ หลักการซึ่งมีผลผูกพันทุกสาขาบริการ (Horizontal commitments) ได้แก่ หลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation หรือ MFN) ซึ่งประเทศสมาชิกจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันโดยไม่มีเงื่อนไข กล่าวคือ เมื่อเปิดตลาดด้านบริการแก่ประเทศสมาชิกหนึ่งแล้วก็ต้องเปิดให้กับประเทศสมาชิกอื่นด้วย และหลักการที่มีผลผูกพันเฉพาะสาขา (Sector – specific commitments) เช่น หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนในชาติ (National Treatment) ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจต่างชาติได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับองค์กรธุรกิจของประเทศไทย

2) การเปิดเสรีด้านบริการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความตกลงอาเซียน โดยประเทศไทยมีความผูกพันเกี่ยวกับการเปิดเสรีด้านบริการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความตกลงพหุภาคีในระดับภูมิภาค (Regional level) โดยเฉพาะความผูกพัน ภายใต้สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) โดยมีหลักการสำคัญคือมุ่งให้เกิดการค้าเสรีโดยการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงาน ได้อย่างเสรีระหว่างประเทศสมาชิก

3) กรอบความตกลงอาเซียนด้านการบริการ (ASEAN Framework Agreement on Service หรือ AFAS) ประเทศสมาชิกมีพันธกรณีในการเปิดเสรีการค้าบริการในสาขาต่าง ๆ ด้วยการขจัดมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการเลือกปฏิบัติและข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดระหว่างประเทศ รวมทั้งห้ามมิให้

มีการกำหนดมาตรการใดขึ้นใหม่ซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด โดยรูปแบบบริการด้านการท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในสาขาบริการเร่งรัดภายใต้กรอบ AFAS ที่ครอบคลุม 3 สาขาบริการ คือ โรงแรมและร้านอาหาร (Hotel and Restaurant) ตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจจัดนำเที่ยว (Travel agencies and Tour operator) และมัคคุเทศก์ (Tourist guides services)

4) แผนการดำเนินการเพื่อไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) จัดทำขึ้นในปีพ.ศ.2549 มีการกำหนดเป้าหมายและระดับเปิดตลาดไว้ในสาขาบริการเร่งรัด (Priority Integration Sectors หรือ PIS) ได้แก่ ท่องเที่ยวสุขภาพ คอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม ซึ่งต้องเปิดให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาถือหุ้นได้ในนิติบุคคลที่ให้บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ภายในปี 2553 สาขาโลจิสติกส์ ต้องเปิดให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ภายในปี 2556 และสาขาบริการอื่น ๆ ต้องเปิดให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ภายในปี 2558

5) ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการท่องเที่ยว (ASEAN Tourism Agreement หรือ ATA) มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อร่วมมือกันในการเดินทางท่องเที่ยวมายังอาเซียนและภายในอาเซียน ส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน ลดข้อจำกัดของการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน สร้างเครือข่ายเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์อาเซียนในฐานะของแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน หรืออาเซียนในฐานะแหล่งท่องเที่ยวปลายทางเดียว (Single tourism destination) เสริมสร้างปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนด้านบริการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว

หลักการสำคัญของความตกลงนี้ คือ ประเทศสมาชิกต้องสนับสนุนการเดินทางมายังอาเซียนและภายในอาเซียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การยกเว้น การตรวจลงตราสำหรับ คนสัญชาติประเทศสมาชิกส่งเสริม การขนส่งให้มีความร่วมมือเกี่ยวกับการเดินทางอากาศพัฒนาด้านนโยบายเกี่ยวกับเรือโดยสารเสริมสร้างคุณภาพการท่องเที่ยวด้วยวิธีการต่าง ๆ จัดให้มีมาตรการเพื่อรักษาความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

6) ข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Agreement on Tourism Professional หรือ MRA) มีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานด้านบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวในอาเซียน แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) สอนและฝึกอบรมบุคลากรวิชาชีพบริการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งเปิดโอกาสในการสร้างความร่วมมือและเพิ่มขีดความสามารถในหมู่สมาชิกอาเซียน โดยอาเซียนจะจัดทำมาตรฐานสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน (ASEAN Common Competency Standards for Professionals หรือ ACCSTP)

การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ให้สนองตอบนโยบายการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาลทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นสร้างความมั่นคง และขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ว่าด้วยการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และทั่วถึง รวมไปถึงการส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการค้าการลงทุน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนขีดความสามารถและประสิทธิภาพ

ของปัจจัยทั้งหลายที่เป็นองค์ประกอบของการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ให้ มีความพร้อม โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพบังคับ ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นกฎหมาย กฎ ข้อบังคับภายในประเทศ และกฎหมายข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมถึงการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศ และการเจรจาเพื่อสร้างความร่วมมือและดำเนินการตามข้อตกลง กรอบความร่วมมือระหว่างไทย-มาเลเซีย อย่างต่อเนื่อง

2.2 นโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ภาคใต้

ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อปี 2558 โดยประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะมีประโยชน์เป็นอย่างมากต่อประเทศไทย เพราะเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน โดยคาดหวังถึงประโยชน์ที่จะได้รับหลัก คือ

1. การส่งเสริมการลงทุนในประเทศ เพราะประเทศไทยมีศักยภาพการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. การส่งเสริมการส่งออก เพราะช่วยลดต้นทุนในการประกอบการต่างๆ เช่น ค่าแรงงานราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน
3. การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิต สินค้าจากต่างประเทศเข้าดำเนินการในประเทศ
4. เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าจากประเทศไทย และประเทศต่างๆ ไปสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศอื่นๆ
5. ก่อให้เกิดการจ้างงาน เพิ่มขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ที่มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ถือได้ว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับประเทศไทย โดยเป็นพื้นที่ที่กำหนดและพัฒนาขึ้นภายใต้กฎหมายและการบริหารกิจการในลักษณะเฉพาะ มีการปรับปรุงพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมกับเสนอให้สิทธิพิเศษมากมาย เพื่อดึงดูดการลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีกฎเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้ปกติทำให้สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกและการ จ้างงาน อันนำไปสู่การสร้างรายได้ และพัฒนาความมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลผลิตภาพด้านการผลิต พร้อมกับ การพัฒนาแรงงานและบุคลากร ทำให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและเพิ่มรายได้ของผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนนำไปสู่การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางของประเทศไทยในอนาคต โดยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษแบ่งเป็นสองระยะ ดังนี้ ระยะแรก (ปี 2557-2558) มี 6 พื้นที่ ได้แก่ 1.อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 2.จังหวัดมุกดาหาร 3.อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว 4.จังหวัดตราด 5.อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา 6.จังหวัดหนองคาย ส่วนระยะที่สอง (ปี2559 เป็นต้นไป) มี 6 พื้นที่ ได้แก่ 1.อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย 2.อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 3.อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 4.จังหวัดนครพนม 5.จังหวัดกาญจนบุรี 6.จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งหมดเป็น 10 จังหวัด ใน 12 พื้นที่ ดังรูปภาพที่ 2- 1

รูปภาพที่ 2- 1 ภาพรวมของเขตเศรษฐกิจพื้นที่พิเศษ 10 จังหวัด 12 พื้นที่
ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง (2558)

2.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษ: ผลต่อเศรษฐกิจภาคใต้

จากโครงสร้างเศรษฐกิจของภาคใต้ปี 2555 พบว่า สาขาเศรษฐกิจสำคัญที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคใต้ คือ ภาคเกษตรกรรม และ ภาคอุตสาหกรรม โดยในภาคเกษตรกรรมมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดคือ ยางพารา ซึ่งภาคใต้เป็นแหล่งปลูกยางพารามากที่สุดของประเทศไทยและไทยก็เป็นผู้ผลิต และผู้ส่งออกยางพารามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก นอกจากนี้ยังมีสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และกุ้งเพาะเลี้ยง สินค้าเกษตรทั้งหมดนี้ถือได้ว่าเป็นวัตถุดิบขั้นต้นขั้นดีเหมาะสำหรับนำไปเป็นวัตถุดิบแปรรูปในอุตสาหกรรมหลายประเภท แต่ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงเป็นการแปรรูปวัตถุดิบในขั้นต้นที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นพื้นฐาน จึงสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคการเกษตรได้ไม่สูงมากนัก หากพิจารณาสินค้าส่งออกสำคัญผ่านด่านศุลกากรไทย-มาเลเซียในปัจจุบันเห็นได้ว่าสินค้าส่งออกที่สำคัญที่สุด คือ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ โดยมีสินค้าส่งออกสำคัญรองลงมาคือ ส่วนประกอบกับอุปกรณ์ประกอบใช้สำหรับเครื่องจักร และวงจรรวมกับไมโครแอสแซมบลีที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งปัจจุบันมีฐานการผลิตอยู่ในพื้นที่ภาคกลางของประเทศแต่ส่งออกผ่านทางภาคใต้ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีการประกาศพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย 2 พื้นที่สำคัญ คือ

1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ประกอบด้วย ตำบลสะเดา ตำบลสำนักขาม ตำบลสำนักแก้ว และตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา มีด่านชายแดนสะเดา และด่านชายแดนปาดัง-เบซาร์ เป็นจุดผ่านแดนถาวร เชื่อมต่อกับรัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งและอันดับสองตามลำดับ เป็นจังหวัดศูนย์กลางของภาคใต้ ทั้งสองพื้นที่อยู่ใกล้ท่าเรือปีนัง และท่าเรือกลางของมาเลเซีย และมีการเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย-มาเลเซีย ผ่านทางปาดังเบซาร์ มีฐานการผลิตในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อาหารทะเล อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเป็นพื้นที่ ภายใต้โครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย -ไทย (MIT-GT) ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นที่ให้ขยายออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะโอกาสการพัฒนาเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระหว่างสะเดากับบูกิตกาเยฮ์ (มาเลเซีย) เพื่อการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งสามารถขยายความร่วมมือทางการค้าการลงทุนต่อเนื่องในแนวทางด้านเหนือ-ใต้ (North-South Expressway) ในมาเลเซียเข้าสู่พื้นที่ตอนในของมาเลเซีย การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสะเดาถ้ามีแรงจูงใจสำหรับนักลงทุนที่น่าสนใจอย่างสิทธิพิเศษต่างๆ และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นเรื่องที่ภาครัฐกำลังเร่งดำเนินการ จะดึงดูดให้นักลงทุนมาลงทุนเพิ่ม โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษสะเดามีความเหมาะสมที่สุดเมื่อเทียบกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอื่นๆ ที่สามารถพัฒนาเป็น Export Processing Zone เพื่อเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภาคใต้ ซึ่งจะทำให้รูปแบบการผลิตและส่งออกสินค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนไทย-มาเลเซียจะเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น อาทิ ยางล้อ ถังมียาง แผ่นยางเทพื้นสนามกีฬา ประกอบกับรัฐบาลก็มีนโยบายกระตุ้นการใช้ยางพาราภายในประเทศ ส่วนปาล์มน้ำมัน ที่ปัจจุบันผลิตและส่งออกในรูปแบบวัตถุดิบขั้นต้นอย่างน้ำมันปาล์มดิบก็เปลี่ยนเป็นผลิตและส่งออกในรูปแบบสินค้าผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้น อาทิ อาหารแปรรูป เครื่องสำอางและยา นอกจากนี้ เป็นโอกาสอันดี

สำหรับโรงงานผลิตส่วนประกอบเครื่องจักรและอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ในการมาลงทุนในพื้นที่ภาคใต้ นอกจากสิทธิพิเศษต่างๆ แล้ว ยังสามารถลดต้นทุนค่าขนส่งได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ในเบื้องต้นภาครัฐต้องมีการวางแผนการฝึกอบรมบุคลากร และแรงงานให้มีความสามารถพร้อมรับเอาความรู้ (Absorb capabilities) จากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ให้เกิดช่องว่างทางเทคโนโลยี (Technology gap) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปลายน้ำอย่างยางพาราและปาล์มน้ำมันที่เป็นวัตถุดิบที่มีจำนวนมากในพื้นที่ภาคใต้ หากเรามี แรงงานและบุคลากรที่สามารถรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทักษะ การทำงานจากต่างชาติได้มากไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม ก็อาจคาดการณ์ได้ว่าคนเหล่านั้นจะสามารถนำความรู้มาพัฒนานอกพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจนสามารถขยายเป็นวงกว้างได้ในระยะยาว ทำให้ความเจริญจะไม่ กระจุกตัวอยู่แค่ในกรอบของคำว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกต่อไป ยิ่งไปกว่านั้น นอกเหนือจากการรับเอาเทคโนโลยีจากต่างชาติมาประยุกต์ใช้แล้ว ภาครัฐควรให้ความสำคัญต่อการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศยิ่งขึ้นไป ทั้งนี้ในอนาคตจะทำการศึกษาแบบเชิงลึกถึงอุตสาหกรรมที่เป็นดาวรุ่งของภาคใต้ เพื่อเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศใน AEC โดยเฉพาะเพื่อนบ้านสำคัญอย่างประเทศมาเลเซีย

2) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส ประกอบด้วย ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ ตำบลละหาร อำเภอยี่งอ ตำบลโละจูด อำเภอแว้ง และตำบลสุโหงโกลก อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส มีจุดผ่านแดนเชื่อมโยงกับมาเลเซีย 3 แห่งได้แก่ สุโหงโกลก ตากใบ และบูเกะตา ซึ่งรองรับการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวระหว่างไทย-มาเลเซีย และมีสนามบินนราธิวาส ซึ่งสามารถให้บริการขนส่งและการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวและนักลงทุนทั้งไทยและมาเลเซีย ในบริเวณชายแดนเชื่อมโยงเข้าสู่เมืองหลักต่างๆ ของประเทศไทย รวมทั้งมีวัตถุดิบที่จะสามารถสนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และจุดเด่นด้านนวัตกรรมที่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล

2.4 แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดน

สภาพภูมิประเทศได้พัฒนาวาระปฏิรูปพิเศษ 10 แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดนภายใต้การดำเนินการโดยคณะกรรมการวิสามัญปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (สภาพภูมิประเทศ, 2558) ซึ่งเหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องมีการปฏิรูปพื้นที่ร่วมชายแดนนี้เนื่องจากการค้าระหว่างชายแดนไทยมีมูลค่าการเติบโตสูงขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาแต่ด้วยภาวะเศรษฐกิจของโลกโดยรวมกลับซบเซาขณะที่เขตพื้นที่ชายแดน 4 พื้นที่กลับมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและสังคมโลก และเป็นประตูที่สำคัญในการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในเบื้องต้นรัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อดำเนินการในด้านนี้ โดยมีการกำหนดพื้นที่ให้สิทธิพิเศษ ได้แก่ การยกเว้นภาษี การให้สิทธิสูงสุดในการลงทุนภายใต้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) การให้สิทธิแรงงานต่างด้าวข้ามมาทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักร เป็นต้น

โดยแนวทางการปฏิรูปพื้นที่ร่วมชายแดนด้านเศรษฐกิจนี้ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปทั้งสี่ 4 ประเด็นด้วยกัน (สภาปฏิรูปแห่งชาติ, 2558) ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การลดพิธีการนำเข้า ส่งออกตามแนวชายแดนให้ทำเพียงครั้งเดียว เนื่องจากที่ผ่านมาการตรวจสอบข้อมูลของสินค้าที่นำเข้าและส่งออกมีปัญหาล่าช้าทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเสียเวลาค่อนข้างมากและเป็นอุปสรรคที่สำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการค้าชายแดน และกฎหมายของแต่ละประเทศมีข้อกำหนดและระเบียบข้อบังคับที่แตกต่างกันซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องยึดมั่นตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุนี้ภายใต้การปฏิรูปจึงควรให้ทั้งสองประเทศร่วมกันตรวจตราในเอกสารในการผ่านแดนในจุดเดียวเพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่าย รวมถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ชายแดน

ประเด็นที่สอง ลดพิธีการตรวจคนเข้าเมืองตามแนวชายแดน แม้ว่าปัจจุบันการเดินทางเข้าเมืองของประเทศมีความสะดวกเพิ่มขึ้นภายใต้การผ่อนผัน เช่น การใช้บัตรผ่านแดน (Boarding Pass) แต่ยังคงต้องผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองทั้ง 2 ประเทศ ด้วยเหตุนี้ภายใต้การปฏิรูปจึงควรมีการลดระยะเวลาในการตรวจเอกสารโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยภายใต้การยอมรับของทั้งสองประเทศ

ประเด็นที่สาม พิจารณาให้มีการทำการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วม (Joint Economic Development Area: JEDA) ตามแนวชายแดน โดยเน้นให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจตามเขตชายแดน การปฏิรูปจะจัดให้มีเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตามแนวเขตชายแดนตามด้านต่างๆ โดยพัฒนาเป็นพื้นที่เดียว มีระบบเดียวเพื่อการบริหารจัดการอย่างเบ็ดเสร็จ ภายใต้การเป็นหุ้นส่วนร่วมกันระหว่างสองประเทศ ซึ่งมีการจ้างผู้บริหารมืออาชีพเป็นผู้ดำเนินการบริหารพื้นที่พิเศษนี้ โดยให้มีการตรวจตราเข้าออกเพียงครั้งเดียว ซึ่งเป้าหมายระยะยาวในการดำเนินการปฏิรูปเพื่อเชื่อมต่อพรมแดนของประเทศแบบไร้รอยตะเข็บ

ประเด็นที่สี่ การทำวิสัยทัศน์การพัฒนาพื้นที่ชายแดนระยะยาวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน แม้ว่าในปัจจุบันในเขตพื้นที่ชายแดน สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะได้พัฒนาแผนระยะเวลา 5 ปีแล้วทำให้พื้นที่ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณในการดำเนินงานรองรับแผนนี้ และสามารถสนับสนุนประเทศเพื่อนบ้านให้มีความพร้อมในการพัฒนามากขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาพื้นที่ชายแดนไม่สามารถดำเนินการได้เพียงฝ่ายเดียว การพัฒนาต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องกันทั้งสองประเทศ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ระยะยาวร่วมกันตามจุดชายแดนเพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจและเข้าใจถึงขั้นตอนในการดำเนินงานร่วมกัน โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติ (2558) ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นการวิเคราะห์ได้ว่ามีความจำเป็นในการพัฒนาการเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมพื้นที่ชายแดนทั้งสองประเทศเพื่อให้สะดวกต่อการทำธุรกรรมต่าง ๆ โดยในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษควรพัฒนาภายใต้บริบท จุดแข็ง จุดอ่อนของแต่ละพื้นที่ โดยให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังพื้นที่พิเศษยกเว้นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งอาจจะกำหนดให้มีการบริหารจัดการโดยสามารถจ้างเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการได้ภายใต้การกำกับ ดูแลของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ แนวทางในการปฏิรูปเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (2558) ได้นำเสนอไว้ดังนี้

1. รูปแบบของเขตเศรษฐกิจพิเศษตามชายแดนที่เหมาะสมกับประเทศไทยในอนาคต คือ รูปแบบเศรษฐกิจพิเศษข้ามพรมแดน (Cross Border Special Economic Zone) ที่เน้นการลดขั้นตอนกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้เหลือเพียงจุดเดียวเพื่อเชื่อมพื้นที่รายรอบชายแดนของสองประเทศ ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงเขตเดียวภายใต้การบริหารจัดการแบบหุ้นส่วนของทั้งสองประเทศ ซึ่งประชาชนท้องถิ่นในแต่ละประเทศต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยมีการจ้างผู้บริหารมืออาชีพมาบริหารจัดการได้ ทั้งนี้ การบริหารจัดการในบางจุดอาจมีความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ได้ ซึ่งก่อนตัดสินใจดำเนินการในรูปแบบใดควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ ในการดำเนินการเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการ

2. การปรับใช้มาตรการอาเซียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ โดยลดขั้นตอนศุลกากรตามข้อตกลง ASEAN Single Window ที่ทำให้พิธีการทางศุลกากรมีเพียงจุดเดียว ซึ่งต้องนาระบบของทั้งสองประเทศมาบริหารจัดการเป็นระบบเดียวภายใต้การมีส่วนร่วมของทั้งสองประเทศ แนวคิดสำคัญในระบบนี้คือ ต้องอำนวยความสะดวกให้กับสินค้าผ่านแดนภายใต้ข้อตกลงที่ให้นำนารถยนต์จากประเทศหนึ่งเข้าไปประเทศหนึ่งได้และต้องรวมถึงมาตรการการได้รับสิทธิพิเศษจากการลงทุนทั้งการให้สิทธิแก่นักลงทุนจากต่างประเทศ และการเจรจาให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนชาวไทยในต่างประเทศด้วย นอกจากนี้ยังต้องมีการพิจารณาถึงมาตรการด้านภาษี มาตรการด้านการค้าบริการ มาตรการด้านแรงงาน ระบบเงินตรา ผู้ประกอบการในเขต เป็นต้น

3. การทำให้แนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดนเป็นโครงการของ ASEAN เพื่อให้การประสานความพื้นที่ หากการดำเนินงานเป็นโครงการของอาเซียนจะทำให้มีความเป็นไปได้และมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่า

2.5 แผนดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568

จากการกำหนดเป้าหมายของการรวมตัวเพื่อเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 สาขาด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในสาขาเร่งด่วนของการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้นปี พ.ศ. มีมติในการประชุมให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียน พ.ศ. 2554-2558 (ASEAN Tourism Strategic Plan – ATSP) ฉบับแรกภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยเน้นหลักการของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืน จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผน สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ถึงร้อยละ 91 จากความสำเร็จดังกล่าวจึงมีจึงมีการใช้แนวคิดและบทเรียนจากแผนเดิม และผลการดำเนินงานในแผนก่อน พัฒนาสู่แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับแรก พ.ศ. 2554-2558 ในที่ประชุม ณ ประเทศสิงคโปร์ กล่าวถึงประเด็นท้าทาย และอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพของภูมิภาคอาเซียน สรุปได้ดังนี้ (ASEAN, 2016 อ้างอิง กรมการท่องเที่ยว 2559)

ประเด็นท้าทายใน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	อุปสรรคใน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
● การสร้างความสมดุลในด้านการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก ● ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ● การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงจนเกินไป ● การลดความแออัดของระบบการคมนาคมและ สิ่งอำนวยความสะดวก ● ค่าใช้จ่ายที่สูงในการเดินทางภายในภูมิภาค ● การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว ● การลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ● การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	● ข้อจำกัดด้านนโยบายด้านการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างประเทศ สมาชิกภายในภูมิภาค รวมถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ยังมีข้อจำกัด ● ขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวองค์รวม การท่องเที่ยวสีเขียว และการพัฒนาท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้ ● ขาดการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางบกและอากาศ สำหรับการท่องเที่ยว และสำหรับระบบสารสนเทศ ● กรอบนโยบายไม่มีความชัดเจนในการให้ความสำคัญกับหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ● ขาดความชัดเจนในระบบการติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากข้อสรุปในตารางข้างต้น ทำให้ประชาคมอาเซียนจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวของภูมิภาค ดังนี้ (ASEAN, 2016)

1. การดำเนินการต่อเนื่องในกิจกรรมด้านการตลาด การพัฒนาทรัพยากร ด้านการท่องเที่ยว และคุณภาพการบริการท่องเที่ยว
2. การเพิ่มการลงทุนในด้านระบบการคมนาคม การเชื่อมโยงการเดินทางภายในภูมิภาค การรักษาความปลอดภัย และระบบการสื่อสาร
3. การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - ก. การพัฒนาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวภายใต้ Theme ที่กำหนด
 - ข. การลงทุนด้านระบบการคมนาคม

- ค. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ
- ง. การเน้นหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- จ. การยกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคเอกชน
- ฉ. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

จากประเด็นข้างต้น มีการใช้แนวคิดและบทเรียนจากแผนเดิม และผลการดำเนินงานในแผนก่อน พัฒนาสู่แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 โดยมุ่งแนวทางกลยุทธ์ (Strategic directions) การท่องเที่ยวของอาเซียน 2 แนวทาง ได้แก่ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทางเดียว และการพัฒนาการท่องเที่ยวของอาเซียนอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม สอดคล้องกับเป้าหมาย และแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AES Blue Print 2025)

2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. ยกระดับภาพลักษณ์ของมาเลเซียให้ผ่านการยอมรับในระดับสากล
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรต่าง ๆ
3. การส่งเสริมกลยุทธ์และวิธีการตลาด
4. การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ
5. การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
6. การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
7. เพิ่มขีดความสามารถของการวิจัยและการตีพิมพ์
8. การปรับปรุงและเสริมสร้างอัตลักษณ์
9. การจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและการให้การสนับสนุน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับภาพลักษณ์ของมาเลเซียให้ผ่านการยอมรับในระดับสากล

การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและการยอมรับของมาเลเซียในด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมในระดับสากลเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างภาพลักษณ์และวิสัยทัศน์ของประเทศในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทางชั้นนำของโลก

กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของมาเลเซียจะมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงและรักษาตำแหน่งของมาเลเซียให้อยู่ใน 10 อันดับแรกของประเทศที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุดและให้เป็นประเทศที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวในระดับ United Nations World Tourism Organization (UNWTO) ในด้านวัฒนธรรมจะมุ่งเน้นเพื่อให้มั่นใจว่ามาเลเซียจะได้รับการยอมรับใน United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) มีการปรับปรุงบทบาทและการมีส่วนร่วมของมาเลเซียในองค์กรระหว่างประเทศและภูมิภาค เช่น

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) และ Asia Pacific Economic Cooperation (APEC)

ประเด็นสำคัญของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของมาเลเซียในระดับอาเซียนคือการเป็นหัวหอกในการพัฒนาชุมชนสังคม - วัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) และแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (ATSP) 2559-2568 กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมมาเลเซียได้รับการรับรองในฐานะประธาน ASCC และได้รับคำสั่งให้พัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการประชาคมอาเซียนประจำปี 2559-2568 ในขณะเดียวกันมาเลเซียก็ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการการแข่งขันการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน (ASEAN Tourism Competitiveness Committee) ในปี 2559-2560 ทางกระทรวงยังจะพยายามเพิ่มความเข้มแข็งให้กับการมีส่วนร่วมของมาเลเซียผ่านการประชุมสำคัญๆ ในองค์กรระหว่างประเทศและจะทำให้มั่นใจว่ามาเลเซียจะยังคงได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรต่าง ๆ

หลักการของ “การอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมและมรดกของประเทศและการปกป้องธรรมชาติ” ที่จัดโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เป็นหลักการที่จะต้องนำไปใช้ในการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นความรับผิดชอบของกระทรวงที่จะต้องดำเนินการตลอดระยะเวลาของการวางแผนการดำเนินงานและตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมมีความยั่งยืน แข่งขัน และครอบคลุม

ความคิดริเริ่มในการรักษาและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของประเทศเป็นสิ่งสำคัญมาก ต้องให้มั่นใจได้ว่าการสืบทอด ความต่อเนื่อง อัตลักษณ์ และมรดกดั้งเดิมจะยังคงได้รับการเก็บรักษาไว้ ความพยายามในการรักษาและปกป้องธรรมชาติจะสามารถสร้างความมั่นใจให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคตว่าจะสามารถผลิตเพลินไปกับความงดงามของธรรมชาติได้

ดังนั้นกระทรวงจึงได้จัดทำแผนท่องเที่ยวเชิงนิเวศปี 2559-2563 (National Ecotourism Plan-NEP 2016-2020) เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศมาเลเซีย แผนนี้จะสามารถส่งเสริมมาเลเซียในฐานะหนึ่งในจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชั้นนำของโลกซึ่งจะช่วยยกระดับเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ ของกระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของมาเลเซีย เช่น 1Malaysia Green 1Malaysia Clean, Voluntourism, 1Malaysia Culture and Heritage จะสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวมาเลเซียในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและมรดกของประเทศและสามารถปกป้องความงามของธรรมชาติได้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมกลยุทธ์และวิธีการตลาด

การส่งเสริมกลยุทธ์และวิธีการทางการตลาด โดยคำนึงถึงส่วนแบ่งทางการตลาด แคมเปญเฉพาะเรื่อง การโฆษณา วิธีการส่งเสริมการขาย และแพ็คเกจจิ้งนั้น ก็เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการนั้น ๆ และเป็นไปตามความต้องการ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการตลาดของมาเลเซียทั้งในและนอกประเทศจะขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และแพ็คเกจที่กำหนดเองเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น การขยายส่วนแบ่งของตลาดด้วยการสำรวจและการเจาะตลาดต่างประเทศโดยเฉพาะตลาดรองและเมืองรองนั้นเป็นหนึ่งในโครงการที่กระทรวงให้การสนับสนุนเพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์ของมาเลเซียมีพื้นที่ตลาดเพื่อให้มั่นใจว่ามาเลเซียจะยังคงสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้

การพัฒนาอย่างยั่งยืนของภาคการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของมาเลเซียสามารถเห็นได้จากการดำเนินการตามแคมเปญ เช่น 'Malaysia Truly Asia' แคมเปญดังกล่าวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเลเซียเป็นจุดหมายปลายทางที่ต้องการได้

กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม จะใช้ประโยชน์จากการตลาดและโปรโมชั่นดิจิทัลเต็มรูปแบบผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อมวลชน เพื่อนำเสนอประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยเนื้อหาที่น่าดึงดูดใจและน่าตื่นเต้น ความคิดริเริ่มด้านการส่งเสริมการขายที่ครอบคลุมทุกวัยและทุกกลุ่มก็เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จของกลยุทธ์นี้เช่นกัน

ความพยายามที่จะพัฒนาภาคการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมให้ครบวงจรนี้ สามารถมองเห็นได้ผ่านการส่งเสริมการตลาดของแพ็คเกจการท่องเที่ยวตามความสนใจ และผ่านช่องทางพิเศษที่แสดงถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์และจุดหมายปลายทางในมาเลเซียตามความต้องการของนักท่องเที่ยว การพัฒนาแพ็คเกจการท่องเที่ยวที่อิงการมีส่วนร่วมของชุมชนจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการเพิ่มรายได้และการพัฒนาเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ

การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยว

การพัฒนาทางกายภาพที่ได้รับผลกระทบสูง เช่น โครงการเรือสำราญที่แม่น้ำมะละกา และโครงการปรับปรุงเส้นทางรถไฟสายเคเบิลคิดเบนเดอร่า ในปีนัง จะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจากภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่น

ในขณะเดียวกัน โครงการ Malaysia Tourism Quality Assurance (MyTQA) Transformation Program จะทวีความรุนแรงขึ้น เพื่อให้ได้รับการยอมรับในคุณภาพของการบริการการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมในมาเลเซีย MyTQA เป็นการยอมรับของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมโดยการเปิดรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของคุณภาพในการให้บริการ

เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับอาเซียน มาเลเซียจึงได้ใช้และดำเนินการตามมาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน และมาตรฐานโรงแรมกรีนอาเซียน รวมถึงรางวัลโฮมสเตย์อาเซียนและรางวัลโรงแรมกรีนอาเซียน มาตรฐานการท่องเที่ยวของอาเซียนนี้สามารถเพิ่ม

ความเชื่อมั่นให้กับนักเดินทางได้และสามารถจำแนกผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานในเวลาเดียวกันทำให้ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของประเทศมีอำนาจในการแข่งขันและมีลักษณะของความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์แบบองค์รวม ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานราชการ บริษัท เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมในระดับต่างๆ ทั่วขอบเขตวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ทั่วประเทศ มาเลเซีย

ยุทธศาสตร์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความชื่นชมและความรักในการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทาง วัฒนธรรมซึ่งจะเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมในระดับต่าง ๆ กลยุทธ์นี้จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคเอกชนเพื่อยกระดับสถานะทางสังคม – เศรษฐกิจของสังคม ตัวอย่างเช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เช่น โฮมสเตย์และการใช้ One District One Industry (SDSI) สำหรับผลิตภัณฑ์งานฝีมือเฉพาะ

นอกเหนือจากการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในประเทศแล้ว กลยุทธ์นี้ยังเน้นความพยายามที่จะนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศให้มากขึ้นผ่านความร่วมมืออย่างชาญฉลาดกับสายการบินต่างประเทศ จะมุ่งเน้นเฉพาะในการปรับปรุงระบบการเข้าถึงไปยังเมืองใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยากผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

เพื่อสร้างแรงบันดาลใจของชุมชนให้มีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง จึงมีการมอบรางวัลและการให้การยอมรับต่าง ๆ นอกจากนี้ความพยายามที่จะลดราคาโปรแกรมการท่องเที่ยวนั้นทวีความรุนแรงขึ้นโดยการจัดกิจกรรมสำคัญและมาตรฐานสากล ในขณะเดียวกันก็มีการจัดหาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนนักแสดง ศิลปะในการแสดง

กลยุทธ์นี้ดำเนินการผ่านรางวัลที่ได้รับ เช่น รางวัลการท่องเที่ยวแห่งชาติ รางวัลศิลปะแห่งชาติ และอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยังได้รับความช่วยเหลือด้านสิทธิประโยชน์ เช่น การยกเว้นภาษีสำหรับที่พัก (โรงแรม) รวมถึงกองทุนพิเศษ เช่น Tourism Infrastructure Fund, Special Fund for Tourism, Administrative Aid and Activities of Non-Government-Related Associations of Culture, Fund for Welfare Fund for Arts and Trust and Contributions

สิ่งจูงใจ การยอมรับ การช่วยเหลือ และโครงสร้างพื้นฐานที่มีให้สำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล่านี้จะช่วยเปิดและสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลงในทิศทางของภาคการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมผ่านการจัดกิจกรรมที่สำคัญ เช่น Malaysian Cultural Week, Citrawarna, Magic of the Night, Malaysian Open House Council, Kuala Lumpur Biennale DBKL, Iftar @ KL, International Masks Festival, International Aboriginal

Festival, Craft Festival International, National Craft Day, Marriage Work Promotion, Garden Art Promotion and Landscapes

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเพิ่มขีดความสามารถของการวิจัยและการตีพิมพ์

การเสริมสร้างศักยภาพของการวิจัยและการตีพิมพ์เป็นหนึ่งในประเด็นหลักที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพและความหลากหลายของการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม โปรแกรม การให้บริการ ผลของการศึกษาการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องทางวิทยาศาสตร์จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้รองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการปลูกฝังจิตวิญญาณของการรับรู้ของประชาชนและความรักที่มีต่อการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม การวิจัยจะต้องทำเพื่อการเรียนการสอนและการเรียนรู้ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการรักษาสมบัติของชาติ ความยั่งยืนและคุณภาพของโปรแกรมที่นำมาใช้จะได้รับความสนใจจากกระทรวงเพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์และบริการที่นำเสนอสามารถรักษาระดับการแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ กลยุทธ์นี้ สามารถเปิดเผยสิ่งที่ค้นพบใหม่ได้นอกจากการเผยแพร่ และจัดทำเป็นเอกสารผลลัพธ์เชิงสร้างสรรค์เพื่อให้มรดกถูกเก็บรักษาไว้สำหรับคนรุ่นต่อไป ผลการศึกษาจะสามารถเผยแพร่ต่อชุมชนในเรื่องของความรู้และการศึกษาและเพื่อปลูกฝังความรักชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของตัวเอง กลยุทธ์นี้สามารถใช้เทคนิค R and D เพื่อสร้างสรรค์และสร้างชุมชนแห่งความคิดสร้างสรรค์ในความพยายามที่จะรักษาและอนุรักษ์มรดกของชาติ

การเผยแพร่สื่อการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เช่น Basics book Implementation of National Culture and International Journal of Arts Culture and Heritage (iJACH) เป็นหนึ่งในความพยายามในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมในรูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ธุรกิจนี้ก็คาดว่าจะสามารถสร้าง Malaysia's first-class mindset ในด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การปรับปรุงและเสริมสร้างอัตลักษณ์

การเพิ่มขีดความสามารถของอัตลักษณ์แห่งชาติ มีความสำคัญในการรักษาอารยธรรมแห่งชาติที่มีอำนาจและยั่งยืน ลักษณะหรือคุณสมบัติพิเศษในแง่ของประเพณี ภาษา วัฒนธรรม ศาสนา และอื่น ๆ ซึ่งเป็นแกนหลักของความเป็นปัจเจกบุคคลหรือความแตกต่างในระดับชาติจะก่อให้เกิดเอกลักษณ์ของประเทศชาติในท้ายที่สุด จากมุมมองทางวัฒนธรรม ความสามารถและความสมบูรณ์ของตัวตนในพื้นที่วัฒนธรรม ศิลปะ และมรดกแห่งชาติ สามารถกลายเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม โปรแกรมวิทยาศาสตร์ คำแนะนำ ภาษาศาสตร์ ล้วนมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพของตนเองเพื่อตอบสนองความต้องการในปัจจุบันของทั้งสองฝ่าย คือ ฝ่ายองค์กรและชุมชนเป้าหมาย สิ่งนี้สามารถทำให้สำเร็จได้ผ่านวิธีการเรียนรู้ เช่น หลักสูตร สัมมนา การสนทนา วาทกรรม การบรรยาย

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในบริบทของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ อย่างเป็นระบบด้วยความคิดแบบไดนามิกและแนวทางความปรารถนาดีผ่านกลไกทางวัฒนธรรม

ศิลปะ และมรดก จะทำให้มาเลเซียมีชื่อเสียงมากขึ้นในโลกและเป็นที่รู้จักในฐานะปลายทางในชุมชนสร้างสรรค์

การปรับปรุงอัตลักษณ์ เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์สำหรับสร้างความมั่นใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีที่จะสืบทอดสืบต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและการบริการให้การสนับสนุน

ทางกระทรวงได้ใช้แนวทางของ National Blue Ocean Strategy (NBOS) เป็นหลักสำหรับธุรกิจและความคิดริเริ่ม ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีผลกระทบสูง ด้วยต้นทุนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การกำกับดูแลในการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญ ตรวจสอบให้แน่ใจว่านโยบายโปรแกรมและกิจกรรมของกระทรวงมีการดำเนินการอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ โปรแกรมการจัดการที่เป็นตัวกระตุ้นการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม คือ การจัดการทางการเงินด้วยความซื่อสัตย์ และการพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการงบประมาณของกระทรวงตาม Outcome Based Budgeting (OBB) จะสามารถทำให้มั่นใจได้ว่าการจัดสรรจะถูกใช้อย่างเหมาะสมกับรายได้และผลกระทบที่เป็นประโยชน์ ส่วนการพัฒนาทุนมนุษย์จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ในระดับที่สูงขึ้น เช่น ทักษะการให้คำปรึกษาและการจ้างงานพนักงานนอกประเทศ ภาคการจัดการยังมีส่วนร่วมในการยกระดับการจัดการไฟล์ด้วยการใช้แอปพลิเคชัน Digital Document Management System (DDMS) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการยังช่วยอัปเดตอุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐาน ระบบ และการใช้งานภายในของกระทรวง

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรกรณ์ ชีวะตระกูลพงษ์ และ จิตติชัย รุจนกนกนาฏ (2554) ได้ศึกษาผลกระทบของการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าตามข้อตกลงประชาคมอาเซียนที่มีต่อการขนส่งสินค้าข้ามแดน และการค้าผ่านแดนโดยศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการขนส่งสินค้าข้ามแดนในด้านศุลกากรทั้งหมด 6 แห่งครอบคลุมที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ของไทย ได้แก่ 1) ด่านบ้านคลองลึก อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 2) ด่านมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 3) ด่านนครพนม จังหวัดนครพนม 4) ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย 5) ด่านสะเดา จังหวัดสงขลา และ 6) ด่านปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอน ประสิทธิภาพ และการให้บริการของจุดผ่านแดน สถานการณ์ปัจจุบันของการขนส่งสินค้าข้ามแดน ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และแผนการพัฒนาด้านในอนาคต แล้วจึงหาแบบจำลองเพื่อประเมินผลกระทบของการปรับปรุงระบบการขนส่งสินค้าที่มีต่อมูลค่าการค้าข้ามแดนและผ่านแดนของไทยตามจุดผ่านแดนต่างๆ 10 ด้าน ตามกรอบข้อตกลงของ AEC จากนั้นจึงทำการสรุปผลและเสนอแนะนโยบายและแนวทางการสนับสนุนการขนส่งสินค้าข้ามแดนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการขนส่งสินค้าจากด่านชายแดนไทยเป็นหลัก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกปริมาณและประเภทของรถยนต์ที่ผ่านแดนและเวลาที่ใช้ในการผ่านแดนของรถยนต์ขนส่งประเภทต่างๆ ในช่วงที่มีปริมาณการขนส่งมากเป็นเวลา 3 ชั่วโมงและเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกภาคส่วนไม่ว่า

จะเป็นผู้ใช้บริการผ่านแดน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าผ่านแดน โดยในส่วนของด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพไทย-ลาวและด่านศุลกากรหนองคายเป็นจุดที่มีความสำคัญมากที่สุดเพราะเป็นจุดที่มีการใช้บริการมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ในจุดนี้มีปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดแคลนจุดพักรถให้กับผู้ขับรถได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ ประกอบกับช่องจราจรในด่านพรมแดนมีช่องทางเดียวจึงทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด รวมทั้งตำแหน่งเครื่องเอ็กซเรย์ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการให้บริการจึงทำให้เกิดปัญหาการติดขัดในกระบวนการให้บริการและส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการให้บริการที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านศุลกากรหนองคาย จึงได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกของการขนส่งสินค้าข้ามแดน

สุระพันธ์ จุลสุวรรณ (2557) ได้ ศึกษาแนวทางการพัฒนาด่านชายแดนสะเดา โดยศึกษาความสำคัญและบทบาทของชายแดนสะเดา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาสู่การเป็น National Single Window (NSW) ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสู่การเป็น NSW ผลการวิจัยพบว่าด่านสะเดาเป็นด่านที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก มีมูลค่าการค้าข้ามแดนสูงที่สุดในประเทศไทย โดยด่านสะเดามีจุดแข็งด้านบุคลากร งบประมาณ และด้านกายภาพ มีโอกาสในเรื่องการขอความร่วมมือและงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ด่านสะเดามีจุดอ่อนในแง่ของผู้รับผิดชอบหลักไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเต็มที่ และมีอุปสรรคในแง่ของกระบวนการใช้ระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบ โดยในงานวิจัยนี้ได้นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสิ้น 4 ด้าน และนำเสนอข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาด่านชายแดนพะเยา

นราวดี บัวขวัญ และคณะ (2559) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยว และกำหนดมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับชุมชนใน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับชุมชนใน 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย และเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างเมืองชายแดนไทยและมาเลเซีย ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 ชุมชน ภายใต้อุปกรณ์ประกอบ 4 ด้าน อยู่ในระดับขีดความสามารถในการรองรับได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและนักท่องเที่ยว และเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกิดความยั่งยืน จึงเสนอให้มีแนวทางในการจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับขีดความสามารถรองรับด้านการท่องเที่ยวของชุมชน โดยชุมชนควรมีการวางกฎระเบียบเพื่อกำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้อัตลักษณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในส่วนขององค์ประกอบการท่องเที่ยว และมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับชุมชนใน 4 รัฐของมาเลเซีย ชุมชนมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันโดยรวม และแตกต่างกันในส่วนการให้ลำดับความสำคัญกับตัวชี้วัดมาตรฐานในบางประเด็น เช่น กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หน่วยงานที่

มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกฎระเบียบการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เป็นต้น สำหรับการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างสองพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายการจัดการความรู้ โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายผ่านคนกลางหรือหน่วยงานกลาง ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของมาเลเซีย ควรจะมีการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนามาตรฐาน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

ปรัชญากรณ์ ไชยคช และคณะ (2559) ได้ ศึกษาวิจัย โครงการเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ เปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน และกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจ การสังเกต การจัด ประชุม กลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 5) การบริการท่องเที่ยว 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเทศไม่แตกต่างกัน ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์การจัดการท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย ชุมชนมาเลเซียมีโครงสร้างการบริหารองค์กรรูปแบบเดียวกัน ทั้ง 2 ฝ่ายใช้วิถีชีวิตของผู้นในชุมชนและฐานทรัพยากรธรรมชาติมาให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานพบว่า ชุมชนฝ่ายไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป เปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นแกนนำในการบริหารจัดการท่องเที่ยว มีโปรแกรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือกหลากหลาย ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนชุมชนใน 4 รัฐ มีการจัดตั้งองค์กรอย่างเป็นระบบโดยได้รับอนุมัติจากรัฐก่อนดำเนินการ ใช้หลักศาสนาที่กำหนดกฎ กติกา ให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามทำงานเป็นทีม มีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายอย่างชัดเจน มีมาตรฐานด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย แก่ นักท่องเที่ยว ทั้ง 2 ฝ่าย มีมาตรฐานด้านที่พักเหมือนกันและใช้ สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แต่มีปัญหาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเหมือนกัน ทั้ง 2 ประเทศเห็นชอบร่วมกันทั้ง 7 มาตรฐาน 33 เกณฑ์ชีวิต แต่ให้ความสำคัญต่างกัน 16 เกณฑ์ชีวิตชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรนำมาตราฐานที่เป็นจุดเด่น 10 ข้อ ของชุมชนมาเลเซียมาพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่วิจัยจัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มย่อย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้วิธีการจำแนกข้อมูลตามแหล่งที่มาได้ 2 ลักษณะ คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) การสัมภาษณ์บุคคล และการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากหน่วยงานภาคเอกชน และตัวแทนภาคประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและมาเลเซีย เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือด้านระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน จากเอกสารที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เช่น หนังสือ ตำรา บทความ รายงานการวิจัย และ เว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเชื่อมโยงระหว่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับทฤษฎีอย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อไป

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดพื้นที่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นหน่วยวิจัยที่เกี่ยวข้อง (stakeholders) ดังนี้ คือ

1) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด่านศุลกากร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

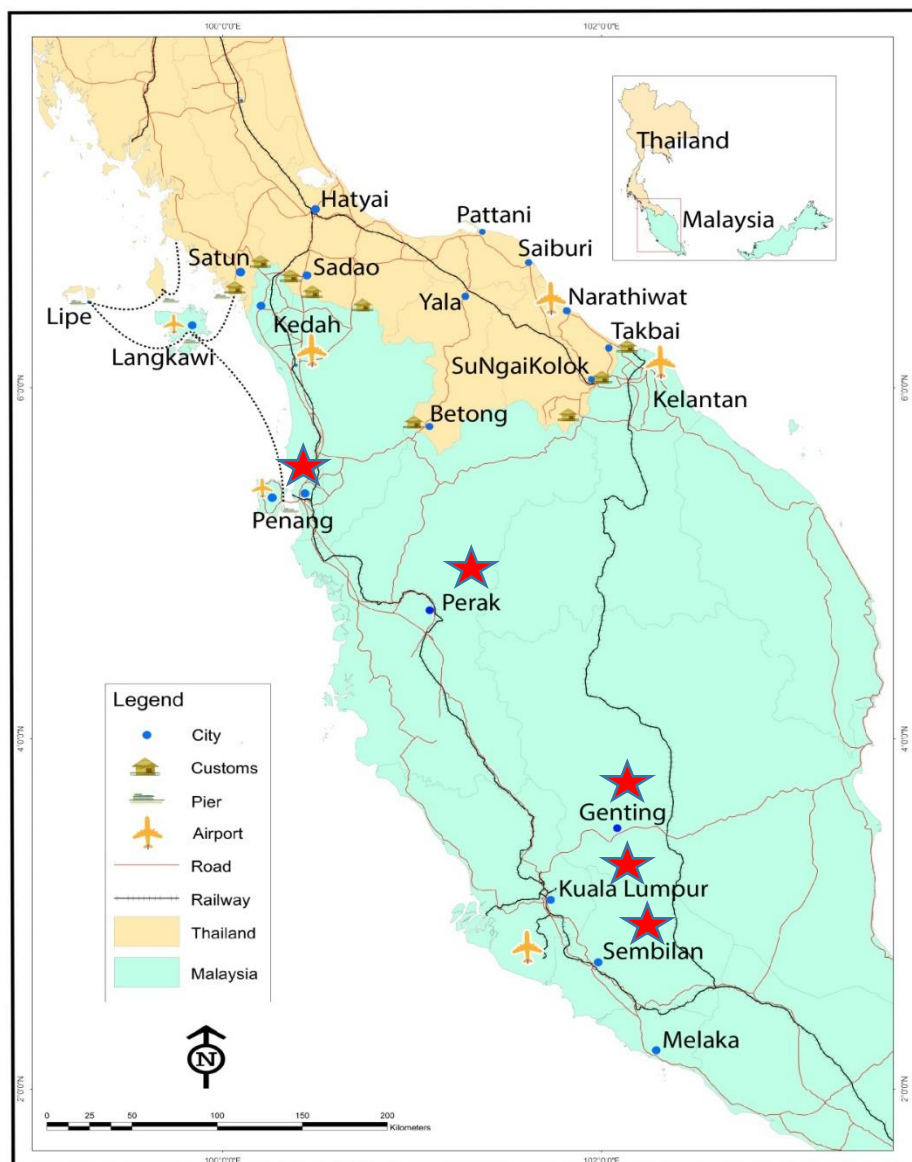
2) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ สมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพจังหวัดสงขลา หอการค้าจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการค้าปลีก-ส่ง ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุน และท่องเที่ยวในพื้นที่ ใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและมาเลเซียใน 5 พื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

3.2 พื้นที่ศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย

โครงการวิจัย “การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน” กำหนดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยโดยมุ่งเน้นให้ครอบคลุมเมืองสำคัญด้านการท่องเที่ยวของไทย-มาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย 5 พื้นที่ ดังนี้ คือ ปีนัง เก็นติ้ง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ และเกาะลังกาวิ

รูปภาพที่ 3- 1 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย
ที่มา : คณะผู้วิจัย (2562)

3.3 วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล

โครงการวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ดำเนินการเก็บข้อมูลใช้วิธีการศึกษาผสมผสานระหว่าง การศึกษาจากเอกสาร (documentary research) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร หนังสือ ข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และการศึกษาเชิง คุณภาพ (qualitative research) ซึ่งเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสำรวจ (field survey) การสังเกต (observation) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้ที่ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) กับผู้คนในชุมชนพื้นที่ ซึ่ง ประเด็นสำคัญที่จะเก็บรวบรวมเป็นข้อมูล ประกอบด้วย

- 1) สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของ ประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
- 2) ความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับ สหพันธรัฐมาเลเซีย
- 3) แนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย

โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ ดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การศึกษาจากเอกสาร และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (documentary research) กับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดน ไทย-มาเลเซีย การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในพื้นที่ชายแดน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ จากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ Scholar.google.com การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฐานข้อมูลงานวิจัยในสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หรือใน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

ขั้นตอนที่ 2 จัดประชุมเพื่อชี้แจงโครงการวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว อาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้าน การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลและประชุมกลุ่มย่อยในอนาคต

ขั้นตอนที่ 3 ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของไทย กับประเทศมาเลเซีย เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านปัญหาและอุปสรรคด้านการพัฒนา การท่องเที่ยว รวมถึงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน โดยอาศัยการบูรณาการ แนวคิดทางด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดน และยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียนของประเทศ ไทยกับมาเลเซีย รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และแนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดย ดำเนินการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อยกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของประเทศไทยและ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้าน การพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้มีการ

รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ผ่านการประชุมหารือตัวแทนจากภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ ควบคู่ไปกับนำหลักการทางวิชาการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีหลักการและมีทิศทางภายใต้กรอบการยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียน เพื่อให้สามารถระบุพื้นที่เป้าหมาย ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนประโยชน์ที่แต่ละฝ่ายได้รับเป็นกรอบชี้ประเด็น-ทิศทาง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์ท่องเที่ยวอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนามในพื้นที่เป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว รวมถึงโอกาสและอุปสรรคต่างๆ ของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งเน้นศึกษาเมืองท่องเที่ยวเป้าหมายที่มีความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซีย อาทิ เมืองปีนัง เมืองมะละกา เมืองเก็นติ้ง เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ ร่วมกับการสัมภาษณ์บุคคล และประชุมกลุ่มย่อย ของภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่วิจัยของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย เพื่อรับข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของตัวแทนจากหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย และนำไปสู่การรวบรวมและวิเคราะห์ และนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล คัดกรองข้อมูลและจัดแยกเป็นประเด็นต่างๆ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามประเด็นที่ค้นพบ (topic) แล้วนำมาพรรณนาเชิงอุปนัย (inductive) เพื่อนำไปสู่การสรุปแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นเล่มรายงานวิจัยต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

โครงการศึกษาวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ การสังเกต การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะแนวทางการทำความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ดังนี้ คือ

4.1 ผลการศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

ผลการศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย (โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประเด็นสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย พบว่าจากการกำหนดเป้าหมายของการรวมตัวเพื่อเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 สาขาด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในสาขาเร่งด่วนของการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้นปี พ.ศ. มีมติในการประชุมให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียน พ.ศ. 2554-2558 (ASEAN Tourism Strategic Plan – ATSP) ฉบับแรกภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยเน้นหลักการของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืน จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผน สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ถึงร้อยละ 91 จากความสำเร็จดังกล่าวจึงมีจึงมีการใช้แนวคิดและบทเรียนจากแผนเดิม และผลการดำเนินงานในแผนก่อน พัฒนาสู่แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 ดังนั้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียสามารถสามารถนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 ทิศการพัฒนาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้โอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับแรก พ.ศ. 2554-2558 ในที่ประชุม ณ ประเทศสิงคโปร์ กล่าวถึงประเด็นท้าทาย และอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพของภูมิภาค

อาเซียน (ASEAN, 2016 อ้างอิง กรมท่องเที่ยว 2559) สามารถสรุปได้ดังนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้โอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจะต้องมีการกำหนดนโยบายให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซียจะได้พัฒนาองค์ประกอบพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนา พร้อมทั้งการร่วมดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างแดนได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การศึกษาที่ผ่านมาพบว่าหากจะต้องสร้างความร่วมมือภายใต้ยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย นั้น มีประเด็นความท้าทายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการสร้างความสมดุลในด้านการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม และสร้างระบบการเข้าออกประเทศที่มีประสิทธิภาพลดความแออัดของระบบการคมนาคมโดยการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงาน เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างกิจกรรมเชื่อมโยงซึ่งกันและกันเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกับสินค้าการท่องเที่ยวที่หลากหลายภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเพื่อผลกระทบความเชื่อมโยงของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ส่งผลให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนในมิติสังคมวัฒนธรรม มิติสิ่งแวดล้อม และมิติเศรษฐกิจสืบไป

นอกเหนือจากความท้าทายในการพัฒนาการท่องเที่ยวแล้วนั้นยังต้องร่วมกันแก้ไขข้อจำกัดที่มีผลต่อระบบการท่องเที่ยวข้ามแดนให้สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้อจำกัดด้านนโยบายด้านการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างประเทศ สมาชิกภายในภูมิภาค รวมถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการรักษา ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ยังมีข้อจำกัด ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวเกิดจากการขาดความร่วมมือในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของค์รวม การท่องเที่ยวสีเขียว และการพัฒนาท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้ ส่งผลให้กรอบนโยบายไม่มีความชัดเจนตามไปด้วย อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงกับแนวคิดหลักในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ส่วนหนึ่งข้อจำกัดข้างต้นอาจเกิดจากการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางบกและอากาศสำหรับการท่องเที่ยว และสำหรับระบบสารสนเทศ

ตารางที่ 4- 1 ทิศทางการพัฒนาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้โอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

ประเด็นท้าทายใน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	อุปสรรคใน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
● การสร้างความสมดุลในด้านการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก ● ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ● การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงจนเกินไป ● การลดความแออัดของระบบการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวก ● ค่าใช้จ่ายที่สูงในการเดินทางภายในภูมิภาค ● การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว ● การลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ● การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	● ข้อจำกัดด้านนโยบายด้านการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างประเทศ สมาชิกภายในภูมิภาค รวมถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการรักษา ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ยังมีข้อจำกัด ● ขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวองค์รวม การท่องเที่ยวสีเขียว และการพัฒนาท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้ ● ขาดการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางบกและอากาศ สำหรับการท่องเที่ยว และสำหรับระบบสารสนเทศ ● กรอบนโยบายไม่มีความชัดเจนในการให้ความสำคัญกับหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ● ขาดความชัดเจนในระบบการติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากประเด็นข้างต้น มีการใช้แนวคิดและบทเรียนจากแผนเดิม และผลการดำเนินงานในแผนก่อน พัฒนาสู่แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 โดยมุ่งแนวทางกลยุทธ์ (Strategic directions) การท่องเที่ยวของอาเซียน 2 แนวทาง ได้แก่ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทางเดียว และการพัฒนาการท่องเที่ยวของอาเซียนอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม สอดคล้องกับเป้าหมาย และแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AES Blue Print 2025)

4.1.2 ข้อมูลการเปรียบเทียบแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียน กับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเศมาเลเซีย

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมถึงแผนพัฒนาพัฒนาการท่องเที่ยวของประเศมาเลเซีย ทำให้สามารถวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ยุทธศาสตร์ภาพรวมของอาเซียน ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศไทย และประเศมาเลเซีย โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นต่างๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-2 ดังนี้ คือ

ตารางที่ 4-2 สรุปผลการเปรียบเทียบแผนยุทธศาสตร์อาเซียนกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
1. การยกระดับ การแข่งขันของ อาเซียนให้เป็น จุดหมาย ปลายทาง เดียวกันด้านการ ท่องเที่ยว	การเพิ่มความเข้มข้นของการส่งเสริม และการทำการตลาด - ยกระดับกรอบการ ดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติด้านการ ท่องเที่ยวอาเซียน - ขยายโครงการทำการตลาด จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวใน ภูมิภาคอาเซียน	การส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มเพื่อดึงดูด การเดินทางท่องเที่ยว และกระตุ้นการใช้ จ่ายของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ โดยการ ส่งเสริมการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับ นักท่องเที่ยวทั่วไป กลุ่มตลาดระดับกลาง - บน (มีรายได้ส่วนบุคคลสูงกว่า 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี) ในพื้นที่ตลาดที่มีศักยภาพ และการทำการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับ นักท่องเที่ยวกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น กลุ่ม นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิง สิ่งแวดล้อมและนิเวศ	- การส่งเสริมการตลาดภายใต้แคมเปญท่องเที่ยว “Malaysia, Truly Asia” ที่แสดงให้เห็นความมหัศจรรย์ของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ศาสนา ประเพณี เทศกาล ศิลปะงานฝีมือ และอาหารทางเชื้อชาติที่รวม เป็นหนึ่งเดียว และ “Visit Malaysia Year (VMY) 2020” เพื่อ ประชาสัมพันธ์ประเทศในการเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในใจ ของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ด้วยการเน้นย้ำแนวคิด "Travel, Enjoy and Respect" ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับแผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือ National Eco-Tourism Plan ปี 2016-2025 โดยมีเป้าหมายที่คาดว่าจะ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากถึง 36 ล้านคน พร้อมกับประมาณ รายได้ที่คาดว่าจะได้ประมาณ 1.68 แสนล้านริงกิตมาเลเซีย และ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมุ่งเป้าหมายไปที่จำนวน นักท่องเที่ยว 36 ล้านคนภายในปี 2563 เพื่อเฉลิมฉลองเทศกาลการ เยี่ยมชมมาเลเซีย (the celebration of Visit Malaysia Year 2020) - ยกระดับจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของประเทศด้วยการเน้น ภาพลักษณ์และสร้างภาพจำเชิงสังคมวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว เพื่อ

¹ Ministry of Tourism and Culture (Malaysia). 2016. Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020. Selangor Darul Ehsan: FIRDAUS PRESS SDN. BHD. [online]. <http://www.motac.gov.my/en/download/category.6-ebook>

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			รักษาตำแหน่ง 1 ใน 10 ของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวขาเข้าและรายได้จากการท่องเที่ยวจากมาตรฐานขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. 2559 - 2568 และใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเพื่อความสะอาดสบายเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างรายได้หลักให้แก่ประเทศ - เพิ่มความเข้มข้นในการมีส่วนร่วมร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ โดยผลักดันให้ตัวแทนประเทศได้มีส่วนร่วมในการดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประเทศว่าจะได้รับผลประโยชน์ - ทำการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบาย ยกกระตือรือร้นการท่องเที่ยวของประเทศ เพื่อก้าวไปสู่ระดับ High-end ด้วยการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีคุณภาพระดับโลกเพื่อสร้างสีสันการท่องเที่ยวให้กับประเทศมาเลเซีย อย่าง โรงแรมทรูกลางเมือง (Four Seasons Kuala Lumpur) รีสอร์ทตบะครบวงจรรระดับพรีเมียม (Desaru Coast Malaysia) และเอ็มพาร์คสมัยใหม่ (20th Century Fox World Malaysia) ยังมี การนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวระดับโลก ธรรมชาติ แหล่งช้อปปิ้ง การผจญภัย ทะเลและชายหาด รวมถึงกิจกรรมระดับนานาชาติ นอกจากนี้ ยังเน้นจุดหมายปลายทางในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการจัดงานไม่ซ้ำอีกด้วย

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
		การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการใช้เทคโนโลยีในการทำตลาด ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนในการทำการตลาด ได้แก่ การร่วมมือกับชุมชนในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ให้สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและสอดคล้องแบรนด์จังหวัด การส่งเสริมการตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการตลาด เช่น การสนับสนุนการพัฒนาและต่อยอดแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมการทำตลาด เพิ่มประสิทธิภาพหน่วยงานที่รับผิดชอบการตลาดดิจิทัล ทั้งในด้านการดูแลบริหาร และวิเคราะห์สถิติข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย	- เพิ่มการส่งเสริมความร่วมมือระดับชาตินานาชาติกับองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น ภายใต้แผน Tourism Malaysia Integrated Promotion Plan for 2018-2020 ด้วยกลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศล่าสุด เพื่อสร้างแนวทางใหม่และนำต้นตอในการส่งเสริมการขายการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา เช่น 1) เพิ่มแนวทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในยุโรปให้มากขึ้นด้วยการเข้าร่วมกับพันธมิตรระดับชาติ เช่น ECTAA (European Travel Agents and Tour Operators Association) Preferred Destination Partner ที่เป็นศูนย์รวมบริษัทนำเที่ยวและหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวกว่า 36 แห่งจากทั่วยุโรป 2) การสร้างความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศด้วยการรับหน้าที่เป็นเจ้าภาพจัดงานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ เช่น World Tourism Conference ครั้งที่ 5 ของ UNWTO และ Global Summit on Urban Tourism ครั้งที่ 6 3) ทำ Memorandum of Understanding (MoU) ร่วมกับ Alitrip ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม e-commerce ของกลุ่มอาลีบาบา เพื่อเน้นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในประเทศจีน 4) การสร้างไอคอนดิจิทัลที่ชื่อว่า Miss SHOPhia (digital icon) เพื่อส่งเสริมการช้อปปิ้ง โดยไอคอนจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ซื้อเกี่ยวกับ

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			เทรนด์แฟชั่น แฟชั่นข้อมูลร้านค้าสิ่งของที่ควรระวังและประชาสัมพันธ์การช้อปปิ้งในมาเลเซีย 5) ใช้ซอฟต์แวร์แอปพลิเคชันช่องรายการอัตโนมัติโดยตรงจากดาวเทียม (over-the-air: OTA) ร่วมกับแคมเปญส่งเสริมการขายในเว็บไซต์ต่างๆ เช่น agoda.com, booking.com, expedia.com, traveloka.com เป็นต้น 6) จัด fam trips ให้แก่นักเขียนบล็อกและวิดีโอบล็อก เพื่อโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยว หรือจัดโปรแกรมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับคนดังและนักเขียนบล็อกระดับอาเซียน เช่น ASEAN Celebrity Explore Quest Malaysia 2018, ASEAN Celebrity Explore Quest Reunion Malaysia 2019, ASEAN Celebrity Amazing Race Malaysia 2020, ASEAN Media Bloggers Nature & Adventure Treasure Hunt 2018, ASEAN Media Bloggers Heritage 2019 และ ASEAN Media Bloggers Big Bike Food Hunt 2020 7) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมุ่งเน้นการตลาดดิจิทัล ทั้งจากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, WeChat, Line, Weibo, YouTube) จากสื่อโทรทัศน์ เช่น TV home shopping จากโปรแกรมประยุกต์สำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น โปรแกรมประยุกต์สำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น แอปพลิเคชัน, QR code, VR, AR

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			การฝึกอบรมออนไลน์ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ผ่านตัวแทน บริษัทนำเที่ยว
			- ส่งเสริมแพ็คเกจการท่องเที่ยวด้วยกลยุทธ์การตลาดแบบการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน 1) ส่งเสริมกลยุทธ์การตลาดต่างประเทศโดยเฉพาะเมืองรอง ระดับสองหรือเมืองขนาดกลางที่มีแนวโน้มว่าจะมีฐานการท่องเที่ยวใหม่ (Second -Tier Cities) เน้นการใช้การตลาดตามสโลแกน "Malaysia Truly Asia" ที่แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพียงประเทศเดียว ก็สามารถสัมผัสได้กับวัฒนธรรมของหลายชนชาติ ในขณะเดียวกันก็ 2) ส่งเสริมกลยุทธ์การตลาดภายในประเทศด้วยสโลแกน "Cuti-Cuti 1 Malaysia" ที่เน้นรณรงค์ให้คนในประเทศเดินทางไปท่องเที่ยว/พักผ่อน ยังสถานที่ใกล้เคียงภายในประเทศในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ นอกจากนี้ สโลแกนยังมีการตลาดด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ การนำเสนอประสบการณ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ทุกรูปแบบที่ ครอบคลุมทุกกลุ่มอายุและกลุ่มอื่นๆ ที่คาดว่ามาเลเซียจะเป็นหนึ่งใน จุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวของกลุ่มนั้น ที่สำคัญคือ ทั้ง การส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจะต้องอยู่ ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน ที่คำนึงถึงประโยชน์ต่อการเพิ่มรายได้ และการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การเพิ่มความหลากหลายของสินค้าด้านการท่องเที่ยว - ส่งเสริมการพัฒนาจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวและเส้นทางระดับอนุภูมิภาคของอาเซียนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม	การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน โดยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ เสริมสร้างพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวและบริการให้ครอบคลุมทุกรูปแบบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจการถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยวเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการระดับโลกสากล	- แนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาพรวม ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วยการมอบรางวัลและการให้การยอมรับต่างๆ 2) เพิ่มความหลากหลายของโปรแกรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวผ่านการจัดกิจกรรมที่สำคัญทั้งระดับชาติและนานาชาติต่างๆ เช่น Minggu Budaya Malaysia, Citrawarna, Magic of the Night, Kuala Lumpur Biennale DBKL, Iftar@KL, Festival Topeng Antarabangsa, Festival Orang Asli Antarabangsa และ Festival Kraf Antarabangsa เป็นต้น รวมถึงกิจกรรมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่จัดนอกประเทศ 3) ให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วยการสร้างสิ่งจูงใจ เช่น การยกเว้นภาษีสำหรับสถานที่พัก (โรงแรม) และผู้ประกอบการท่องเที่ยว (tour operator) รวมถึงการสร้างกองทุนพิเศษ เช่น กองทุนโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว กองทุนพิเศษเพื่อการท่องเที่ยว และความช่วยเหลือด้านการบริหาร - เพิ่มแคมเปญการตลาดแบบบูรณาการให้สูงสุด โดยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐเช่น Ministry of International Trade and Industry (MITI), Malaysia External Trade Development

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			Corporation (MATRADE), Malaysian Investment Development Authority (MIDA) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของมาเลเซียให้เป็นแนวการศึกษา การรักษาทางการแพทย์ การลงทุน และการลงทุนทางการค้า - ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจการถ่ายภาพยนตร์ ด้วยการร่วมมือกับ National Film Development Corporation Malaysia (FINAS) และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกในการถ่าย ทั้งภาพยนตร์ สารคดี ละคร การแสดงเรียลลิตี้ หรือการทำอาหาร รวมถึงเทศกาลภาพยนตร์ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การดึงดูดการลงทุนด้านการท่องเที่ยว - จัดเตรียมแผนการลงทุนด้านการท่องเที่ยวอาเซียนซึ่งระบุถึงเส้นทางการลงทุนที่จะมีการกระตุ้นการลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานและสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวอย่างผสมผสานและเป็นหนึ่งเดียว - ส่งเสริมการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่มีความเป็นเสรีมากขึ้น	การสนับสนุนการลงทุนจากภาคเอกชนและการจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว อาทิ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชนในการลงทุนต่างๆ และการจัดตั้งหน่วยบริหารและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดทำ Tourism Intelligence Center และสนับสนุนการแบ่งปันข้อมูลกลาง แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน	- ใช้หลักการการเปิดเสรีภาคบริการให้มากขึ้นและผลักดันศักยภาพของธุรกิจท่องเที่ยวของมาเลเซียที่แข็งแกร่งด้วยการสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของมาเลเซียให้มีความชัดเจน คือ แสดงให้นักท่องเที่ยวเห็นว่า ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีความเป็นหนึ่งเดียวของความหลากหลายทางวัฒนธรรม - การลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวในมาเลเซียที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนประกอบด้วยธุรกิจโรงแรม สวนสนุก สิ่งก่อสร้างสำหรับพักผ่อนในวันหยุด ศูนย์ประชุมที่สามารถรองรับผู้เข้าร่วมงานได้น้อยกว่า 3,000 คน โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมแห่งใหม่ระดับ 1-5 ดาว และการขยายหรือการปรับปรุงโรงแรมที่มีอยู่เดิมให้ดูทันสมัยขึ้น ใน 2 รูปแบบ คือ Pioneer Status และ Investment Tax Allowance (ITA) นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ทั้ง 2 รูปแบบแล้ว รัฐบาลมาเลเซียยังให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม เช่น การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนสองเท่าของค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศ และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติในมาเลเซียที่ได้รับอนุมัติจากทางการรวมทั้ง การยกเว้นภาษีสำหรับตัวแทนนำเที่ยว เป็นต้น - ให้การสนับสนุนโครงการขนาดใหญ่ของภาคเอกชน เช่น การเข้าร่วมแคมเปญโครงการต่างๆ อย่าง Desaru Water Park, 20th Century Fox World, Genting Highlands และ Premium Outlets Shopping

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			- KL Premium Outlets and Mitsui 2nd phase - ใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์สำคัญที่จะเกิดขึ้นให้เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการสร้างรายได้ให้กับพื้นที่ในชุมชน เช่น การเป็นเจ้าภาพจัด PATA Travel Mart 2018, Commonwealth Heads of Government 2018, Commonwealth Heads of Government Meeting, APEC Economic Leaders' Meeting, และ World Congress on Information Technology in 2020 - เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีอิสระในลงทุนภายใต้เขตเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งชาติ (National Key Economic Area: NKEA) โดยการพัฒนาแพ็คเกจการท่องเที่ยวส่งเสริมการค้าและการเที่ยวบินเช่าเหมาลำ การส่งเสริมการช้อปปิ้ง และมุ่งเน้นไปที่ตลาดท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนสูง รวมถึงการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม เช่น MICE การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ล่องเรือ ดำน้ำ ดูนก เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การเพิ่มศักยภาพและความสามารถของทุนมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Human Capital) - ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อนำข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติของบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน (MRA-TP) มาปฏิบัติ - จัดเตรียมและดำเนินการตามแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยวอาเซียนโดยประสานงานกับเครือข่ายการจัดการและพัฒนาบุคลากรอาเซียน (ATRM)	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวสนับสนุนบุคลากรให้มีสมรรถนะขั้นพื้นฐานตามตำแหน่งงาน และได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐานสากล	- การเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความสามารถของทุนมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว ตามแนวทาง “The National Blue Ocean Strategy (NBOS)” ที่กำกับดูแลด้วยองค์การภาครัฐในการจัดสรรงบประมาณที่ใช้เหมาะสมที่สุดโดยอ้างอิงงบประมาณตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือการพัฒนาทุนมนุษย์โดยการฝึกอบรมบุคลากรในระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีทักษะที่สูงขึ้นตามมาตรฐานสากล เช่น หลักสูตรอบรมมัคคุเทศก์ โครงการผู้ประกอบการแรงงานฝีมือ เป็นต้น และยกระดับความสามารถในการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น เช่น ทักษะการให้คำปรึกษา การจัดตำแหน่งสำหรับพนักงานต่างประเทศ เป็นต้น - ประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์สร้างมาเลเซียให้เป็นสังคมวิทยาศาสตร์และมีความก้าวหน้ามาพัฒนาการวิจัยและเผยแพร่ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยและการตีพิมพ์เกี่ยวกับคุณภาพและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์/โปรแกรม/บริการ/การท่องเที่ยว/วัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญต่อเนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์มีความน่าเชื่อถือของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมอยู่เป็นรูปธรรม และสามารถเผยแพร่ได้ทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
			2) ปลุกฝังจิตสำนึกให้คนในพื้นที่การท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และความรัก ต่องานท่องเที่ยวและวัฒนธรรม โดยเฉพาะมรดกของชาติที่เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว นอกจากนี้จะเน้นพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนควบคู่ไปกับ การปลุกฝังให้คนในประเทศดูแลรักษาและช่วยกันโปรโมทให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว 3) พัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพรวมถึง ความยั่งยืนเพื่อให้ได้มาตรฐานระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การบังคับใช้และเพิ่มเติมมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอาเซียนสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการและจุดหมายปลายทาง - ส่งเสริมการรับและบังคับใช้ระบบการรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอาเซียนในนโยบายและการกำกับดูแลตลอดจนในแผนการพัฒนาบุคลากรของรัฐสมาชิก - กำหนดและบังคับใช้มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอาเซียนใหม่ๆ - พัฒนาแนวทางในการคุ้มครองนักท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourist Protection Guidelines)	การปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยการทบทวนแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อระเบียบด้านการท่องเที่ยวต่างๆ ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความเข้าใจในระเบียบและกฎหมายด้านการท่องเที่ยว	- การปรับปรุงการประกันคุณภาพการท่องเที่ยวมาเลเซีย (Malaysia Tourism Quality Assurance: MyTQA) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับอาเซียนทั้งคุณภาพด้านการบริการและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรับทราบถึงลำดับความสำคัญของคุณภาพและบริการต่างๆ และพัฒนาการท่องเที่ยวของตนเองให้สามารถเทียบเท่ามาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับอาเซียนได้ ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถจัดประเภทผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวตนเองให้มีคุณภาพเทียบเท่าการแข่งขันในระดับโลกได้ ได้แก่ มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน (ASEAN Homestay Standard) และมาตรฐานโรงแรมกรีนอาเซียน (ASEAN Green Hotel Standard) รวมถึงการกระตุ้นให้ผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพยายามพัฒนาการบริการและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของตนเองให้ได้รับรางวัลโฮมสเตย์อาเซียนและรางวัลโรงแรมกรีนอาเซียน (ASEAN Homestay Award and ASEAN Green Hotel Award) - ปรับมาตรฐานการว่าจ้างแรงงานต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอยู่เป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยเน้นกลุ่มแรงงานเกี่ยวกับสปา ศูนย์บริการนวดเท้า บริการของโรงแรม – แม่บ้าน บริการกอล์ฟ (สำหรับแรงงานผู้ชายเท่านั้น) - เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถซื้อบัตรเที่ยวได้เอง แต่จะต้องผ่านการทดสอบ

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การส่งเสริมและขยายขอบเขตความเชื่อมโยงและโครงสร้างพื้นฐานในจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว - ยกระดับความเชื่อมโยงของการคมนาคมทางอากาศโดยการส่งเสริมให้เกิดตลาดการบินร่วมอาเซียน (ASAM) - ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเรือสำราญและการท่องเที่ยวแม่น้ำรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเรือสำราญในพื้นที่ทะเลและแม่น้ำ - ปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับชีร์รถยนต์ในประเทศที่ออกโดยประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการขับชีร์ยานพาหนะและการท่องเที่ยวทางบกข้ามประเทศภายในภูมิภาค - ส่งเสริมการพัฒนาความเชื่อมโยงของถนนหนทางตามเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก	การพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยการพัฒนากระบวนการคมนาคมขนส่งในการเดินทางเข้าสู่ประเทศทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยกระดับระบบขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สามารถเชื่อมโยงกับรูปแบบการเดินทางอื่นๆ พัฒนาศักยภาพของสนามบินในการรองรับนักท่องเที่ยว เพิ่มเส้นทางและจำนวนเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง	- การเสริมสร้างและการปรับปรุงมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจากภายในและภายนอกประเทศ จะเน้นโครงการที่ชุมชนท้องถิ่นจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมสูง และผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดิม เช่น โครงการเรือสำราญที่แม่น้ำมะละกา โครงการยกระดับเส้นทางรถไฟสายคิตเบนเดอร่าในป็นัง รวมถึงโครงการเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง เช่น โครงการ Bandar Malaysia, โครงการ High-Speed Rail, โครงการ East Coast Rail Link, โครงการ MRT เส้นทางระหว่าง Sungai Buloh-Kajang เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางระหว่างในเมืองและชานเมืองโดยรอบสะดวกยิ่งขึ้น - เชื่อมโยงสายการบินระหว่างประเทศ ด้วยการสร้างพันธมิตรกับสายการบินต่างๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเข้าประเทศมาเลเซียทั้งเที่ยวบินปกติและเที่ยวบินเช่าเหมาลำ เช่น Condor Air Malaysia Airlines, AirAsia, Malindo Air, KLM และ Singapore Airlines - นำการเดินทางทางรถไฟมาเป็นประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวด้วยรถไฟ (โครงการ Travel by Train: ETS)

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การยกระดับการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง - จัดเตรียมเอกสาร (White Paper) ว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อกำหนดการอำนวยความสะดวกในการเดินทางภายในอาเซียนและการเดินทางระหว่างประเทศ (ตามข้อ 2 ความตกลงด้านการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน พ.ศ. 2545)	การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงระบบการตรวจคนเข้าเมือง ปรับปรุงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่านแดน ปรับปรุงป้ายบอกทางและป้ายสัญลักษณ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกแหล่ง เพิ่มจุดบริการ Free - WiFi ในแหล่งท่องเที่ยว จัดทำระบบบัตรโดยสารเดียวที่ใช้ได้กับทุกช่องทางการเดินทาง พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล (Tourism for All) ได้แก่ ห้องน้ำคนพิการ ทางลาด รวจับ เป็นต้น และพัฒนาแอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว	
2.การส่งเสริมการท่องเที่ยวอาเซียนที่ยั่งยืน	การยกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและภาครัฐและเอกชนในห่วงโซ่คุณค่าของการท่องเที่ยว	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน	- พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน หน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
และเปิดโอกาส ให้ทุกภาคส่วนมี ส่วนร่วม	(Tourism Value Chain) - พัฒนาและดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น และภาคเอกชนในการ พัฒนาการท่องเที่ยว	และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมด้านการบริหาร จัดการ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงอัตลักษณ์ วิถี ชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมใน ระดับพื้นที่ ได้แก่ การกำหนดขีด ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การ ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ การส่งเสริม สร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการท่องเที่ยว และ สนับสนุนผู้ประกอบการให้ใช้นวัตกรรมใน การผลิตสินค้าและบริการ การดูแลรักษาและ ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการ ท่องเที่ยว เป็นต้น	1) การยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ทั่ว ประเทศมาเลเซีย กลยุทธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความดึงดูดและ ความรักในการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม 2) การยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุงสถานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เช่น โฮมสเตย์ และ นโยบายหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ (Satu Daerah, Satu Industri: SDSI) 3) การยกระดับด้วยการสร้างพันธมิตรร่วมกับสายการบินระหว่าง ประเทศ เพื่อดึงนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศ 4) การยกระดับด้วยการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นการเฉพาะ กิจ เพื่อปรับปรุงระบบการเข้าถึงเมืองใหม่ของประเทศให้ม ีความสะดวกสบายต่อนักท่องเที่ยวมากขึ้น 5) การดำเนินกิจกรรมอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ ด้วยแนวคิดสร้างชาติ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึก ของคนในประเทศ เช่น อาสาสมัครในจุดท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ ความสะอาด (1Malaysia Green, 1Malaysia Clean) อาสาสมัครใน โฮมสเตย์และแหล่งท่องเที่ยว (1Malaysia Voluntutoring) อาสาสมัคร ในการแบ่งปันประสบการณ์การเดินทางบนสื่อออนไลน์ (1Malaysia Volunsharing)อาสาสมัครช่วยเหลือในการจัดงานกิจกรรมท่องเที่ยว (1Malaysia Event) อาสาสมัครในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
		การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์ จากการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะธุรกิจพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพิ่มช่องทางการลงทุนและพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่ ภาคเอกชน ภายใต้หลักการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม Thailand ๔.๐	วัฒนธรรมและอนุรักษ์มรดกของประเทศ เป็นต้น - การพัฒนาและเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามกลยุทธ์นโยบายของประเทศเรื่องความเจริญงอกงามทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม และนำมาผสมผสานให้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยแกนหลักในการพัฒนานั้นมาจากบุคลิกภาพของบุคคล ภาษา ศิลปะวัฒนธรรมและมรดกของชาตินั้นถือเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญต่อความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่จะส่งผลต่อการท่องเที่ยว หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผ่านกลไกทางศิลปะวัฒนธรรมและมรดกของชาติทำให้มาเลเซียมีโดดเด่นมากขึ้นในโลกและเป็นที่รู้จักในฐานะจุดหมายปลายทาง การเพิ่มประสิทธิภาพของการปรับปรุงเอกลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์เพื่อให้แน่ใจว่าการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีที่จะได้รับการสืบทอดนั้นได้รับการชื่นชมและรักษาโดยชุมชน ทั้งยังคงสร้างเอกลักษณ์ประจำชาติที่ชุมชนสามารถนำมาใช้และปลูกฝังค่านิยมในสังคมต่อไปได้

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การสร้างความปลอดภัยและส่งเสริมการรักษาความปลอดภัยตลอดจนการให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกในการคุ้มครองและบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวมรดก (Heritage Sites) - ร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนด้านความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และการคุ้มครองจุดหมายปลายทางหลักของอาเซียน - ร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการคุ้มครองและบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวมรดก	การเสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย โดยการพัฒนาภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและภาพลักษณ์ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) ที่มีคุณภาพสูงต่อนักท่องเที่ยว การทำการตลาดเป้าหมายและสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่างๆ ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยและมาตรการป้องกันของประเทศไทย ข้อควรปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัย และสิ่งที่ควรกระทำในกรณีฉุกเฉิน เพื่อช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมการบังคับใช้และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่นักท่องเที่ยวและสาธารณชน	

ยุทธศาสตร์ที่	แผนยุทธศาสตร์อาเซียน (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) ของประเทศไทย (กลยุทธ์)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาเลเซีย ประยุกต์จากแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ของมาเลเซีย 2016-2020 (Pelan Strategik KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN KEBUDAYAAN MALAYSIA 2016-2020 ¹) (กลยุทธ์)
	การตอบสนองต่อการรักษา สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ความสามารถในการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) - ร่วมมือกับหน่วยงานและ องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการกับปัญหา สิ่งแวดล้อมและรับมือกับสภาวะการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - จัดเตรียมคู่มือที่รวบรวมแนว ทางการบรรเทา การปรับตัวและการ รับมือกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	การพัฒนาระบบความปลอดภัยและ สุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยการ สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อป้องกัน และช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ได้แก่ กล้องวงจร ปิด เครื่องแปลภาษา การติดตั้งไฟในสถานที่ ท่องเที่ยว อุปกรณ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เบื้องต้น จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้ ครอบคลุมทุกพื้นที่ท่องเที่ยว ส่งเสริม สุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปรับปรุง สุขาสาธารณะ การจัดการขยะและระบบ บำบัดน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว	- เน้นส่งเสริมคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยนำหลักการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (ตั้งแต่ขั้นตอนการวางนโยบาย การนำไปปฏิบัติ และการติดตามผล) ผ่านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนมาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิง นิเวศชั้นนำของโลก ที่เรียกว่า "แผนท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติพ.ศ. 2559-2563 (National Ecotourism Plan-NEP 2016-2020)" เช่น Malaysia Diving Conservation & Environment Month (MDCE), Coral conservation programme

4.1.3 ข้อมูลสรุปจากการสำรวจพื้นที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยวของประเศมาเลเซีย เพื่อเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเศมาเลเซีย

ข้อมูลสรุปจากการสำรวจพื้นที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยวของประเศมาเลเซียเพื่อเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเศมาเลเซีย (โดยใช้กระบวนการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล ประกอบกับการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง) จากการลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวรวมถึงศักยภาพการท่องเที่ยวของพื้นที่เป้าหมายของประเศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย เมืองปีนัง เมืองมะละกา เมืองเกันดัง เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวไปประกอบการวิเคราะห์ควบคู่ไปกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในข้างต้น เพื่อสรุปและวิเคราะห์ถึงแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวร่วมกับเมืองชายแดนและพื้นที่เชื่อมโยงอื่นๆ ของประเทศไทย โดยสามารถสรุปข้อมูลของพื้นที่เป้าหมายดังกล่าวได้ดังนี้ คือ

1. เมืองปีนัง

1.1) ประวัติความเป็นมาของเมือง

ปีนัง (อังกฤษ: Penang) หรือ ปูเลาปีนัง (มลายู: Pulau Pinang) เป็นหนึ่งในสิบสามรัฐที่ประกอบขึ้นเป็นสหพันธรัฐมาเลเซีย เดิมชามลายูรุ่นแรกเรียกว่า ปูเลาชาตา หรือเกาะเดียว ต่อมาพบในแผนที่เดินเรือ เรียกว่า ปูเลาปีนัง หรือเกาะหมาก ต่อมาอังกฤษเรียกว่า เกาะพรินซ์ออฟเวลล์ มีฉายานามว่า Pearl of the Orient (ไข่มุกแห่งตะวันออก)

ในอดีตเกาะปีนังเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเคดะห์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1700 อังกฤษซึ่งแสวงหาท่าเรือสินค้าสำหรับใช้เป็นที่พักจอดรับเสบียงในการค้าขายระหว่างอินเดียกับจีนได้ส่ง Captain Francis Light มาขอเช่าเกาะปีนังจากสุลต่านแห่งรัฐเคดะห์ โดยแลกกับการที่อังกฤษจะให้ความช่วยเหลือด้านการทหารแก่รัฐเคดะห์ในกรณีที่ถูกคุกคามจากต่างชาติ อย่างไรก็ดี เมื่อไทยโดยเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชเข้ามาตีดินแดนทางใต้ทางรัฐเคดะห์ได้รวม เปอร์ลิส เคดะห์ กลันตัน ตรังกานุ และปีนัง เข้าเป็นประเทศราชของไทย โดยไทยได้เรียกเคดะห์และปีนังว่า เมืองไทรบุรี โดยอังกฤษก็ไม่ได้ขัดขวางไทย และไม่ได้ช่วยคุ้มครองเคดะห์ เพราะอังกฤษก็ต้องการที่จะครอบครองเกาะมะละกาอยู่แล้ว ต่อมาปี ค.ศ. 1909 ไทยได้ทำ สนธิสัญญากับอังกฤษให้ไทยยินยอมยกเมืองปีนังและเมืองขึ้นอื่นๆ บนเกาะมะละกาให้กับอังกฤษ และใช้ปีนังเป็นเมืองท่าขนส่งสินค้าระหว่างอินเดียกับจีน อย่างไรก็ดี สิ่งที่ยังหลงเหลืออยู่ คือ มีชาวมลายู เชื้อสายไทย ซึ่งมีบรรพบุรุษเป็นคนไทยในอดีตอาศัยอยู่ในรัฐต่าง ๆ ในแถบตอนเหนือของมาเลเซียที่เรียกตัวเองว่า “ชาวสยาม” (Siamese) โดยมีจำนวนมากกว่า 60,000 คน และยังคงรู้สึกว่าเป็นคนไทยพูดและใช้ภาษาไทย นับถือศาสนาพุทธ และยังคงรักษารธรรมเนียมประเพณีไทยไว้ได้อย่างดี ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ปีนังได้ตกอยู่ใต้ความคุ้มครองของญี่ปุ่นเป็นเวลากว่า 3 ปี และเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม มาเลเซียก็กลับไปเป็นอาณานิคมของอังกฤษ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1957 อังกฤษจึงได้ให้เอกราชโดยสมบูรณ์แก่มะละกาหรือประเศมาเลเซียในปัจจุบัน

1.2) ที่ตั้งของเมือง

รัฐปีนังมีพื้นที่บนดินทั้งหมดเพียง 1,048 ตารางกิโลเมตร เป็นรัฐที่มีพื้นที่บนดินเล็กที่สุดอันดับสองของประเศมาเลเซีย รองจากรัฐปะลิส รัฐปีนังตั้งอยู่ทางชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของ

มาเลเซียตะวันตก ระหว่างละติจูด 5.59 ถึง 5.12 องศาเหนือ และลองจิจูด 100.17 ถึง 100.56 องศาตะวันออก (พิกัดภูมิศาสตร์: 5°24'52.2"N 100°19'45.12"E) รัฐปีนังประกอบด้วยพื้นที่ 2 ส่วน ได้แก่ เกาะปีนัง ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากแผ่นดินใหญ่ และเป็นที่ตั้งของจอร์จทาวน์ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐ และอีกส่วนหนึ่งคือ เซอเบอริงเปอโร (สมาริงไพร) ซึ่งตั้งอยู่บนแผ่นดินใหญ่ สภาพภูมิศาสตร์เป็นภูเขาประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่

1.3) แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เทศกาลงานประเพณี หรือสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวต่างๆ

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวทำรายได้สำคัญให้รัฐปีนัง ในฐานะเมืองพักผ่อนตากอากาศที่มีชื่อเสียงของมาเลเซีย
- จุดเด่นในด้านการท่องเที่ยวของรัฐปีนังคือ ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูสถานที่ประวัติศาสตร์ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของสถานที่เหล่านี้ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติด้วย
- เมืองมรดกโลก อย่างเมือง George Town ของปีนังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก (World Heritage List) เมื่อ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551) เป็นเมืองที่น่าอยู่ เมื่อปี 1999 รัฐปีนังได้รับเลือกจาก UNDP ว่าเป็นหนึ่งในเมืองที่น่าอยู่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้รับการจัดลำดับจากนิตยสารเอเชียไวก ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ที่สุดอันดับที่ 6 ของทวีปเอเชีย โดยพิจารณาจาก 1) คุณภาพชีวิตของประชาชน 2) สถิติการของรัฐ 3) สภาพสิ่งแวดล้อม 4) ระดับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม การสื่อสาร 5) ระดับการศึกษา และ 6) สาธารณสุข

การท่องเที่ยว

จอร์จทาวน์ (George Town) เมืองหลวงของปีนัง เป็นหนึ่งในสองเมืองของมาเลเซียที่ได้รับการขึ้นทะเบียนยูเนสโกให้เป็นเมืองแห่งมรดกโลก ด้วยมีการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของยุคอาณานิคมอังกฤษไว้ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 และยังเป็นสถานที่ที่ตั้งเชิงกลยุทธ์บนช่องแคบมะละกา ปีนังจึงถือเป็นทางเชื่อมหลักของตะวันออกและตะวันตก โดยมีชาวเปอรานากัน (Peranakan) หรือชาวจีนช่องแคบ ที่เป็นลูกครึ่งจีนและมาเลย์ดั้งเดิมถ่ายทอดมรดกทางสถาปัตยกรรม อาหาร การแต่งกาย และวัฒนธรรมไว้ให้ได้ชื่นชมจนถึงปัจจุบัน โดยมีความรุ่งเรืองของอารยธรรมจีนผสมอยู่ด้วย ซึ่งเห็นได้จาก วัด ทำเทียบเรือ ห้องประชุม และคฤหาสน์อันเป็นเอกลักษณ์ นอกเหนือจากนี้ ปีนังยังเลื่องลือถึงความอร่อยของร้านอาหารแบบหาบเร่ที่ชวนให้น้ำลายสอ ฉะนั้นนักท่องเที่ยวจึงไม่ควรพลาดลิ้มลอง ปีนังลักซา ฉากัวยเตี้ยว (ก้วยเตี้ยวผัด) โรจะกั (ยำประเภทหนึ่ง) และก้วยเตี้ยวแกง ภายในเมืองปีนังมีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมาย เช่น

ศิลปะบนกำแพง (Street Art)

ศิลปินชาวมาเลย์ Louise Low, Tang Yeok Khang และ Louise Gan ได้ร่วมมือกับศิลปินชาวไทย ญัฐพล ม่วงเกลี้ยง และศิลปินชาวลิทัวเนีย Ernest Zacharevic แสดงฝีมือในการวาดลวดลายศิลปะเสมือนจริงและเหนือความจริงลงบนกำแพงในย่านเมืองเก่าของจอร์จทาวน์ ซึ่งจิตรกรรมฝาผนังนี้เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการถ่ายภาพ จิตรกรรมบนกำแพงเหล่านี้อยู่ที่ Lebuh Armenian, Lebuh Muntri, Lebu Ah Quee, Gat Lebu Chulia และ Love Lane นอกจากนี้ยังมี Hin Bus Depot Art Centre ซึ่งในอดีตเคยเป็นชุมทางรถบัสของบริษัท Hin Company Ltd.

มาก่อน ทำกิจการรถบัสในเขตภาคเหนือของเกาะปีนัง ต่อมาเลิกกิจการที่นี้ก็ถูกทิ้งไว้ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร จนกระทั่ง George Town ถูกประกาศให้เป็น UNESCO World Heritage Site ทำให้ George Town กลายเป็นชุมทางงานศิลปะ ที่นี้จึงถูกใช้จัดแสดงนิทรรศการศิลปะ ที่เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมฟรี และมีงานศิลปะใหม่ๆ หมุนเวียนมาให้ชมทุกเดือน

ย่าน Lorong Bangkok ขึ้นชมความงดงามของบ้านเรือน

ย่าน Lorong Bangkok นั้นเป็นแหล่งที่พักอาศัยที่เลื่องลือว่าสวยที่สุดในปีนัง เรียงรายไปด้วยทาว์นเฮาส์ 41 หลังที่สร้างขึ้นโดย นักธุรกิจแต่จิ๋วชื่อ Cheah Leong Keah ในปี 1928 ผู้ซึ่งอพยพถิ่นฐานมายังปีนัง พร้อมสร้างรายมากมายด้วยการสร้างและซ่อมแซมรถม้า อีกทั้งรถยนต์ ปัจจุบันนี้ทาว์นเฮาส์เหล่านี้ก็ถูกรอครอบครองโดยลูกหลานของเขา

Penang Hil

ปีนังฮิลล์ เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในปีนัง รู้จักกันดีในชื่อ Bukit Bendera ยอดเขาแห่งนี้มีความสูงประมาณ 833 เมตร จากระดับน้ำทะเล เป็นจุดชมวิวเมืองปีนังและท้องทะเลโดยรอบที่สวยงาม โดยนักท่องเที่ยวสามารถที่จะนั่งกระเช้าไฟฟ้าขึ้นไปยังด้านบน มีระยะทางประมาณ 1,996 เมตร จะมีสถานีย่อยระหว่างทางเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมในจุดต่าง ๆ ซึ่งก็จะมีบังกะโล โสมส เตย์ และที่พักขนาดเล็ก ไว้รองรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย จุดเด่น คือ การสัมผัสอากาศที่เย็นอีกระดับ พร้อมชมสุดยอดทิวทัศน์ของเมืองจอร์จทาวน์ ความเขียวชอุ่มของผืนป่า พืชพรรณที่ยังคงมีอยู่ไม่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ยุคจูราสสิก อีกทั้งค้างแวนและบังกะโลที่มีอยู่ตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 19

Slurp it up

ก๋วยเตี๋ยวแกงที่เรียกว่า “อัสสัมล็กสา” ปีนังเป็นน้ำซุปรากปลาที่มีรสเผ็ดร้อนด้วยเส้นก๋วยเตี๋ยวหนา ๆ โรยหน้าด้วยใบสาระแหน่ หัวหอมหั่นละเอียด bunga kantan พริก และกะปิ ประมาณ 1 ช้อน

แคปซูลแห่งกาลเวลา

ย้อนอดีตสู่วัฒนธรรมยุคเก่า ด้วยการเข้าชมบ้านของยัยชอร์อี (The House of Yeap Chor Ee) opens in new window บ้านสี่ชั้น ซึ่งนับเป็นพิพิธภัณฑ์อัญมณีแห่งช่องแคบมะละกาจีน ที่รวบรวมไว้ซึ่งเครื่องประดับอันแสนปราณีตที่ประดับด้วยทับทิม ไพลิน และหยก นอกจากนี้ยังมีแกลเลอรี พี รามลี ที่รวมไว้ซึ่งผลงานของผู้เป็นตำนานแห่งวงการภาพยนตร์มาเลเซีย

เทศกาล

เทศกาลดนตรีโลกปีนัง (Penang World Music Festival) จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม ในขณะที่เทศกาลเพลงแจ๊สปีนัง (Penang Island Jazz Festival) จะจัดขึ้นในเดือนธันวาคม เทศกาลดอกไม้ปีนัง (Penang Floral Festival) จะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายน ซึ่งพร้อมดึงดูดนักท่องเที่ยวมากมายให้เข้าชมสวนพฤกษชาติปีนัง (Penang Botanic Gardens) ส่วนเทศกาลเมืองจอร์จทาวน์ (George Town Festival) อันเป็นเทศกาลที่จัดให้มีการเฉลิมฉลองตลอดเดือนนั้น จะรวมไว้ซึ่งการแสดงระดับโลก การร่วมมือกันทางศิลปะ และกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมต่าง ๆ มากมาย เป็นต้น

St. George Church

โบสถ์เซนต์จอร์จ (St. George Church) โบสถ์นิกายแองกลิคันที่เก่าแก่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสีขาวสะอาดตา และยังโดดเด่นด้วยรูปทรงสถาปัตยกรรมภายนอกที่มองแล้วคล้ายมหาวิหารพาร์เธนอน (Parthenon) ในยุคกรีกโบราณ ใกล้เคียงกับโบสถ์เซนต์จอร์จ ยังมีโบสถ์อัสสัมชัญ (Cathedral of the Assumption) โบสถ์คาทอลิกที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองปีนัง

Khoo Kongsi

บ้านสกุลคูล เป็นบ้านประจำตระกูลของชาวจีนฮกเกี้ยนกลุ่มแรกที่เดินทางเข้ามาในปีนัง เริ่มแรกที่สร้างนั้นมีความโอโง่งและหรูหราเทียบเท่าพระราชวังของจักรพรรดิจีนเลยทีเดียว ภายหลังเกิดไฟไหม้ จึงได้สร้างขึ้นใหม่ให้มีขนาดเล็กกว่าเดิม การตกแต่งทั้งภายในและภายนอก มีความสวยงาม ด้วยงานไม้แกะสลักอย่างประณีตของช่างฝีมือชาวจีน มีรูปสลักมังกร หงส์ สัตว์ในตำนาน และภาพวาดอีกมากมาย

Kek Lok Si

วัดเก็กลกสี่ เป็นวัดพุทธที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีอีกชื่อหนึ่งว่า Temple of Supreme Bliss สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในวัดแห่งนี้ คือเจดีย์สมเด็จพระรามหก แต่ละชั้นจะประดิษฐานพระพุทธรูปและองค์ทวยเทพต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีรูปหล่อเจ้าแม่กวนอิมองค์ใหญ่ ซึ่งต้องนั่งรถรางขึ้นไปชม

ชุมชนริมน้ำ Chew Jetty และท่าเรือ Tan Jetty

Chew Jetty ชุมชนประมงชาวจีนริมแม่น้ำ สภาพเป็นบ้านไม้โบราณหลาย ๆ เรียงติดกัน มีร้านขายของฝาก ของที่ระลึก บ้างก็ทำเป็นโฮมสเตย์ ลักษณะคล้ายๆ กับอัมพวาบ้านเราค่ะ และที่เด็ดก็คือ ท่าเรือที่ชื่อว่า Tan Jetty สะพานไม้ที่ยื่นยาวออกไปกลางทะเล บรรยากาศดี เหมาะกับมานั่งรอชมพระอาทิตย์ตก

Batu Ferringhi Beach

บาตูเฟอรินกิ คือชายหาดที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปีนัง ชายหาดทอดตัวขนานกับถนนริมชายฝั่งทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจอร์จทาวน์ มีรีสอร์ทมาตรฐานระดับโลกตั้งเรียงรายไปตามชายหาด อาบแดดหรือผ่อนคลายบนชายหาด หรือสนุกตื่นเต้นไปกับการทำกิจกรรมทางทะเลมากมาย ตั้งแต่การโต้คลื่นไปจนถึงพายเรือแคนู ผู้ที่ชื่นชอบการผจญภัยเป็นชีวิตจิตใจสามารถใช้บริการพาราเซลลิง เพื่อเพลิดเพลินกับทัศนียภาพของชายหาดจากบนท้องฟ้าได้ ยามพระอาทิตย์ตก บาตูเฟอรินกิกจะเต็มไปด้วยบรรยากาศสนุกสนานครึกครื้นจากร้านขายสินค้ากลางแจ้งที่ขายสินค้าทุกชนิด ตั้งแต่ของหรูหรา ไปจนถึงของที่ระลึกนำซื้อมากมาย

เทศกาล

- งาน Chap Goh Meh Celebration: เป็นคืนที่ 15 ของเทศกาลตรุษจีน ถือเป็นวันแห่งความรักที่สาวโสดจะนำผลไม้สดมาตำและกินเพื่อโชคดี พรุ่งนี้บอญโหล แล้วโยนลงไปในทะเล พร้อมกับอธิษฐานให้ได้พบกับรักแท้ในชีวิต ส่วนหนุ่มๆ ก็สามารถพายเรือออกไปเก็บผลไม้สดเป็นที่พักผ่อน ปีนังเป็นเมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องการจัดงาน Chap Goh Mei อย่างมีสีสันอีกด้วย สถานที่จัดงานอยู่ที่ Esplanade, George Town, Penang

- งาน Penang Yosakoi Parade: วันที่ 12 มีนาคม 2559 เทศกาลมาดิก รัสแห่งเอเชีย ที่นำเสนอสีสันของวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นในประเทศมาเลเซีย ผ่านขบวนพาเหรดกว่า 70 ขบวนและรวบรวมนักเต้นกว่าสามร้อยชีวิตมาสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เข้าชม สถานที่จัดงาน อยู่ที่ Esplanade, George Town, Penang

- งาน Vaisakhi Celebration :วันที่ 14 เมษายน 2559 เป็นวันปีใหม่และ วันเก็บเกี่ยวของชาวปัญจาบ ที่เมืองปีนังผู้คนจะหลั่งไหลมาเพื่อเฉลิมฉลอง ด้วยการประดับประดา บ้านเมืองให้มีสีสันสดใสและมีการร้องเพลงเต้นรำรวมถึงมีขบวนพาเหรดอีกด้วย สถานที่จัดงานอยู่ที่ Penang Times Square, Penang

- งานเทศกาลเรือมังกร: เทศกาลเรือมังกรนานาชาติปีนังเป็นหนึ่งใน เทศกาลที่น่าสนใจที่สุดในมาเลเซียเป็นงานประจำปีที่เขื่อน Teluk Bahang ใกล้กับจอร์จทาวน์ เป็น เรื่องน่าตื่นตาตื่นใจที่ได้เห็นมากกว่าคู่แข่ง 40 จากมาเลเซียและทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันด้วยเรือแบบ ดั้งเดิมที่มีสีสันไปจนถึงกลองของกลอง คุณสามารถคลิกที่ภาพที่น่าดึงดูดลิ้มรสอาหารท้องถิ่นและ เพลิดเพลินกับการแสดงเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับฝูงชนที่ไซต์ เทศกาลที่คึกคักนี้เป็นที่นิยมอย่าง มากในหมู่ชาวเมืองและนักท่องเที่ยว

1.4) ช่องทางการเดินทางไปสู่เมือง

การคมนาคมเชื่อมโยงเกาะ : ระหว่างเกาะปีนังและ Butterworth คือ มีสะพาน Penang Bridge (ความยาว 13.2 กม.) เรือเฟอร์รี่(ferry) ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและบรรทุก ยานพาหนะโดยใช้เวลาเดินทางข้ามฟากประมาณ 15-20 นาที และสะพานปีนังแห่งที่ 2 สร้างเสร็จใน เดือนพฤศจิกายน 2556 มีความยาว 24 กม. (ยาวเป็นอันดับ 2 ในเอเชียรองจากจีน) โดยจะมี Penang Bridge International Marathon 2013 ในวันที่ 17 พฤศจิกายน

ข้อมูลสนามบิน

จากสนามบินเข้าสู่ใจกลางเมือง 16 กิโลเมตร ระยะเวลาเดินทาง 45 นาที เดินทางด้วย แท็กซี่ ราคาประมาณ 38 ริงกิต (สำหรับคูปองราคาเหมาแบบคงที่ เพื่อเดินทางไปยังส่วนอื่นๆ ของ ปีนัง สามารถซื้อได้ที่เคาท์เตอร์สนามบิน) หรือรถบัส รถออกทุก ๆ 25-30 นาที โดยมีรถด่วน Rapid Penang ที่จะวิ่งไปยังเมืองจอร์จทาวน์ โดยมีบัตรโดยสาร Rapid Penang Tourist Passport ราคา 30 ริงกิต จำหน่ายสำหรับการเดินทางแบบไม่จำกัดภายในหนึ่งสัปดาห์ ในขณะที่ค่าโดยสารแบบปกติ จะเริ่มต้นที่ 2.70 ริงกิต โดยใช้เวลาเดินทางหนึ่งชั่วโมง

ข้อมูลรถไฟ

รถไฟระหว่างปาดังเบซาร์ไปบัตเตอร์เวิร์ธ จะเป็นรถไฟชานเมือง (Commuter) ตัวรถ เป็นรถไฟฟ้าปรับอากาศ ทำความเร็ว 80-120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ให้บริการวันละ 14 เที่ยว เปิด ให้บริการเมื่อปี 2557 รถไฟออกจากสถานีปาดังเบซาร์ มุ่งหน้าสู่สถานีบัตเตอร์เวิร์ธ ระยะทางราว 170 กิโลเมตร แบ่งเป็นช่วง ปาดังเบซาร์-บูกิตเมอร์ตาจัม (Bukit Mertajam) 157 กิโลเมตร บูกิต เมอร์ตาจัม-บัตเตอร์เวิร์ธ 12 กิโลเมตร แวะรับ-ส่งผู้โดยสาร 11 สถานี สถานีสำคัญ ได้แก่ สถานีอลอร์ สตาร์ (Alore Setar) รัฐเคดาห์ (Kedah) บ้านเกิดนายฯ มหาธีร์ มุฮัมหมัด มีหอชมเมืองอลอร์สตาร์ ทาวเวอร์ หรือจะเป็นสถานีซุนไงเปอตานิ (Sungai Petani) ที่เป็นเมืองใหญ่

ข้อมูลเรือเฟอร์รี่ข้าม

เรือเฟอร์รี่ข้ามไปป็นัง เรือเฟอร์รี่ข้ามไปป็นังมีชื่อว่า “แรพิดเฟอร์รี่” (Rapid Ferry) ใช้เวลานั่งเรือเฟอร์รี่จากฝั่งบัตเตอร์เวิร์ธไปยังป็นัง ประมาณ 15 นาที เรือจะจอดที่ท่าเรือบริเวณจอร์จทาวน์ (George Town) ย่านเมืองเก่าของเกาะป็นัง ส่วนขากลับไม่ต้องจ่ายเงิน เดินขึ้นโปรเรือเฟอร์รี่มารับกลับได้เลย ระหว่างนั่งเรือเฟอร์รี่ มองไปทางทิศใต้ จะเห็น “สะพานป็นัง” (Penang Bridge) ยาวถึง 8.4 กิโลเมตร มากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของมาเลเซีย และอันดับ 5 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลายเป็นสัญลักษณ์คู่เมืองป็นัง

ข้อมูลรถชุดเตอร์บัสฟรี

MPPP Rapid Penang CAT เป็นรถชุดเตอร์บัสฟรีที่มีบริการมากมายในจอร์จทาวน์ ตั้งแต่เวลด์ควีย์ (Weld Quay) ถึงถนนป็นัง ซึ่งรวมทั้งหมด 19 ป้าย ตามสถานที่สำคัญ อีกทั้งยังมีบริการรถสามล้อที่เหมาะสมต่อการวิ่งบนถนนเลนแคบ ๆ ของเมืองจอร์จทาวน์ ซึ่งควรตรวจสอบราคาก่อนขึ้นรถ นอกจากนี้ ยังมีบริการจักรยานให้เช่า ซึ่งพร้อมให้นักท่องเที่ยวขึ้นขี่ไปเที่ยวชมยังสถานที่ต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยมีผู้ให้เช่า ได้แก่ Leaf Bike Rental, Metro Bike และ Freedom Leisure Cycle Supply

1.5) แผนที่ของเมืองป็นัง

รูปภาพที่ 4- 1 แผนที่เมืองป็นัง
ที่มา สก๊อยรุ่นใหญ่อีเอ็นอี (นามแฝง). (2559: ออนไลน์)

2. เมืองเก็นติ้ง

2.1) ประวัติความเป็นมาของเมือง

เก็นติ้งไฮแลนด์ (Genting Highlands) สร้างขึ้นโดย Lim Goh Tong ชายหนุ่มผู้เดินทางมาจากมณฑลฟูเจี้ยน (Fujian) ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ในปี ค.ศ. 1937 เดิมเขาประกอบอาชีพเป็นช่างไม้ แต่ไม่กี่ปีต่อมา Lim Goh Tong ได้พัฒนาพื้นที่ปลูกผักและค้าขายผลผลิตทางการเกษตร จากนั้นนำเงินไปต่อยอดทางธุรกิจอื่น จนกระทั่งเป็นเจ้าของธุรกิจที่ร่ำรวยจากโลหะและเครื่องจักรกล

ปี ค.ศ. 1971 Lim Goh Tong ได้เปิดรีสอร์ทและคาสิโนเก็นติ้งไฮแลนด์เป็นธุรกิจใหม่ของเขา โดยเป็นผู้ได้รับสัมปทานคาสิโนเพียงรายเดียวในประเทศ และได้พัฒนาเรื่อยมาจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของมาเลเซีย จากนั้นธุรกิจของเก็นติ้งได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเริ่มรุกเข้าสู่ธุรกิจเรือสำราญสตาร์ครุยส์ ซึ่งมีขนาดใหญ่อันดับสามของโลก และยังได้ขยายธุรกิจไปยังประเทศสิงคโปร์ ฮองกง รวมถึงสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ในปี ค.ศ. 2006 โรงแรมเก็นติ้งไฮแลนด์ได้รับเลือกให้เป็นโรงแรมบนเขาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก Lim Goh Tong เสียชีวิตลงในปี 2550 มีอายุรวม 90 ปี คาดว่าเขามีมูลค่าทรัพย์สินกว่า 4,200 ล้านดอลลาร์ ติดอันดับมหาเศรษฐีห้าอันดับแรกของประเทศมาเลเซีย โดยสุสานของเขาได้ตั้งอยู่บนทางขึ้นกระเช้าสู่รีสอร์ทเวิลด์ซึ่งเป็นชื่อใหม่ของเก็นติ้ง คาสิโนและชื่อของเขายังคงได้รับการจารึกว่าเป็นราชาคาสิโนแห่งอาเซียนตลอดกาล

2.2) ที่ตั้งของเมือง

เก็นติ้งไฮแลนด์ ตั้งอยู่ในรัฐปะหัง ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงกัวลาลัมเปอร์เมืองหลวงของมาเลเซียประมาณ 51 กิโลเมตร โดยอยู่บนยอดเขาที่มีความสูงถึง 2,000 เมตร จึงทำให้ที่นี่มีอากาศหนาวเย็น และมีหมอกตลอดทั้งปี เวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว คือ ตลอดทั้งปี ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวคือ ช่วงเดือนมีนาคม – กันยายน โดยเฉพาะในช่วงพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ช่วงกลางวันอุณหภูมิอยู่ที่ระหว่าง 20°C - 26°C ส่วนกลางคืน อุณหภูมิอยู่ที่ระหว่าง 15°C - 20°C

2.3) แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เทศกาลงานประเพณี หรือสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ

การท่องเที่ยวเก็นติ้งไฮแลนด์ นักท่องเที่ยวสามารถนั่งกระเช้า (Cable Car) ขึ้นไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่จะเป็นจุดแวะพัก คือ Chin Swee Temple และจุดปลายทางคือ Sky Avenue ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวบนเก็นติ้งไฮแลนด์จะมีเวลาเปิด – ปิดแตกต่างกันไป โดยในส่วนของการกระเช้าจะให้บริการตั้งแต่เวลา 7.00 – 24.00 น. สถานที่ซึ่งเป็นจุดเด่นบนเก็นติ้งไฮแลนด์ เช่น Awana Skyway, First World Plaza, Skytropolis Funland, Ripley Adventureland, Senikome Peng Heng, Valley View Garden, Chin Swee Temple, Premium Outlets, Visitor's Galleria, Snow World, Theme Park, Sky Avenue และ Casino

นั่งกระเช้า Awana Skyway

Awana Skyway คือ เส้นทางกระเช้า (cable car) ที่เริ่มตั้งแต่จุดจอดรถประจำทาง Awana Sky Central ใกล้กับเมือง Gohtong Jaya ผ่านป่าฝนขึ้นสู่ยอดเขา สิ้นสุดเส้นทางที่ Sky Avenue ให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 7.00 – 24.00 น. การขึ้นกระเช้า Awana sky way จะมีการจำกัดขนาดของสัมภาระไม่เกิน 56 Cm. X 36 Cm. X 20 Cm. หากเกินกว่านี้ จะต้องลงทะเบียน

สัมภาระที่ Awana Skyway station และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งสัมภาระขึ้นไปให้ โดยเสียค่าใช้จ่าย 25 ริงกิตต่อชิ้น เมื่อขึ้นไปถึงให้แสดงใบเสร็จและรับสัมภาระได้ที่ล็อบบี้ของโรงแรม First World Hotel ส่วนขากลับนำสัมภาระไปที่ล็อบบี้ของโรงแรม First World Hotel เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำส่งลงไปที่ Awana Skyway station โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอีกรอบ

Awana Sky Central

บริเวณ Awana Sky Central เป็นศูนย์รวมร้านค้าแบรนด์เนมและร้านค้าท้องถิ่นกว่า 150 ร้าน เปิดทุกวัน ตั้งแต่เวลา 10.00 – 22.00 น.

สักการะเทพเจ้าศักดิ์สิทธิ์แห่ง Chin Swee Caves Temple

วัดถ้ำชินสวี (Chin Swee Caves Temple) เป็นวัดจีนที่ตั้งอยู่ที่จุดแวะพักก่อนขึ้นสู่เก็นติ้งไฮแลนด์ ลักษณะเป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมแบบจีนตามความเชื่อของลัทธิเต๋า นักท่องเที่ยวสามารถมาสักการะพระพุทธรูปและรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมขนาดใหญ่ ชมเจดีย์สูง 9 ชั้นและประติมากรรมเรื่องราวจากนรกสู่สวรรค์ แนะนำว่าควรมาสักการะรูปปั้นของ พระอาจารย์ชินสวี ซึ่งเป็นเทพเจ้าที่ชาวบ้านในมณฑลฟูเจี้ยนให้ความเคารพนับถือ รวมถึงนักท่องเที่ยวทั้งชาวมาเลเซียและชาวต่างชาติก็นิยมมาทำบุญสักการะอยู่เสมอ

First World Plaza

First World Plaza คือสวนสนุกในร่มและศูนย์การค้าที่ประกอบด้วยเครื่องเล่นแสนสนุกมากมาย แบ่งออกเป็น 6 โซน ซึ่งตั้งชื่อตามเมืองที่มีชื่อเสียงและสถานที่สำคัญของเมืองใหญ่ทั่วโลก ได้แก่ ฝรั่งเศส (ซองเอลิเซ่) อังกฤษ (ลอนดอน) อิตาลี (เวนิส) อเมริกา (ไทมส์สแควร์และยูนิเวอร์ซัลวอลล์) สวิสเซอร์แลนด์ (สวิสแอลป์) และมาเลเซีย (เก็นติ้งวอลล์) นอกจากนี้ยังมี Genting CyberWorld ใน First World Plaza เป็นศูนย์รวมแห่งความบันเทิงเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนใหญ่ผู้ที่มาที่นี่ก็มักจะมาเล่นเกม เล่นกระดานโต้คลื่น รวมทั้งดื่มด่ำกับประสบการณ์ที่หลากหลายของสิ่งอำนวยความสะดวกจากโลกดิจิทัล

Skytropolis Funland

สวนสนุกในร่มขนาดใหญ่ มีเครื่องเล่นรองรับนักท่องเที่ยวทุกช่วงอายุ เปิดทุกวัน เวลา 10.00 – 22.00 น. นักท่องเที่ยวสามารถซื้อบัตรเครื่องเล่นแยกเฉพาะอย่าง หรือซื้อบัตรแบบทุกเครื่องเล่นไม่จำกัดได้

Valley View Garden

สวนบริเวณโรงแรม Theme Park Hotel ประกอบไปด้วยน้ำพุ ม้านั่งสำหรับพักผ่อน พุ่มไม้ดอกไม้ประดับต่างๆ รวมทั้งมีสวนผีเสื้อซึ่งเปิดให้บริการทุกวันตั้งแต่เวลา 09.00 – 21.00 น.

Sky Avenue

แหล่งช้อปปิ้งมอลล์ที่อยู่สูงที่สุดในมาเลเซีย บนยอดเขาของเก็นติ้งไฮแลนด์ มีร้านค้าและร้านอาหารกว่า 70 ร้าน จุดเด่นคือ การแสดงแสงสีและไฟประดับในยามค่ำคืน ที่เรียกว่า Sky Symphony

Casino

Casino ของเก็นติ้งไฮแลนด์เป็นคาสิโนขนาดใหญ่ที่เปิดทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง

Strawberry Leisure Farm

หนึ่งในกิจกรรมที่ไม่ควรพลาดเมื่อมาทัวร์มาเลเซียบนเก็นติ้งไฮแลนด์คือ การเพลิดเพลินไปกับการเก็บสตอร์เบอร์รี่ลูกโตสีแดงหวานฉ่ำใน Strawberry Leisure Farm ซึ่งภายในฟาร์มนอกจากจะมีสตอร์เบอร์รี่ให้ได้เก็บและถ่ายรูปถ่ายภาพเป็นที่ระลึกแล้ว ที่นี่ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ อีกทั้งเห็นชนิดต่าง ๆ ถั่วอกอินทรีย์ และพืชไม้กระถางจำพวกกล้วยไม้เป็นต้น รวมไปถึงคาเฟ่ที่เสิร์ฟทุกเมนูที่เป็นสตอร์เบอร์รี่ และร้านขายของที่ระลึกให้เลือกซื้อ

ฟาร์มกล้วยไม้

ฟาร์มกล้วยไม้ใหญ่ที่สุดในประเทศมาเลเซีย ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากสนามกอล์ฟ Awana Genting Highlands เพียงเล็กน้อย ที่นี้นักท่องเที่ยวจะได้พบกับ ดอกกล้วยไม้ตั้งแต่เกรด A ไปจนถึงเกรด A ++ หลากหลายสายพันธุ์ภายในบรรยากาศที่เงียบสงบ ไม่ว่าจะเป็นแวนด้า, กล้วยไม้สกุลหวาย, แคทลียา, Cymbidium, Phalaenopsis รวมไปถึงสายพันธุ์ Sogo Yukidian V3 กล้วยไม้กลีบดอกสีขาวสะอาดที่มักจะถูกนำไปตกแต่งในโรงแรมระดับ 5 ดาว

2.4) ช่องทางการเดินทางไปสู่เมือง

เก็นติ้งไฮแลนด์ (Genting Highlands) ตั้งอยู่ที่บริเวณซึ่งเรียกว่า ปาฮัง (Pahang) ประเทศมาเลเซีย จุดที่มีความสูงที่สุดของ เรียกว่า Gunung Ulu Kali มีความสูง 1,800 เมตร ใกล้กับบริเวณชายแดนรัฐสลังงอร์ (Selangor) ปัจจุบันมีการเดินทางที่ค่อนข้างสะดวกสบาย หากเดินทางมาด้วยรถเล็กจะสามารถขึ้นสู่ยอดเขาด้านบนได้เลย หรือถ้ามาด้วยรถประจำทางก็มีบริการกระเช้า (cable car) ที่จุดจอดรถ จาก KL Sentral สามารถใช้วิธีการดังนี้

รถประจำทาง

นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นรถประจำทาง จาก KL Sentral ใช้เวลาประมาณ 1 – 1.5 ชั่วโมงขึ้นอยู่กับสภาพการจราจร ไปเปลี่ยนเป็นกระเช้า (cable car) ที่ Awana Sky Central ขึ้นไปยัง Genting Highlands โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที หรือขึ้นรถประจำทางไปยัง Genting Highlands ได้ โดยไม่ต้องต่อกระเช้า

รถยนต์ส่วนตัว

รถยนต์ จากบริเวณสถานี KL Sentral ระยะทางประมาณ 54.1 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

2.5) แผนที่ของเมืองเก็นติ้ง

รูปภาพที่ 4- 2 แผนที่เมืองเก็นติ้ง
ที่มา: Harios (นามแฝง) (2561: ออนไลน์)

3. เมืองลังกาวิ

เกาะลังกาวิ (Langkawi Island) ประกอบไปด้วยเกาะเล็ก ๆ 99 เกาะ เป็นมรดกโลกทางอุทยานธรณีแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของป่าฝนเขตร้อนที่เก่าแก่ มีทั้งถ้ำ น้ำตก และทะเลที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นที่มาของตำนานความรักและคำสาปของพระนางเลือดขาว “มะหฺสุหฺรี” (Mahsuri)

3.1) ประวัติความเป็นมาของเมือง

พื้นที่บริเวณ เกาะลังกาวิ (Langkawi Island) มีอายุกว่า 550 ล้านปีมาแล้ว ในปี ค.ศ. 2007 UNESCO ได้ประกาศอย่างเป็นทางการให้เกาะลังกาวิเป็นมรดกโลกทางอุทยานธรณี โดยพิจารณาจากความงามตามธรรมชาติ ความกลมกลืนของระบบนิเวศและโบราณคดี ความสำคัญทางธรณีวิทยาและวัฒนธรรม ชื่อของเกาะลังกาวิ โดย "ลัง" ย่อมาจากคำว่า "ฮลัง" (helang) ที่แปลว่า "นกอินทรีสีน้ำตาลแดง"[4] ส่วนนาม "ลังกาวิ อัญมณีแห่งไทรบุรี" (Langkawi Permata Kedah)

ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านอับดุล ฮาลิม อันเป็นส่วนหนึ่งในพระราชพิธีกาญจนาภิเษกส่วนพระองค์ โดยตั้งนามเพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวว่าลังกาวิเป็นส่วนหนึ่งของรัฐไทรบุรี

เกาะลังกาวิมีตำนานที่มีชื่อเสียงคือ ตำนานพระนางเลือดขาว “มะห์สุหรี” (Mahsuri) สาวไทยบุตรสาวพ่อค้าจากเกาะภูเก็ตและเป็นพระมเหสีของวันดาร์ลุส (Wan Darus) พระอนุชาขององค์สุลต่านผู้ครองเกาะลังกาวิ พระนางอาศัยอยู่ที่เกาะลังกาวิระหว่าง ปี ค.ศ. 1762 – 1800 และได้ประสูติพระโอรส 1 พระองค์ ตามตำนานเล่าว่า ระหว่างที่พระสวามีออกไปรบ พระนางมะห์สุหรีถูกกล่าวหาว่าคบชู้ และถูกสั่งประหารชีวิตโดยไม่เป็นธรรม ก่อนสิ้นพระชนม์พระนางได้อธิษฐานว่า หากพระนางเป็นผู้บริสุทธิ์ขอให้เลือดที่ไหลออกมาเป็นสีขาวและผู้ที่ทำให้พระนางต้องประสบเคราะห์กรรมบนเกาะลังกาวิจะต้องเผชิญกับโชคร้ายไป 7ชั่วอายุคน หลังจากพระนางสิ้นพระชนม์ เลือดที่ไหลออกมากลายเป็นสีขาวจริงตามคำอธิษฐาน พระสวามีของพระนางได้พาพระราชโอรสไปยังเมืองไทย ในขณะที่หาดทรายที่ฝังพระศพของผู้ที่ทำให้พระนางสิ้นพระชนม์บนเกาะลังกาวิกลายเป็นสีดำ ชาวเมืองต้องเผชิญกับภัยสงคราม ภัยแล้งและน้ำท่วมนานถึง 181 ปี จนกระทั่งมีการค้นพบหญิงสาวชาวไทยที่เชื่อกันว่า เป็นทายาทรุ่นที่ 7 ของพระนางมะห์สุหรีเดินทางไปทำพิธีล้างคำสาป จนหาดทรายสีดำกลายเป็นสีขาว และบ้านเมืองกลับมาเจริญรุ่งเรืองขึ้นอีกครั้ง

3.2) ที่ตั้งของเมือง

เกาะลังกาวิ หรือ ไทรบุรี ปัจจุบันอยู่ในรัฐเกดะห์ของมาเลเซีย ตั้งอยู่ในทะเลอันดามัน ใกล้ฝั่งทะเลตะวันตกเฉียงเหนือของมาเลเซียตะวันตก ขึ้นกับรัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย นับเป็นเกาะที่เกาะน้อยกับเกาะตะรุเตาของไทย เพราะอยู่ห่างกันประมาณ 4 กิโลเมตรเท่านั้น อยู่ห่างจากเมืองกัวลาปะลิสประมาณ 30 กิโลเมตร และเมืองกัวลาเกดะห์ 51 กิโลเมตร ชาวไทยที่อยู่แถบนี้และชาวลังกาวิจึง เกี่ยวดองเป็นเครือญาติกัน ไม่ต่างจากแนวชายแดนปากอื่น วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตแทบไม่ต้องปรับอะไร เกาะลังกาวิมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝนและฤดูแล้ง ช่วงเวลาที่ควรหลีกเลี่ยงในการมาท่องเที่ยวคือ เดือนกรกฎาคม – ตุลาคมซึ่งเป็นช่วงที่มีมรสุม ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนอง

3.3) แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เทศกาลงานประเพณี หรือสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ

นักท่องเที่ยวสามารถเดินเที่ยวชมเกาะได้ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง แต่สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญบนเกาะจะมีเวลาเปิด – ปิดแตกต่างกันไป

Langkawi City

Langkawi City ตั้งอยู่ในเมืองกัวห์ (Kuah) เป็นศูนย์รวมของอนุสาวรีย์ที่เป็นแลนด์มาร์กของเกาะลังกาวิ ร้านค้า พรีเมียมเอาท์เล็ต ช้อปปิ้งมอลล์ สนามกอล์ฟ สปา และที่พักที่หรูหรา ห่างจากจัตุรัสนกอินทรี (Dataran Lang) ประมาณ 5 กิโลเมตร

ยอดเขาคุนุง มาชินซัง

ยอดเขาคุนุง มาชินซัง (Gunung Machinchang) จะต้องนั่งกระเช้าขึ้นไป ซึ่งโดยสารได้สูงสุด 6 คน และมีทั้งหมด 35 กระเช้า ใช้เวลาเดินทางจากด้านล่างขึ้นไปยอดเขาประมาณ 15 นาที บริเวณด้านบนเป็นจุดชมวิวที่สวยงามและยังมีสะพานซิงพาดผ่านยอดเขาที่สูงกว่า 700 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ทำให้เพื่อนๆ สามารถเดินบริเวณสะพานไม้เพื่อชมธรรมชาติด้านล่างสะพาน

ทั้งป่าและน้ำตกได้ นอกจากนี้หากมองลงไปด้านล่างก็จะเห็นทะเลที่ล้อมรอบเกาะอยู่ แล้วยังเห็นไปได้ไกลถึงเกาะตะรุเตาเลยทีเดียว

สวนธรรมชาติกิลิม

สวนธรรมชาติกิลิม (Kilim Geoforest Park) เป็นอุทยานธรณิบนเกาะลังกาวิ ซึ่งนับเป็นอุทยานธรณีแห่งแรกในมาเลเซียและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราต้องเช่าเรือให้พาไปชมยังจุดต่าง ๆ ตามเส้นทางเราจะได้เห็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ได้เห็นก้อนหินและหน้าผาที่เกิดจากการกัดเซาะตามธรรมชาติ จุดเพาะเลี้ยงปลาในกระชังที่มีปลาหลากหลายชนิด ทั้งปลาเสือ ปลากระเบน รวมถึงการไปสัมผัสไฮไลท์เด็ดของเกาะลังกาวินั่นก็คือการให้อาหารนกอินทรี นกที่เป็นสัญลักษณ์แห่งเกาะลังกาวินั่นเอง

จัตุรัสนกอินทรี

Dataran Lang หรือจัตุรัสนกอินทรีบริเวณท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ เป็นแลนด์มาร์กที่โดดเด่นด้วยรูปปั้นนกอินทรีสีน้ำตาลแดงสูงกว่า 18 เมตร อยู่ในลักษณะกำลังจะออกบินตั้งอยู่ริมทะเล นกอินทรีเป็นสัญลักษณ์ของเกาะลังกาวิ เพราะคำว่าลังกาวิมาจากคำในภาษามาเลเซียสองคำ คือคำว่า “เฮลลัง” (Helang) หมายความว่านกอินทรี กับคำว่า “กาวิ” (Kawi) หมายความว่าน้ำตาลแดง นกตัวนี้หันหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ สุนครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ศูนย์กลางของศาสนาอิสลาม ในขณะที่นกอินทรีของดินแดนมุสลิมอื่นๆ จะหันหน้าไปทางทิศตะวันออก เพื่อปกป้องถึงความเจริญรุ่งเรืองของพื้นที่นั้นๆ นอกจากนั้นบริเวณนี้ยังอยู่ใกล้ร้านค้าปลอดภาษี โดยเฉพาะที่ห้างเจ็ตตี้ พอยท์ (Jetty Point) ห้างที่จำหน่ายสินค้าปลอดภาษีมากมาย ราคาสินค้าแบรนด์บางอย่างถูกกว่าไทย

สะพานลังกาวิสกาย

สะพานลังกาวิสกาย (อังกฤษ: Langkawi Sky Bridge; มลายู: Jambatan Udara Langkawi) ตั้งอยู่ที่ เกาะลังกาวิ รัฐเกอดะฮ์ ประเทศมาเลเซีย สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2548 สะพานจะอยู่ในตำแหน่งสูงที่สุดของยอดเขาภูเลา สูงกว่าระดับน้ำทะเล 2,000 ฟุต ความยาว 125 เมตร สามารถเข้าถึงได้โดยบริการรถกระเช้าเคเบิลคาร์ มีทิวทัศน์งดงามมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของเกาะลังกาวิ

Marina Langkawi

Marina Langkawi ท่าเรือที่ลังกาวิ เดิมเป็นหมู่บ้านชาวประมงที่พัฒนาการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จนเป็นท่าเรือยอชต์และสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม

Crocodile Adventureland

Crocodile Adventureland เป็นฟาร์มจระเข้ขนาดใหญ่ที่สุดในมาเลเซีย มีจระเข้เกือบ 4,000 ตัว ทั้งจระเข้บ้านจัดและจระเข้ป่าเค็ม

3.4) ช่องทางการเดินทางไปสู่เมือง

การเดินทางจากสนามบินไปยังเกาะลังกาวิ สนามบินนานาชาติลังกาวิ (Langkawi Airport หรือ LGK) เป็นสนามบินเพียงแห่งเดียวที่ตั้งอยู่บนเกาะลังกาวิ ในอดีตสนามบินแห่งนี้เคยใช้เป็นฐานทัพอากาศของกองทัพญี่ปุ่นและอังกฤษ ก่อนจะพัฒนาเป็นสนามบินพาณิชย์ จากสนามบิน

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ในเกาะลังกาวิได้โดยใช้บริการรถแท็กซี่ หรือเช่ารถได้ ทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยใช้ใบขับขี่จากประเทศไทย

รถยนต์ เข้าสู่ตัวเมืองที่ Langkawi City ระยะทางประมาณ 11.1 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

นอกจากนี้ เนื่องจากเกาะลังกาวิอยู่ห่างจากเกาะตะลุตเตาของประเทศไทยเพียง 4 กิโลเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการเรือโดยสารจากท่าเรือท่ามะลิง จังหวัดสตูล ไปยังเกาะลังกาวิได้โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

3.5) แผนที่ของเกาะลังกาวิ

รูปภาพที่ 4- 3 แผนที่เกาะลังกาวิ

ที่มา: ผู้หญิงมีพิษ (นามแฝง) (2557: ออนไลน์)

4. เมืองมะละกา

4.1) ประวัติความเป็นมาของเมือง

มะละกา (อังกฤษ: Malacca; มลายู: Melaka แปลว่า "ต้นมะขามป้อม") สมญา: บันดาร์รายาเบอร์เซอจาร์ฮัย (เมืองประวัติศาสตร์) เป็นเมืองเอกของรัฐมะละกา ประเทศมาเลเซีย ในอดีตที่นี่เป็นเมืองท่าสำคัญที่เติบโตจนกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นเส้นทางเดินเรือค้าขายระหว่างชาติตะวันตกและตะวันออก ต่อามมะละกาได้ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกทั้ง

จัตุรัสดัชเชสคว่ำจัตว่าเป็นหนึ่งในแลนด์มาร์คสำคัญใจกลางเมืองมะละกาที่พลาดไม่ได้ ด้วยความสวยงามของอาคารบ้านเรือนสีแดงอิฐ ซึ่งเข้ากันได้ดีกับสถาปัตยกรรมแบบชาวดัตช์ที่เคยเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์ ทำให้จัตุรัสใจกลางเมืองแห่งนี้กลายเป็นอีกหนึ่งเสน่ห์ของเมืองมะละกาที่ควรค่าแก่การแวะมาเที่ยวที่สุดในประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เช่น โบสถ์คริสต์ (นิกายโปรเตสแตนต์) หอนาฬิกา และกังหันลมฮอลันดาที่เราสามารถเดินเท้าไปเยี่ยมชมความสวยงามได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ยองเกอร์ สตรีท ถนนสายวัฒนธรรม

ถนนยองเกอร์สตรีท (Jonker Street) เป็นอีกหนึ่งจุดหมายปลายทางสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมาเลเซีย ถึงแม้ว่าถนนยองเกอร์สตรีทจะเป็นถนนเส้นเล็กๆ แต่กลับอัดแน่นไปด้วยความสวยงามของอาคารบ้านเรือนสไตล์ชิโนโปรตุกีสที่สวยงามที่เราสามารถเดินถ่ายรูป ต้มตำบรรยากาศดีๆ ได้อย่างไม่รู้เบื่อ ที่นี่ยังถูกเนรมิตเป็นถนนคนเดินในช่วงเย็นของทุกวันศุกร์ – อาทิตย์ให้เราได้เดินชม ชิม ซุป อาหารและสินค้าพื้นเมืองได้อย่างเพลิดเพลินด้วย

โบสถ์คริสต์มะละกา

โบสถ์คริสต์มะละกา (Christ Church Melaka) เป็นโบสถ์สีแดงในคริสต์ศาสนา นิกายโปรเตสแตนต์ที่ตั้งเด่นอยู่กลางจัตุรัสแดง สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในวาระครบรอบ 100 ปีที่ชาวดัตช์ปกครองมะละกา ใช้เวลาในการสร้างถึง 12 ปี แต่ภายหลังเมื่ออังกฤษเข้าปกครองได้เปลี่ยนโบสถ์ในนิกายแองกลิคันและมีการนำเครื่องวัดทิศทางลมรูปไก่มาติดไว้เหนือระฆังบนยอดโบสถ์ด้วยครับ ด้านข้างมีร้านขายของที่ระลึกมากมาย ด้านหน้าโบสถ์จะเห็นหอนาฬิกา หอนาฬิกาที่ตั้งอยู่ที่หน้าโบสถ์คริสต์เป็นตัวแทนของประเทศญี่ปุ่น หน้าจอนาฬิกาเคยเป็นยี่ห้อ SEIKO ของญี่ปุ่น แต่คนมะละกาแอนด์ญี่ปุ่น เพราะสมัยก่อนคนที่ขัดขึ้นการปกครองของญี่ปุ่นจะโดนตัดหัวประจําบริเวณหอนาฬิกาแห่งนี้ พอมะละกาได้รับเอกราช คนดั้งเดิมของที่นี่ก็เลยมีอคติกับคนญี่ปุ่นด้วยการทำลายของทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่น เช่นการเอาหน้าปัดนาฬิกา SEIKO ออกและเอาหน้าจอนาฬิกาปัจจุบันมาทดแทน

โบสถ์เซนต์พอล จุดเริ่มต้นของศาสนาคริสต์ในเมืองมะละกา

โบสถ์เซนต์พอล (St. Paul's Church) เมืองมรดกในเอเชียแห่งนี้ก็คือโบสถ์เซนต์พอล โบสถ์เซนต์พอลเป็นโบราณสถานที่มึประวัติศาตร์ยาวนานเกือบ 500 ปี ตั้งแต่สมัยนักบุญฟรานซิส เซเวียร์ (Saint Francis Xavier) เดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ (นิกายโรมัน – คาทอลิก) ต่อมาเมืองมะละกาถูกยึดอำนาจโดยนักบุญชาวดัตช์ (นิกายโปรเตสแตนต์) ทำให้โบสถ์เซนต์พอลแห่งนี้ไม่ได้ใช้ประกอบศาสนพิธีและถูกเปลี่ยนเป็นสถานที่ฝังศพบุคคลสำคัญแทน ถึงแม้ว่าโบสถ์เซนต์พอลจะมีจุดจบที่น่าเศร้า แต่ก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งความเข้มแข็งและสวยงามได้อย่างดีเยี่ยม เป็นอีกหนึ่งเสน่ห์ของเมืองมะละกาที่ควรค่าแก่การมาสัมผัส ปัจจุบันโบสถ์แห่งนี้เหลือเพียงผนังสี่ด้าน ไม่มีหลังคา เนื่องจากเกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ในปี ค.ศ.1934

มีตำนานเล่าไว้ว่า เมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว นักบุญฟรานซิส เซเวียร์ (St.Francis Xavier) ได้สิ้นชีวิตไปเกือบ 1 ปี ศพได้ถูกฝังไว้ในมะละกา ต่อมาได้ทำการขุดศพของนักบุญฟรานซิสขึ้นมาเพื่อจะนำท่านไปฝังที่เมืองกัวร์ ประเทศอินเดีย แต่เมื่อขุดศพท่านขึ้นมาปรากฏว่าศพท่านเหมือนคนนอนหลับ จึงได้ทำการขอตำแหน่งนักบุญให้แก่ท่านจากพระราชวังวาติกัน แต่ทาง

พระราชวังได้ตอบกลับมาในอีก 16 ปี ขอให้ตัดแขนนักบุญฟรานซิสไปพิสูจน์ เมื่อตัดแขนปรากฏว่ามีเลือดไหลเหมือนยังมีชีวิตอยู่ จึงได้ประกาศให้เป็นนักบุญ St. Francis Xavier และในอีก 60 ปีผ่านไป มะละกาได้สร้างอนุสาวรีย์ของท่านที่แกะสลักด้วยหินอ่อนสีขาว ไว้ด้านหน้าโบสถ์เซนต์ปอล วันหนึ่งเกิดฟ้าผ่าลงมาถูกกิ่งไม้ใหญ่หักลงมาถูกแขนด้านขวาของรูปสลักท่านจนแขนขวาหักลง ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องบังเอิญหรือไม่ที่แขนของศพที่ถูกตัดส่งให้พระราชวังวาติกันก็เป็นแขนขวาด้วยเช่นกัน

ป้อมประตูซานติเอโก

ป้อมประตูซานติเอโก (Porta De Santiago) สร้างขึ้นโดยชาวโปรตุเกส ป้อมประตูที่เห็นเป็นส่วนที่หลงเหลือของป้อมเอฟาโมซาที่ถูกทำลายลงในระหว่างสงครามแย่งชิงมะละกาของโปรตุเกสและฮอลันดา จนเมื่อชาวดัตช์ได้เข้ามาปกครองมะละกา ป้อมเอฟาโมซาที่ได้รับการบูรณะขึ้นอีกครั้ง แต่ก็ถูกทำลายอีกครั้งด้วยกองทัพอังกฤษ คงเหลือไว้เพียงป้อมประตูซานติเอโกเท่านั้น ฝั่งตรงข้ามของป้อมประตูซานติเอโกเป็นที่ตั้งของ “ตึกอนุสรณ์การประกาศเอกราช” (Proclamation of Independence Memorial) สร้างในสมัยที่อังกฤษเข้ามาปกครองมะละกา ตามแบบสถาปัตยกรรมวิคตอเรียแต่ยังคงมีสัญลักษณ์ของอิสลามด้วยยอดโดมคู่สีทอง ใช้เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในช่วงที่ถูกปกครองโดยชาติตะวันตก และเหตุการณ์วันประกาศอิสรภาพในวันที่ 31 สิงหาคม 2500

วังสุลต่านแห่งมะละกา

วังสุลต่านแห่งมะละกา (Melaka Sultanate Palace หรือ Istana Kesultanan Melaka) อยู่บริเวณด้านหลังตึกอนุสรณ์การประกาศเอกราชสร้างขึ้นแทนของเดิมที่ถูกไฟไหม้ โดยสร้างจำลองจากวังสุลต่านในสมัยก่อนถูกโปรตุเกสเข้ายึดครอง ภายในจัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ด้านการเดินเรือสมัยถูกปกครองด้วยชาติตะวันตก พร้อมทั้งเรื่องราววิถีชีวิต การแต่งกาย การละเล่นต่าง ๆ

พิพิธภัณฑ์อิสลาม

พิพิธภัณฑ์อิสลาม (Islamic Museum) อาคารสีแดง แต่เดิมเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลามที่เก่าแก่ที่สุดในมะละกา ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับการเผยแผ่ศาสนาอิสลามในประเทศมาเลเซีย

พิพิธภัณฑ์บาบาโนนยา

พิพิธภัณฑ์บาบาโนนยา (Baba Nyonya Heritage Museum) สร้างด้วยสถาปัตยกรรมตามแบบชิโน – โปรตุเกสเป็นห้องแถวของคหบดีชาวจีน ชานเซงซิว (Chan Cheng Siew) ภายในจัดแสดงเป็นห้อง ๆ เช่นห้องนอน ห้องนั่งเล่น เครื่องประดับบ้าน สัตว์มงคลตามความเชื่อของชาวจีน คำว่า Baba หมายถึง ผู้ชาย ส่วน Nyonya หมายถึง ผู้หญิง รวมกันจะหมายถึงลูกหลานที่เกิดจากชาวจีนที่มาตั้งรกรากในแหลมมลายู

Church of St. Francis Xavier

Church of St. Francis Xavier เป็นโบสถ์เก่าแก่ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบกอทิก ก่อสร้างโดยบาทหลวงฟาร์ฟ (Farve) เพื่อต้องการอุทิศให้นักบุญฟรานซิส เซเวียร์รับ ฝั่งตรงข้ามมีซากของฐานโครงสร้างตึกแดง ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างตึกแดง แต่เนื่องด้วยเกิดศึกสงครามต่างๆ ทำให้เหลือแค่ฐานเพียงอย่างเดียว

แม่น้ำมะละกา หัวใจแห่งเมืองมรดกโลก

แม่น้ำมะละกา (Melaka River) อีกหนึ่งมนตร์เสน่ห์ที่จะทำให้เราตกหลุมรักเมืองเล็กๆ แห่งนี้ แม่น้ำมะละกาเป็นแม่น้ำสายสำคัญและเป็นต้นกำเนิดที่สำคัญที่สุดของประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่ในกลางเมืองมะละกาติดกับถนนยองเกอร์สตรีท เดิมทีมะละกาเป็นเมืองท่าที่สำคัญในการนำเข้า – ส่งออกสินค้าที่เรารู้จักกันในนามของ “ช่องแคบมะละกา” แม้ว่าปัจจุบันจะไม่ได้เป็นเมืองท่าที่สำคัญแล้ว แต่แม่น้ำสายนี้ก็ยังคงความสวยงามและวิถีชีวิตของชาวเมืองมะละกาไว้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีบริการนั่งเรือชมอาคารบ้านเรือนและวิถีชีวิตของชาวมะละกาไว้รอต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย สำหรับ Melaka River Walk อยู่ติดกับจัตุรัสแดง เพียงแค่ข้ามฟากถนนก็จะเป็นแม่น้ำมะละกาแล้ว แม่น้ำมะละกาถือเป็นเส้นทางหลักในการสัญจรของคนที่นี่ บางช่วงของ River Walk จะมี Cafe เล็กๆ อยู่ตลอดแนว มีบริการนั่งเรือชมเมือง เพราะตลอดแนวจะเห็นภาพวาดเก่าๆ อยู่ตามอาคารบ้านเรือน

พิพิธภัณฑมะละกา

พิพิธภัณฑมะละกา (Cultural Museum) อยู่บนเนินเขาหน้าโบสถ์ดัตช์ โดยดัดแปลงจากศูนย์กลางการปกครองของชาวดัตช์ภายในจัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่เมื่อครั้งเจ้าชายปรมศวรทรงก่อตั้งมะละกา ตลอดจนช่วงที่อยู่ภายใต้การปกครองของชาวยุโรปหลายชาติ มีการจัดแสดงวัตถุโบราณ เช่น เครื่องปั้นดินเผา กริช เหยียดลูกศร ไม้เท้า ไม้เท้า และภาพถ่ายในอดีต

พิพิธภัณฑสมุทรศาสตร์

พิพิธภัณฑสมุทรศาสตร์ (Melaka Maritime Museum) ต้นกำเนิดที่ยิ่งใหญ่ของเมืองมะละกา ถัดจากจัตุรัสดัตช์และโบสถ์เซนต์ฟอลไปไม่ไกล เราจะพบกับอาคารรูปเรือสำเภาที่ตั้งตระหง่านใหญ่โตรอต้อนรับนักท่องเที่ยว อาคารแห่งนี้คือพิพิธภัณฑที่จัดแสดงวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองมะละกา ภายในนำเสนอวิถีชีวิตของลูกเรือที่ต้องเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาขนส่งสินค้าที่ช่องแคบมะละกา ให้เราได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และความยิ่งใหญ่ของเมืองมรดกโลกในเอเชียแห่งนี้ได้อย่างลึกซึ้ง Maritime Museum สร้างจำลองมาจากเรือสำเภาฟลอเดอรามาร์ (Flor de lama) เป็นเรือของโปรตุเกส ในสมัยที่มะละกาอยู่ภายใต้การปกครองของโปรตุเกส เรือลำนี้ได้ขนส่งสมบัติจากวังสุลต่านมะละกาไปเติมพิภพ หลังจากทีเรือออกจากมะละกาได้แล่นออกไปทางเกาะสุมาตราตอนเหนือและได้ล่มลงที่นั่น

มัสยิดเซเลต สันติสุขกลางสายน้ำ

มัสยิดกลางน้ำ (Masjid Selat Melaka) แห่งนี้มัสยิดเซเลตตั้งอยู่บนเกาะปูเลย์ (Pulay) ซึ่งเป็นเกาะที่ถูกสร้างขึ้นโดยรัฐบาลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวมาเลเซียและดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ มัสยิดเซเลตถูกสร้างขึ้นด้วยหินอ่อนสีขาวสวยงามตัดรับกันได้ดีกับท้องทะเลสีฟ้า นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเยี่ยมชมได้ แต่มีข้อแม้ว่านักท่องเที่ยวผู้หญิงจะต้องสวมชุดและคลุมผมด้วยผ้าฮิญาบ ไฮไลท์สำคัญของที่นี่ยคือการถ่ายภาพมัสยิดในช่วงเวลาพลบค่ำ ที่มัสยิดจะเปิดไฟสว่างไสวตัดกับขอบฟ้าสีแดงฉาน

ศาลเจ้าเซ่งฮุนเต็ง

ศาลเจ้าเซ่งฮุนเต็ง (Cheng Hoon Teng Temple) สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2189 ในแต่ละวันจะมีชาวมลายูเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมากเข้ามานมัสการเจ้าแม่กวนอิม เทพเจ้ากวนอู และเหล่า

เทพเจ้าในศาลเจ้าแห่งนี้ ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างขยายไปอีกฟากฝั่งถนนเป็นศาลเจ้าหินอ่อนขนาดใหญ่สองชั้น ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปหยกขาวที่อัญเชิญมาจากประเทศพม่า

วัดศรีโพธารวินายากามูรติ

วัดศรีโพธารวินายากามูรติ (Sri Poyyatha Vinayaga Moorthy Temple) เป็นวัดฮินดูที่เก่าแก่ที่สุดในมาเลเซีย สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2324 ภายในประดิษฐานพระพิฆเนศวร และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวฮินดูในมะละกา

เนินเขาของชาวจีน

Bukit China หรือ เนินเขาของชาวจีน ลึกเข้าไปในเขตเมืองเก่ามะละกามีเนินเขาที่เป็นที่รู้จักกันในนามว่า “เนินเขาซาปอง” ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของศาลเจ้าซาปอง (Sam Po Kong Temple) คำว่าซาปองเป็นคำที่ชาวจีนใช้เรียกแม่ทัพที่เดินทางมาทางเรือในยุคอดีต ศาลเจ้าแห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึง “เจิ้งเหอ” แม่ทัพชาวจีนที่เดินทางมายังมะละกาตั้งแต่ยุคเจ้าชายบรมศวกร การเดินทางมาของแม่ทัพผู้นี้ก่อให้เกิดสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างจีนและมะละกา นำมาซึ่งความเจริญสู่มะละกาในเวลาต่อมา และช่วง ๆ ศาลเจ้าแห่งนี้ยังมีสถานที่อีกแห่งคือ Hang Li Poh's Well บ่อน้ำโบราณ ในตำนานที่เล่าสืบต่อกันมาว่าเป็นบ่อน้ำที่เจ้าหญิง ฮัง ลี โพห์ ราชธิดาจากเมืองจีนเคยใช้ในคราวเดินทางมาอภิเษกสมรสกับสุลต่านแห่งมะละกา ซึ่งต่อมาเป็นกลายเป็นแหล่งน้ำจืดที่สำคัญของมะละกา

Taming Sari Tower

หอคอยสูง 110 เมตร ซึ่งบนหอคอยใช้เป็นจุดชมวิวทิวทัศน์ของมะละกาได้แบบ 360 องศา หอคอยแห่งนี้พิเศษตรงที่จะหมุนรอบตัวเองได้และเคลื่อนที่ไปในแนวดิ่ง ลักษณะคล้ายลิฟต์

เมนูอาหาร

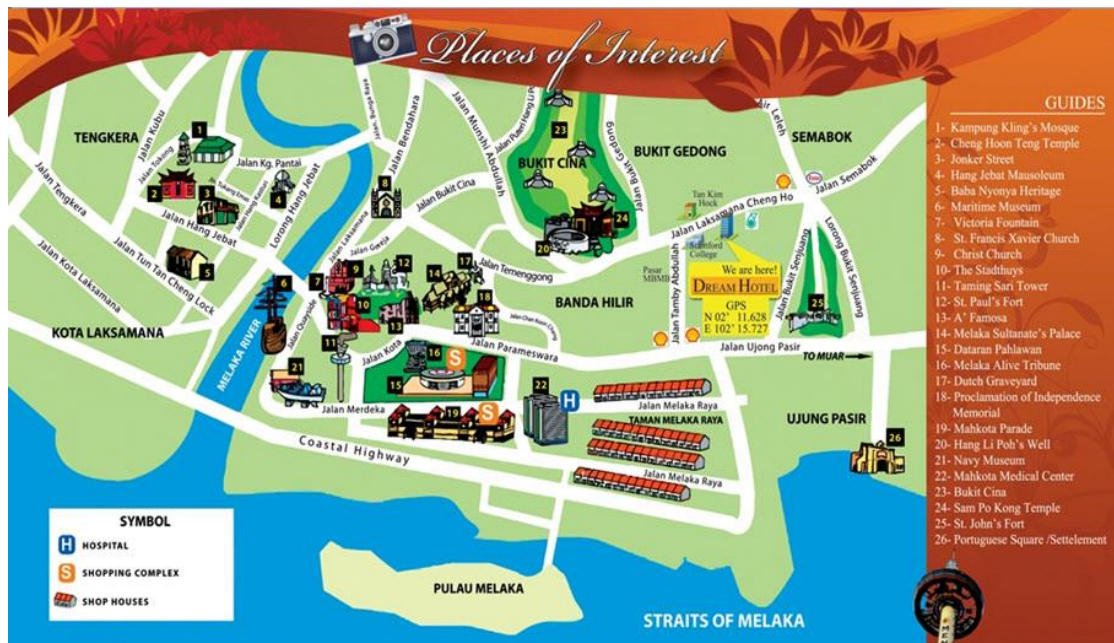
- เมนูอาหาร ลก ลก (Lok Lok) เป็นอาหารผัดและเนื้อสัตว์หลากหลายอย่าง que เสียบขายเป็นไม้ วิธีการกินคือการดูราคาตามสีที่ทาอยู่บนไม้เสียบ จากนั้นเลือกสิ่งที่ยากกินใส่ตะกร้า แล้วเลือกว่าอยากกินแบบทอดหรือลวก ถ้าชอบแบบลวกก็เชิญจุ่มลงหม้อน้ำร้อนได้เลย อยากได้สุกแค่ไหนก็เลือกเอา แต่ถ้าชอบแบบทอดกรอบๆ ให้ยื่นให้คนขาย คนขายจะเอาไปทำการทอดให้ แล้วเสิร์ฟมา น้ำจิ้มมีให้เลือกอยู่ 4 – 5 แบบ

- อาหารจีนผสมมลายู หรือคนที่นี่จะเรียกว่า “บาบ๋า ย่าหยา” เมนูอาหารบางอย่างคล้ายกับอาหารไทย เช่น ผัดผักบุ้ง ผัดกะหล่ำปลี แกงคั่วกุ้งใส่สับปะรด ห่อหมก เป็นต้น

4.4) ช่องทางการเดินทางไปสู่เมือง

จากประเทศไทยยังสามารถเดินทางไปเที่ยวได้ง่ายและมีวิธีการเดินทางหลากหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการนั่งเครื่องบินตรงจากกรุงเทพฯ ไปลงยังท่าอากาศยานมะละกา (Malacca International Airport) ของเมืองมะละกา หรือจะนั่งเครื่องบินจากกรุงเทพฯ ไปลงยังท่าอากาศยานกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur International Airport) แล้วขึ้นรถบัสจากสถานีขนส่งเบอร์เซปาตู เซอลาตัน (Terminal Bersepadu Selatan) ไปลงที่สถานีขนส่งมะละกา ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง

4.5) แผนที่ของเมืองมะละกา

รูปภาพที่ 4- 4 แผนที่เมืองมะละกา

ที่มา: kungtalay (นามแฝง) (2556: ออนไลน์)

5. เมืองกัวลาลัมเปอร์

5.1) ประวัติความเป็นมาของเมือง

กัวลาลัมเปอร์ (มลายู: Kuala Lumpur, ออกเสียงตามภาษามลายูว่า กัวลาลูมปูร์) เป็นเมืองหลวงของประเทศมาเลเซียและเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศด้วย ภายในมาเลเซียเอง กัวลาลัมเปอร์มักจะเรียกย่อ ๆ ว่า KL กัวลาลัมเปอร์ หมายถึง แม่น้ำที่เป็นโคลน เป็นจุดบรรจบของแม่น้ำ 2 สาย คือ แม่น้ำกลาง (Sungai Klang) และแม่น้ำกอมบัก (Sungai Gombak) บริเวณจัตุรัสเมอร์เดกา เมืองนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นในราวปี พ.ศ. 2403 โดยกัปตันเรือชาวจีนค้นพบว่าบริเวณนี้มีสายแร่ดีบุกเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดอุตสาหกรรมเหมืองแร่และทำให้เมืองนี้เจริญขึ้น จนกระทั่งมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษ กัวลาลัมเปอร์จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองหลวงแห่งแรกของประเทศ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2517 แม้ปัจจุบัน ศูนย์กลางการปกครองจะย้ายไปที่ปุตราจายา แต่กัวลาลัมเปอร์ ยังคงเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการคมนาคมของประเทศ

กัวลาลัมเปอร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1857 โดยกลุ่มคนงานเหมืองที่ค้นพบแร่ดีบุกบริเวณสันดอนปากแม่น้ำซึ่งแม่น้ำกอมบักและแม่น้ำกลางมาบรรจบกัน ผู้บุกเบิกเหล่านั้นต่างก็หัวรุนแรงและมีร่างกายใหญ่โตกำยำ ซึ่งภาพลักษณ์เช่นนี้ยังคงเห็นอยู่ในยุคแรกเริ่มที่กัวลาลัมเปอร์เพิ่งเปิดเป็นจุดหมายการท่องเที่ยว ภายใน 150 ปี กัวลาลัมเปอร์ได้พัฒนาประเทศและเติบโตขึ้นจาก ‘สันดอนที่เป็นโคลนตม’ (ความหมายของกัวลาลัมเปอร์) มาเป็นเมืองที่ทันสมัยด้วยประชากรกว่าล้านคนในปัจจุบัน ที่ค้นพบเมืองกัวลาลัมเปอร์อย่างเป็นทางการได้แก่ ‘กัปตันเรือชาวจีน’ ชื่อ Yap Ah Loy ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสุลต่านในการนำชาวจีนที่ระแหว่ร้อนเข้ามาจัดระเบียบและตั้งถิ่นฐานที่นี้ ในปี ค.ศ.1880 กัวลาลัมเปอร์ค่อยๆ พัฒนาจนกลายเป็นเมืองอย่าง ‘แท้จริง’ โดยกลุ่มชาวเหมืองที่ประสบ

ความสำเร็จและพ่อค้าต่างๆเริ่มปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยในย่านจาลันอัมปัง (Jalan Ampang) อีกทั้งชาวอังกฤษชื่อ แฟรงค์ สเวิร์ทเทนแฮม ได้เขียนร่างผังเมืองกัวลาลัมเปอร์ขึ้นเป็นครั้งแรกในช่วงนั้น ต่อมาในปีค.ศ. 1886 ได้จัดสร้างทางรถไฟเพื่อเชื่อมโยงกัวลาลัมเปอร์ไปยังท่าเรือกลาง หลังจากนั้นเมืองก็มีการพัฒนาและเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ กัวลาลัมเปอร์ในปัจจุบันไม่ได้เป็นเพียงแหล่งธุรกิจและการลงทุนเพื่อการค้าของมาเลเซียเท่านั้น แต่ยังศูนย์กลางทางการเมืองและเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ ด้วยแผนการดำเนินการที่มุ่งหวังให้กัวลาลัมเปอร์เป็นเมืองที่มีศักยภาพสูงที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียนในปี 2020 กัวลาลัมเปอร์จึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องปีต่อปีหรืออาจเติบโตเกือบจะวันต่อวัน ซึ่งในปัจจุบันภายในเมืองมีตึกระฟ้าสร้างขึ้นจำนวนมากจนกลายเป็นป่าคอนกรีตในเวลาชั่วพริบตา แม้ว่าล่าสุดนั้นเมืองจะมีการเติบโตและพัฒนาเป็นอย่างมาก แต่กัวลาลัมเปอร์ยังคงรักษาความงดงามในอดีตไว้เช่นเดิม สามารถพบเห็นอาคารสิ่งปลูกสร้างสมัยยุคอาณานิคมตั้งเด่นสง่าอย่างน่าภูมิใจ เชื่อมต่อไปบนพื้นที่ทางเท้าที่มีสิ่งก่อสร้างรูปแบบทันสมัยมากมาย

ย่านกลางใจเมืองคลาคล่ำไปด้วยร้านขายของริมทางเท้าและสีสันของตลาดยามค่ำคืน ทำให้เมืองแห่งนี้มีชีวิตชีวาและน่าตื่นตาตื่นใจสำหรับผู้ที่จะมาเยือน เพลิดเพลินไปกับลีลาท่าทางของเหล่าพ่อค้าที่พยายามแข่งขันจูงใจผู้ซื้อด้วยวิธีต่างๆ เทียวชมศาสนสถานที่ตั้งเรียงรายสองข้างถนน ซึ่งมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ สวยงามแตกต่างกันไปตามความเชื่อและประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละศาสนา

5.2) ที่ตั้งของเมือง

กัวลาลัมเปอร์เป็นหนึ่งในสามเขตสหพันธ์ของมาเลเซีย (Malaysian Federal Territories) ล้อมรอบด้วยรัฐสลังงอ (Selangor state) บนชายฝั่งตะวันตกตอนกลางของคาบสมุทรมาเลเซีย (Peninsular Malaysia) ฉะนั้นการไปเยี่ยมเยือนควรระวังช่วงฤดูมรสุมซึ่งจะเกิดขึ้นในปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน และเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม และหากวางแผนเดินทางไปยังเกาะต่างๆ บนชายฝั่งตะวันออก ควรหลีกเลี่ยงช่วงเวลาระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เพราะรีสอร์ททั้งหลายตามชายหาดจะปิดบริการ ดังนั้นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการมาท่องเที่ยวคือในช่วงเทศกาลหลักๆ อันได้แก่ คริสต์มาส ปีใหม่ ตรุษจีน วันเมอร์เดกา (Merdeka) หรือวันชาติมาเลเซีย (31 สิงหาคม) และวันฮารีรายอปัวซา (Hari Raya Puasa)

5.3) แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เทศกาลงานประเพณี หรือสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวต่างๆ

อนุสาวรีย์แห่งชาติมาเลเซีย

อนุสาวรีย์แห่งชาติมาเลเซีย หรืออนุสาวรีย์ทหารอาสา สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงทหารหาญที่เสียชีวิตจากสงครามในอดีตได้แก่สงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ.1914-1918) สงครามโลกครั้งที่ 2 (1939-1945) ญี่ปุ่นบุกยึดมาเลเซีย และการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ (1948-1960) อนุสาวรีย์แห่งนี้ตั้งอยู่ใจกลางกรุงซึ่งตกแต่งให้เป็นสวนสาธารณะและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทั้งชาวมาเลเซียและชาวต่างชาติเดินทางมาชมกันเป็นจำนวนมาก

จัตุรัสเมอร์เดกา

จัตุรัสเมอร์เดกา (Merdeka Square หรือ Dataran Merdeka) ตั้งอยู่ ณ จุดบรรจบของแม่น้ำกลางกับแม่น้ำกอมบัก เป็นสถานที่แห่งประวัติศาสตร์ที่ซึ่งธงชาติอังกฤษถูกปลดลงแล้ว

แทนที่ด้วยธงชาติมาเลเซีย คำว่า “เมอร์เดกา” หมายถึงเอกราช จุดเด่นอยู่ที่เสาธงขนาดใหญ่สูงถึง 100 เมตร และเต็มไปด้วยอาคารในยุคอาณานิคมและกลิ่นอายของสถาปัตยกรรมอังกฤษ เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่ง ที่ใครมาเที่ยวกรุงกัวลาลัมเปอร์ ก็ต้องมาเดินที่จัตุรัสกลางเมืองหลวงมาเลเซีย อันเป็นสถานที่มีความหมายทางประวัติศาสตร์ของชาติ และของประชาชนชาวมาเลเซีย เพราะเป็นสถานที่จัดพิธีคืนความเป็นเอกราชให้กับเจ้าของประเทศ หลังจากตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกนานถึง 446 ปี (พ.ศ 2054 - 2500) เริ่มจากประเทศโปรตุเกส ที่บุกมาทางเรือและเข้ายึด เมืองมะละกา อันเป็นเมืองท่า จากนั้นก็อยู่ภายใต้การปกครองของชาวดัตช์ และอังกฤษในเวลาต่อมา จนมาถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2500 มาเลเซียก็ได้เอกราชคืนมาจากประเทศอังกฤษ พร้อมกับมีการชักธงชาติของมาเลเซียขึ้นสู่ยอดเสาเป็นครั้งแรก ณ บริเวณจัตุรัสแห่งนี้ และ ในวันที่ 31 สิงหาคมของทุกปี จะมีพิธีสวนสนามและเฉลิมฉลองอันยิ่งใหญ่ มีประชาชนชาวมาเลเซียร่วมในพิธีหลายหมื่นคน

บุตราจา

เมืองใหม่แห่งอนาคตสร้างขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางการบริหารประเทศ เพื่อกระจายความเจริญออกจากเมืองหลวงกัวลาลัมเปอร์ มีการจัดโซนอย่างเป็นระเบียบและมีสถานที่ราชการมากมาย ถนนที่ที่เรานั่งรถผ่านสะพานที่สวยงามเหมือนกับสะพานโกลเดนเกต เราก็เหมือนได้หลุดเข้าไปในเมืองสุดแสนทันสมัย ประกอบด้วยสถาปัตยกรรมโดดเด่นจากทั่วมุมโลกมารวมไว้ ถนนกว้างขวางที่เต็มไปด้วยแนวต้นไม้สองข้างทางตามคอนเซปต์ Garden City มีมัสยิดบุตรา (Putra Mosque) สีชมพูสวยเด่นเป็นสง่าตั้งอยู่ริมทะเลสาบ

สุเหร่าสีน้ำเงิน

สุเหร่าสีน้ำเงิน (Blue Mosque) หรือชื่อเต็มๆคือ มัสยิดสุลต่าน ซาลาฮุดดีน อับดุลอาซิส ซาห์ เป็นหนึ่งในสถาปัตยกรรมทางศาสนาที่สวยงามที่สุดในมาเลเซีย ความโอ่อ่าของสุเหร่าสีน้ำเงินนี้สามารถบอกได้เลยว่ามองเห็นได้แต่ไกล ลักษณะเด่นของที่นี่คือโดมสีน้ำเงินขาวขนาดใหญ่ตรงกลางชนาบ้างไปด้วยเสามินาเรต 4 เสา แลดูสูงชะลูดยิ่งกว่าตึกสูงบางแห่งก็ว่าได้ นอกจากนี้ ยังมีหอคอยสุเหร่าที่สูงที่สุดในโลก ภายในมีการตกแต่งในแบบสถาปัตยกรรมมาเลย์พื้นเมือง ภายในสุเหร่ายังมีความสงบและร่มเย็น

มัสยิดจาเม็ก

มัสยิดจาเม็ก (Masjid Jamek) เป็นมัสยิดที่เก่าแก่ที่สุดในกัวลาลัมเปอร์และในรัฐสลังงอร์ สร้างขึ้นในปีพ.ศ. 2450 โดยสุลต่านแห่งรัฐเพื่อเป็นศูนย์กลางของศาสนาอิสลามของรัฐ คำว่า Jamek หมายถึง สถานที่ชุมนุมทางศาสนา

อาคารสุลต่านอับดุลซามัด

อาคารสุลต่านอับดุลซามัด (Sultan Abdul Samad Building) คือ ‘บิกเบนแห่งมาเลเซีย’ สร้างขึ้นในปีพ.ศ. 2440 ตั้งชื่อตามพระนามของสุลต่านแห่งสลังงอร์ ตั้งอยู่หน้าจัตุรัสเมอร์เดกาและสโมสรรอยัลสลังงอร์ เอกลักษณ์ของที่นี่คือลักษณะตัวอาคารที่ยาวและมีความงดงามด้วยสถาปัตยกรรมแบบแขกมัวร์ มีหอนาฬิกาที่สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองวันพระราชสมภพของพระราชินีวิคตอเรียแห่งอังกฤษ นอกจากนี้ อาคารสุลต่านอับดุลซามัดยังมีความเก่าแก่ เพราะสร้างมาแล้ว 100 ปีแล้ว ตั้งแต่สมัยที่มาเลเซียยังอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ แต่ถึงกระนั้น ก็ยังคงสวยงาม

น่าดึงดูด ปัจจุบันอาคารแห่งนี้เป็นที่ตั้งของศาลสูงและศาลฎีกา อาคารสุลต่าน अबดุลхамิด และ หอนาฬิกา สูง 40 เมตร เป็นตัวอาคารเก่าแก่ Merdeka Square

พระราชวังอิสตานา ไนการ่า

พระราชวังอิสตานา ไนการ่า (Istana Negara Palace) พระราชวังแห่งชาติ สถานที่ประทับของสมเด็จพระราชาธิบดี หรือยังตีเปอร์ตวนอาก พระราชวังแห่งนี้จะเป็นกลุ่มอาคารรูปทรงโดมเชื่อมกับทางหลวงไปยังตัวเมือง และมีถนนทางเข้าพิเศษหลายเส้นทางพระราชวังแห่งนี้ตั้งอยู่บนพื้นที่กว่า 100,000 ตารางเมตร ซึ่งมีการครอบครองมาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1990 และกลายเป็นเขตพระราชฐานนับตั้งแต่นั้น

ตลาดกลาง

ตลาดกลาง (Central Market) ทาสีฟ้าโดดเด่นมองเห็นแต่ไกล เป็นแหล่งขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและมรดกตกทอดของชาวมาเลเซีย เพราะอาคารแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1888 แต่ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นตลาดสด แล้วยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นมรดกของประเทศอีกด้วย ด้วยโลเคชันตั้งอยู่กลางเมือง ใช้เวลาเดินมาจากถนนเปตาลิงเพียงแค่ไม่กี่นาที ทำให้บรรดานักท่องเที่ยวต่างหลั่งไหลกันเข้ามาหาซื้องานฝีมือ งานศิลปะ ชุดเคบาย่า ผ้าบาติก เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า รวมถึงของตกแต่งบ้าน นอกจากนี้ยังมีลานขายอาหาร เครื่องดื่ม น้ำผลไม้ต่างๆ มีร้านอาหารนานาชาติภายในตลาดกลางอีกด้วย โดยบริเวณเวทีกลางแจ้งของตลาดจะมีศิลปะการแสดงและกิจกรรมทางวัฒนธรรมเป็นประจำ สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของเชื้อชาติในมาเลเซีย

ถ้ำบาตู

ถ้ำบาตู (Batu Caves) 1 ในสถานที่ทางศาสนาฮินดูที่โดดเด่น เพราะมีรูปปั้นเทพของศาสนาฮินดูอย่างพระขันธกุมารสีทองที่สูงถึง 42.7 เมตร ตั้งตระหง่านเป็นสง่าอยู่บริเวณปากทางเข้าถ้ำ มีฉากหลังของถ้ำขนาดมหึมาจำนวน 3 ถ้ำด้วยกัน ซึ่งแต่ละถ้ำต่างก็ถูกใช้เป็นวัดและศาลฮินดูสำหรับโถงด้านบนนั้นเราสามารถเดินขึ้นไปเที่ยวชมถ้ำได้แบบไม่ต้องเสียตังค์ แต่ถ้าหากเป็นถ้ำด้านหน้า อาจจะต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยข้างในจะมีรูปปั้นตามสถาปัตยกรรมแบบฮินดู รูปปั้นแต่ละแบบมีความอ่อนช้อยและวิจิตร และเมื่อขึ้นบันไดประมาณ 272 ขั้นก็จะได้เห็นวิมมุมสูงของเมือง

ลิตเติลอินเดีย

ลิตเติลอินเดีย (Little India) ที่บริกฟิลด์เหมือนกับย่านเมืองอินเดียมาไว้ เนื่องจากเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมอินเดียของชุมชนคนอินเดียรุ่นบุกเบิก ที่มีสถาปัตยกรรมสีสดใส ร้านค้าสไตล์อินเดีย ทั้งร้านขายชุดพื้นเมืองอินเดีย ร้านขายเครื่องประดับ ร้านขายซีดีแผ่นเพลงอินเดียที่ปลูกให้บริเวณชุมชนเล็กๆแห่งนี้ดูคึกคักและมีชีวิตชีวาขึ้นมาทันที

วัดเทียนฮั่ว

วัดเทียนฮั่ว (Thean Hou Temple) วัดจีนที่เก่าแก่และใหญ่โตที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สร้างขึ้นเพื่อบูชาเจ้าแม่ทับทิมหรือ เทียนฮั่ว ตามความเชื่อของคนจีน มีการตกแต่งสถาปัตยกรรมแบบผสมระหว่างสมัยใหม่และแบบจีนดั้งเดิมของพุทธศาสนาลัทธิเต๋าและขงจื้อ มีหลังคาทรงจีนลดหลั่นลงมา 6 ชั้น ทั้งยังมีรูปปั้นเสือ มังกร และสัตว์ชนิดต่างๆไปทั่วทั้งบริเวณ ภายใน

มีรูปปั้นเจ้าแม่ทับทิมและรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมองค์โต รวมถึงภาพจิตรกรรมที่แสดงถึงตำนานของจีนเมื่อสมัย 6,000 ปีมาแล้ว ด้านบนเป็นจุดชมวิวอีกแห่งของตัวเมือง

หอคอยกัวลาลัมเปอร์

หอคอยกัวลาลัมเปอร์ (KL Tower) เป็นสถานี่ส่งสัญญาณโทรคมนาคม ชั้นบนสุดของหอคอยมีผนังกระจกรอบด้านเพื่อเป็นจุดชมวิวทิวทัศน์ และเป็นที่ตั้งของภัตตาคารเสริอังกาซาร์โวลวิง (Seri Agkasa Revolving)

ตึกแฝดเปโตรนาส

ตึกแฝดเปโตรนาส (Petronas Tower) เป็นสัญลักษณ์ของเมืองกัวลาลัมเปอร์และประเทศมาเลเซีย สิ่งปลูกสร้างที่แสดงให้เห็นถึงความศิวิไลซ์ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เคยเป็นตึกที่สูงที่สุดในโลกสร้างโดยบริษัทปิโตรเลียมเนชั่นแนลเบอ์ฮาด หรือเรียกสั้น ๆ ว่าปิโตรนาส ซึ่งเป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายน้ำมันของมาเลเซีย สามารถยืนความงามของตึกได้ภายนอกโดยยืนอยู่ปากที่น้ำพุกำลังเรียงระบำและสามารถเข้าไปในตึกเพื่อชมทิวทัศน์ของกัวลาลัมเปอร์จากสกายบริดจ์ (Sky Bridge) ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมระหว่างชั้นที่ 41 โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตึกแฝดเปโตรนาส สูงถึง 451.9 เมตร มีทั้งหมด 88 ชั้น สูงตระหง่านสะท้อนแสงอาทิตย์ในตอนกลางวันและระยิบระยับด้วยแสงไฟประดับตกแต่งในตอนกลางคืน ตึกเปโตรนาสได้รับแรงบันดาลใจจากรูปทรงเลขาคณิตของสถาปัตยกรรมอิสลาม การมาเที่ยวตึกเปโตรนาส นอกจากจะได้มาขอปิงในห้างสรรพสินค้าสุดหรูด้านล่างของตึกแล้ว ยังสามารถซื้อตั๋วขึ้นไปชั้น 86 เพื่อชมวิวของเมืองหลวงกัวลาลัมเปอร์ได้แบบ 360 องศาได้ นอกจากนี้ ด้านล่างยังมีโชว์น้ำพุ แสง สี เสียงอันตระการตา มีสวนหย่อมไว้ให้ชาวเมืองได้มาพักผ่อนหรือจะมานั่งจิบชาที่ร้านกาแฟก็ได้ตามอัธยาศัย

พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์แห่งชาติ

พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์แห่งชาติ(National History Museum หรือ Muzium Serajah Nasional) เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของประเทศมาเลเซียจนกระทั่งได้รับเอกราช

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (National Museum หรือ Muzium Negara) สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2506 เพื่อจัดแสดงวัตถุโบราณต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของชาวมาเลย์ในรัฐต่าง ๆ

เทศกาล

- วันชาติ: วันชาติตรงกับวันที่ 31 สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่มาเลเซียได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษ ชาวมาเลเซียจึงมีการเฉลิมฉลองอย่างครึกครื้น มีการตั้งริ้วขบวนแห่ไปตามถนนสายสำคัญในกัวลาลัมเปอร์เมืองหลวงของมาเลเซีย

- KL Food Truck Festival: สวรรค์สำหรับคนรักอาหารโดยแท้จริง เทศกาลอาหารนี้จัดขึ้นทุกๆ อาทิตย์แรกและอาทิตย์ที่สามของเดือน บริเวณจัตุรัส Merdaka กรุงกัวลาลัมเปอร์ โดยภายในงานจะมีการนำรถขายอาหารมากมายหลายชนิดมาให้เลือกชิม รวมไปถึงการสังสรรค์ระหว่างเซฟชั้นนำ ร้านอาหารและบรรดานักชิมให้ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

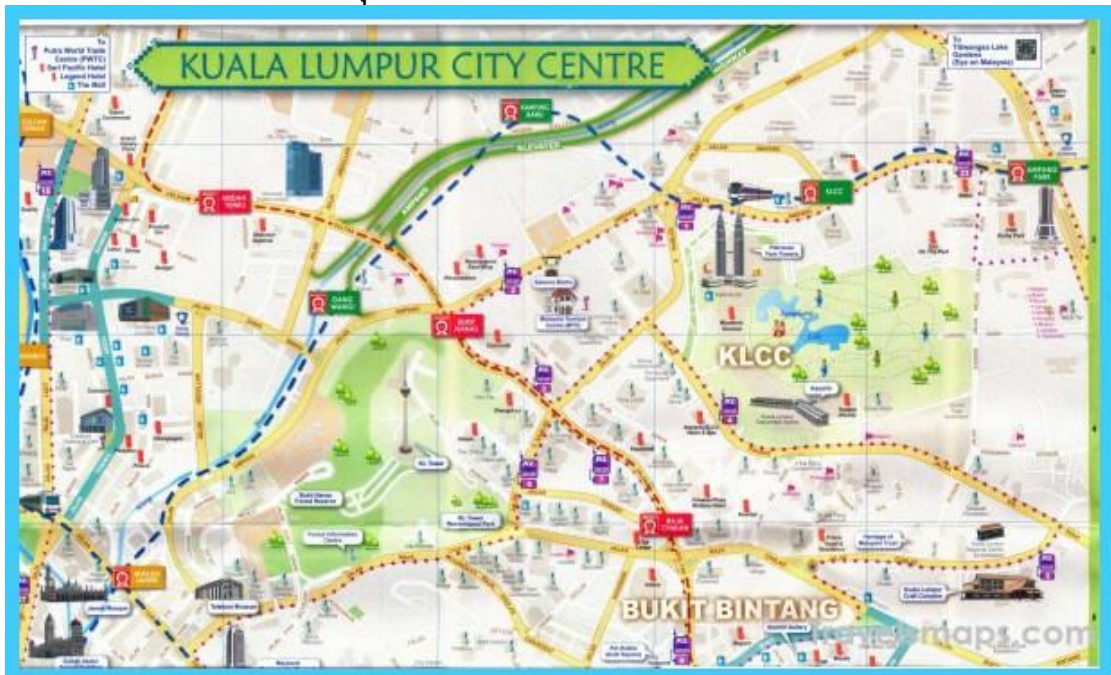
- Skyrides Festival Park : เพิ่มความตื่นเต้นให้กับชีวิตด้วยการเยี่ยมชมสวน Skyrides Festivals Park ที่เปิดตลอดปี ภายในมีทั้งเครื่องเล่นต่างๆ ให้เลือกทั้งยังมีบอลูนลอยเหนือพื้นถึง 150 เมตร ให้คุณสามารถขึ้นไปชมวิວอันสวยงามของเมืองปุตราจายา เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

5.4) ช่องทางการเดินทางไปสู่เมืองดังกาล่าว

จากสนามบินเข้าสู่ใจกลางเมือง ระยะทางประมาณ 50 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลา 40-60 นาที แท็กซี่ราคาประมาณ 100 ริงกิต สามารถเดินทางด้วยบริการสาธารณะได้ 2 รูปแบบ คือ รถบัส The Express Coach ออกทุกๆ 30 นาที ราคา 10 ริงกิต (ผู้ใหญ่) 6 ริงกิต (เด็ก) ใช้ระยะเวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง หรือรถไฟ KLIA Express ออกทุกๆ 15 นาที ในช่วงเวลาเร่งด่วน และ 20 นาที ในช่วงเวลาปกติ ราคา 35 ริงกิต (ผู้ใหญ่) 15 ริงกิต (เด็ก) ใช้ระยะเวลาไปสู่ใจกลางเมือง 28 นาที

การเดินทางภายในเมืองมีบริการรถชัตเตอร์บัสฟรี GOKL Free City Bus Service ซึ่งให้บริการรับส่งผู้โดยสารรอบๆ ห้างสรรพสินค้า KLCC บุกิตบินดัง และไชน่าทาวน์ โดยมีสายสีเขียววิ่งระหว่าง KLCC และบุกิตบินดัง ในขณะที่สายสีม่วงวิ่งรับส่งจากบุกิตบินดังไปยังไชน่าทาวน์และวกกลับ นอกจากนี้ ก็ยังมีรถประจำทางสองชั้น KL Hop On Hop Off ที่จะมีการเรียกเก็บค่าโดยสารแต่ก็พร้อมให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง หรือ 48 ชั่วโมง ตามต้องการ (ในแบบสบายๆ) สำหรับรับ-ส่งตามจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจทั้ง 40 แห่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวก็สามารถขึ้น-ลงรถได้ ณ ป้ายจอดรถทั้ง 22 แห่ง

5.5) แผนที่ของกรุงกัวลาลัมเปอร์

รูปภาพที่ 4- 5 แผนที่กรุงกัวลาลัมเปอร์

ที่มา: travelsmaps (นามแฝง) (2563: ออนไลน์)

โดยสรุป ผลจากการสำรวจข้อมูลด้านสถานการณ์และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ท่องเที่ยวเป้าหมายทั้ง 5 พื้นที่ดังกล่าวของประเทศมาเลเซีย พบว่ามีทิศทางและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงทั้งในเชิงกายภาพของพื้นที่และศักยภาพความพร้อมในด้านอื่นๆ ของพื้นที่ท่องเที่ยวเป้าหมายดังกล่าวของประเทศมาเลเซียกับเมืองท่องเที่ยวชายแดนของไทย เช่น เมืองหาดใหญ่ เมืองสะเตาะ เมืองเก่าสงขลา จังหวัดสงขลา, เมืองสตูล อุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล, เมืองเบตง จังหวัดยะลา, เมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น รวมไปถึงพื้นที่ท่องเที่ยวเชื่อมโยงอื่นๆ ของประเทศไทย เช่น พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช) พื้นที่ท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน (ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง) พื้นที่ท่องเที่ยวฝั่งอ่าวไทย (นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร)

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย (โดยใช้การรวบรวมข้อมูลจากการจัดเวทีประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ควบคู่กับการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง) จากการที่คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิจัยด้านสถานการณ์การท่องเที่ยวชายแดนไทยและมาเลเซีย โดยการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ในพื้นที่วิจัยเป้าหมายทั้งในส่วนของประเทศไทยและมาเลเซีย ซึ่งได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นด้านสถานการณ์และความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย ในส่วนของประเทศไทย ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และเอกชน ในพื้นที่จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส อาทิ ผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสตูล สำนักงานหาดใหญ่ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสงขลา สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล และตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดยะลา เป็นต้น และในส่วนของประเทศมาเลเซีย คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของเมืองปีนัง เมืองมะละกา เมืองเก็นดิง เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ พร้อมทั้งจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร เป็นต้น ซึ่งสามารถวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียในการดำเนินงานและโอกาสสร้างความร่วมมือทางด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ซึ่งสามารถนำเสนอรายละเอียดความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านองค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ด้านข้ามแดนไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันมีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ยังพบเจอปัญหาบ้างในบางประเด็นดังต่อไปนี้

1.1) สิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบการขนส่ง ศูนย์การให้ข้อมูล การท่องเที่ยวประจำแหล่งและออนไลน์ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ห้องน้ำ ที่พักหรือโรงแรม และร้านอาหาร โดยให้ความสำคัญกับเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล ซึ่งปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นมีมากมายแต่ยังไม่มีมาตรฐานที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและปลอดภัยรวมถึงเกิดความประทับใจจนอยากมาเที่ยวซ้ำหรือการบอกต่อชักชวนนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นให้มาเที่ยวในอนาคต

1.2) ระบบการขนส่ง สิ่งสำคัญในท่องเที่ยวคือการเดินทางดังนั้นระบบการขนส่งต้องเอื้อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยมากที่สุด ถึงที่หมายในเวลาที่กำหนด สัมผัสได้ถึงความมิตรในการบริการปัจจุบันระบบการขนส่งระหว่างประเทศของไทยและมาเลเซียสามารถเดินทางโดยใช้รถบัส รถตู้ รถไฟ เรือเฟอร์รี่ เครื่องบิน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่องทางหลัก ประกอบด้วย ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งการเดินทางระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ทางบก รองลงมาคือทางอากาศ ส่วนทางน้ำจะมีเฉพาะการเดินทางระหว่างเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซีย สู่เกาะหลีปะจังหวัดสตูลเท่านั้น ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงต้องต้องเร่งดำเนินการจัดการระบบการขนส่งในส่วนของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างท่องเที่ยวในแหล่ง และการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานภายใต้กฎระเบียบของการขนส่งภายในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระบบการขนส่งทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ ประเทศไทย มุ่งสู่รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน แต่ประเทศไทยยังไม่มีระบบไฟฟ้าความเร็วสูงเหมือนประเทศมาเลเซียนักท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนการเดินทางเพื่อเข้าสู่อำเภอหาดใหญ่ ประเทศไทยที่ด่านปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยบางกลุ่มเปลี่ยนไปใช้บริการรถตู้ประจำทาง หรือรถบัสที่ให้บริการเช่าเหมา ส่วนการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซียควรส่งเสริมให้เกิดการให้บริการรถไฟความเร็วสูงในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นการสร้างความร่วมมือในการเดินทางระหว่างประเทศและในแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้รถไฟความเร็วสูงจึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาการขนส่งระบบรางให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในเชิงธุรกิจ

1.3) สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาล นักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาลซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน โดยการสร้างสิ่ง

อำนวยความสะดวกพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ศาสนสถานเพื่อการละหมาดหรือประกอบกิจการทางศาสนา ร้านอาหารฮาลาลที่มีความสะอาด ที่พักหรือโรงแรมที่สร้างภายใต้หลักฮาลาน เป็นต้น

1.4) การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้มีศูนย์การประสานงานเพื่อการทำงานอย่างบูรณาการ ให้เกิดการส่งต่อข้อมูลและเกิดการประสานงานที่ชัดเจนรวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยและมาเลเซียให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้ยังต้องดำเนินการพัฒนาความร่วมมือการสร้างมาตรฐานเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศร่วมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวอันเนื่องมากระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกระหว่างประเทศ

2) ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวมีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ประเทศไทยซึ่งประกอบด้วยจังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส เชื่อมโยงกับพื้นที่ประเทศมาเลเซียซึ่งประกอบด้วยรัฐปีนัง เก็นติ้ง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ และลังกาวิ ผ่านด่านนอก (ด่านสะเดา) มากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจุดหมายหลักที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ดังนั้นความคิดเห็นในการจัดการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามแดนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1) สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาลร่วมกัน กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยจึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และMalayu Day เป็นต้น

2.2) สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬาร่วมกัน พฤติกรรมของคนในปัจจุบันรักสุขภาพมากยิ่งขึ้นดังนั้นการจัดกิจกรรมเชิงสุขภาพจะส่งผลให้เกิดการเดินทางเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวและมีการจัดงานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะนักวิ่งกวี และนักปั่นจักรยาน

2.3) จัดงานประเพณีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การนำเสนอกิจกรรมที่หลากหลายอาจจะอยู่ในรูปของการจัดการประจำปีเพื่อนำเสนอของดีในแต่ละพื้นที่แต่อย่างไรก็ตามในการจัดต้องหาจุดร่วมที่ลงตัวเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาร่วมอย่างแท้จริง เช่น งานดอกไม้บาน งานอาหารจากเด็ด เป็นต้น

2.4) เชื่อมโยงกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT เชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกันโดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละกา เมดาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดยการส่งเสริม

การร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบการขนส่งที่สะดวก และปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

2.5) การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ดังนั้นการดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึงความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

2.6) จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบไมซ์ ควรมีการดำเนินการด้านการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมแต่ต้องสร้างมาตรฐานให้เกิดความประทับใจและกลับมาเที่ยวซ้ำ เช่น one Stop service เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

นโยบายนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงานที่ตั้งเป้าไว้ ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีนโยบายร่วมกัน โดยเฉพาะในประเทศไทยนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดต้องปรับนโยบายดังต่อไปนี้

3.1) ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาล กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยในอำเภอหาดใหญ่ ดังนั้นอำเภอหาดใหญ่จึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และ Malayu Day เป็นต้น

3.2) ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬา การท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ มีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเดิม ๆ ควรมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจหรือกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะนักวิ่ง และนักปั่นจักรยาน

3.3) การบูรณาการการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว แต่ละเมืองต้องมีการบูรณาการร่วมกันเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของเมืองให้มีความชัดเจน จากนั้นบูรณาการการจัดงานร่วมกันตามหน้าที่หลักขององค์กร มีการเชื่อมโยงทั้งด้านการจัดการ ด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ ร่วมกันทั้งภาคท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดงานที่มีคุณภาพ เช่น งานอาหารทะเล งานผลไม้อร่อย เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชมอย่างแท้จริง

3.4) ดำเนินนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันภายใต้ 3 เมือง ของ 3 ประเทศหลัก ภายใต้นโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่พิเศษ เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละ

กา เมตาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดยการส่งเสริมการร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบ การขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

3.5) การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มี ศักยภาพแตกต่างกัน ดังนั้น การดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึง ควรต้องมีความต่อเนื่องเพื่อการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การบริหารจัดการกระบวนการข้ามแดน

4.1) การจัดการกระบวนการผ่านแดน ควรส่งเสริมให้ฝ่ายท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

4.2) ปัญหาความล่าช้าของการเข้าออกบริเวณด่านชายแดน ควรพิจารณาในประเด็น การเปิดช่องผ่านด่านเพิ่ม หากมีการแจ้งล่วงหน้าสำหรับกรุ๊ปทัวร์ หรือในช่วงวันหยุดพิเศษ เพื่อ อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ผ่านแดน ทั้งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเอง และผู้ที่ใช้บริการทั่วไป

4.3) การศึกษาและรวบรวมด้านสถิติในการจดบันทึกจำนวนบัส จำนวนนักท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นเอกสารเพื่อการเข้าออก เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ วางแผนในการบริหาร จัดการกระบวนการให้ดีขึ้น

5) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

5.1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำสถิติให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่ การวิเคราะห์นักท่องเที่ยวและเพื่อพัฒนาการทำการตลาดให้สอดคล้องและตอบโจทย์นักท่องเที่ยวได้

5.2) การทำการตลาดประชาสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับการจัดงาน Event marketing เป็นหลัก แต่ควรมีการพัฒนาเครื่องมือด้านการตลาด สื่อทางการตลาดให้เหมาะสมและ ทันสมัย

5.3) กิจกรรมทางการตลาด ต้องมีการศึกษา วางแผน เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมที่ สามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง และต้องมีสร้างการมีส่วนร่วมทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ แบบเชื่อมโยงพื้นที่ กล่าวคือ เมื่อมีงานอี เวนท์ ต้องมีการทำการตลาดสร้างการรับรู้ แบบ สามเมือง สามพื้นที่

5.4) การจัดตั้งสำนักงาน ททท.ในปีนัง มาเลเซีย เพื่อเพิ่มช่องทางในการ ประชาสัมพันธ์ในมาเลเซีย เช่น งาน อีเว้นท์ ต่างๆ ลง Blogger Line FamTrip เป็นต้น

6) ด้านการดำเนินการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยว

- 6.1) ภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านการลงทุน เช่น การลดหย่อนภาษี หรือ การสร้าง Duty Free
- 6.2) การพัฒนาปรับปรุงรถไฟ ทั้งด้านประสิทธิภาพและความพร้อมในการให้บริการ
- 6.3) การพัฒนาความร่วมมือในพื้นที่จังหวัดเชื่อมโยง คือ ชุมชน สตูล – ชุมชน สงขลา - ชุมชน พัทลุง เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว แบบ Single Destination
- 6.4) การประกันภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดสงขลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยและเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น
- 6.5) การแก้ปัญหาด้านโลจิสติกส์ ทั้งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุด ระหว่างเมือง
- 6.6) การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ให้ชัดเจน และทำงานอย่างบูรณาการ เช่น ย่านเมืองเก่าสงขลา และพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ เป็นต้น เพื่อการส่งต่อข้อมูลและก่อให้เกิดการประสานงานที่ชัดเจนและอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวมากที่สุด

จากการสรุปประเด็นสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านสถานการณ์การท่องเที่ยว รวมทั้งความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จากภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ดังกล่าวที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้นนั้น คณะผู้วิจัยฯ ได้นำไปสู่การศึกษาและวิเคราะห์ในภาพรวมของการวิจัยเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

4.3 ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

จากการทบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย รวมถึงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ประกอบกับการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยเพื่อสำรวจและจัดประชุมรับฟังข้อมูลจากภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย ซึ่งสามารถรวบรวมเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวคิดและทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดการสร้างมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวร่วมกันในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยสามารถสรุปผลแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียใน 3 ประเด็นสำคัญได้ดังนี้ คือ

1) การจัดทำมาตรฐานอาเซียนเชื่อมโยงมาตรฐานภายในประเทศ (Synergizing ASEAN tourism standard) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยดำเนินการนำร่องผ่านสมาคม ชมรม และตัวแทนผู้ประกอบการนำเที่ยวของทั้งสองประเทศ

- การพัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อประสานเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำสู่พัฒนาและยกระดับทักษะของบุคลากร ผ่านการจัดอบรมสำหรับ ผู้ฝึกสอน รวมถึงบุคลากรทางการท่องเที่ยวอื่นๆ และดำเนินการรับรองคุณภาพของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการพัฒนาตามข้อตกลงร่วมด้านบุคลากรวิชาชีพด้านท่องเที่ยวของอาเซียน

- การพัฒนาความร่วมมือในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการงานวิจัย และนวัตกรรมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

2) การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงกับจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว (Developing ASEAN tourism platform) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย อาทิ 1) เส้นทางท่องเที่ยวเมืองเก่า (มะละกา-ปีนัง-สงขลา-ภูเก็ต) 2) เส้นทางท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลก (ลังกาวิ-สตูล) 3) เส้นทางท่องเที่ยวอาหารฮาลาล (กัวลาลัมเปอร์-ปีนัง-เบตง-หาดใหญ่) และ 4) เส้นทางคาราวานรถยนต์/รถมอเตอร์ไซด์บิ๊กไบท์ (กัวลาลัมเปอร์-หาดใหญ่-พัทลุง-ตรัง-กระบี่-ภูเก็ต) เป็นต้น

- การพัฒนาช่องทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการนำร่องส่งเสริมการตลาดระหว่างเอกชนของประเทศไทยกับเอกชนของประเทศมาเลเซีย โดยการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

- การพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเชื่อมโยงการส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวร่วมกัน โดยการจัดตั้งสมาคม หรือชมรมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย เป็นต้น

3) การทำการตลาดร่วมกัน เพื่อหาอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศที่จะใช้ในการจัดชูโรงและเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (Pinpointing different tourism focus) โดยมีรายละเอียดดังนี้

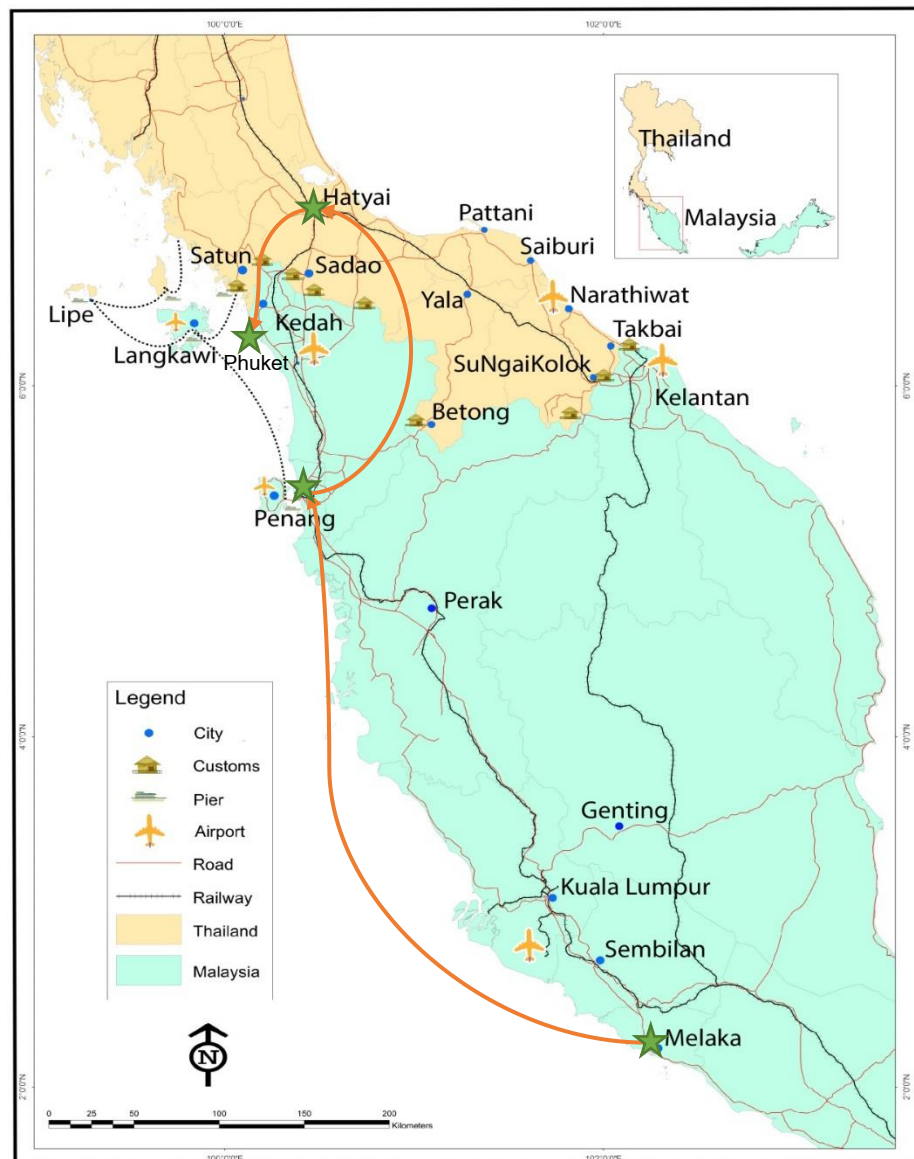
- การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย อาทิ เทศกาลอาหารฮาลาลชายแดนไทย-มาเลเซีย เทศกาลจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น

- การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา (MICE) ไทย-มาเลเซีย โดยจัดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มประชุมสัมมนาในพื้นที่เมืองชายแดนจังหวัดสงขลา และเชื่อมโยงไปสู่

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในจังหวัดอื่นๆ รวมถึงการจัดมหกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา MICE ไทย-มาเลเซีย

- การพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย

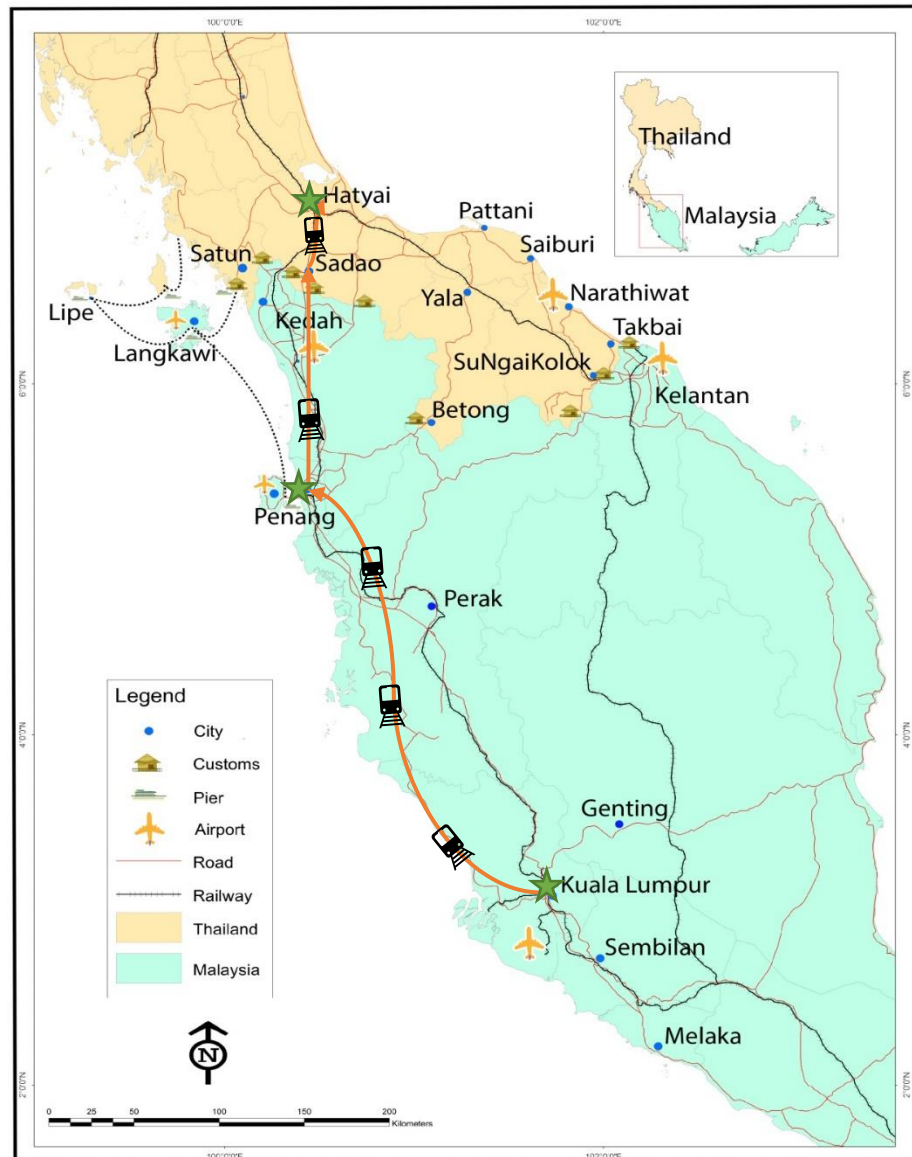
(1) การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกและมรดกทางวัฒนธรรมเมือง มะละกา-เมืองปีนัง – เมืองเก่าสงขลา – เมืองเก่าภูเก็ต

รูปภาพที่ 4- 6 แผนที่เชื่อมโยงเมืองมรดกโลกและมรดกทางวัฒนธรรมเมือง มะละกา-เมืองปีนัง – เมืองเก่าสงขลา – เมืองเก่าภูเก็ต

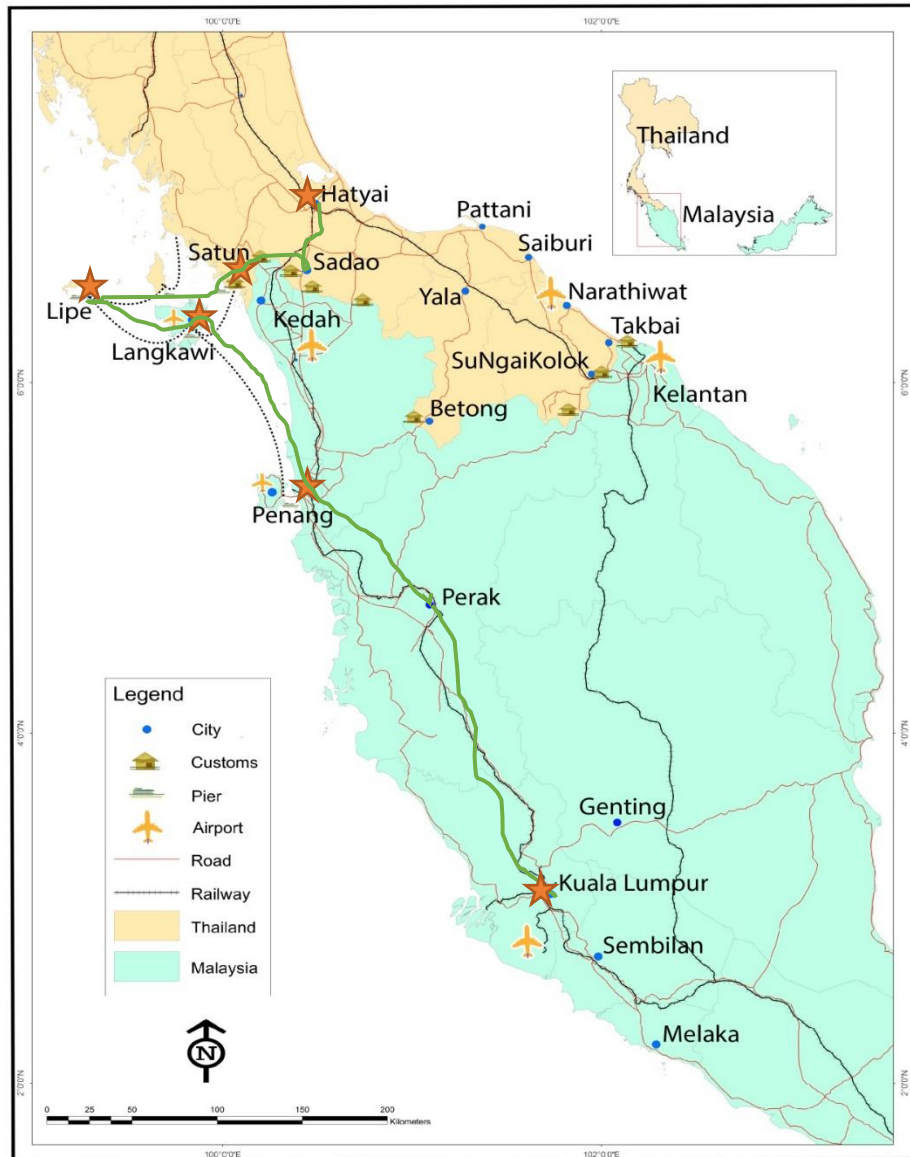
ที่มา: นักวิจัย

(2) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางรถไฟเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (เส้นทางกัวลาลัมเปอร์-ป็นัง-หาดใหญ่)

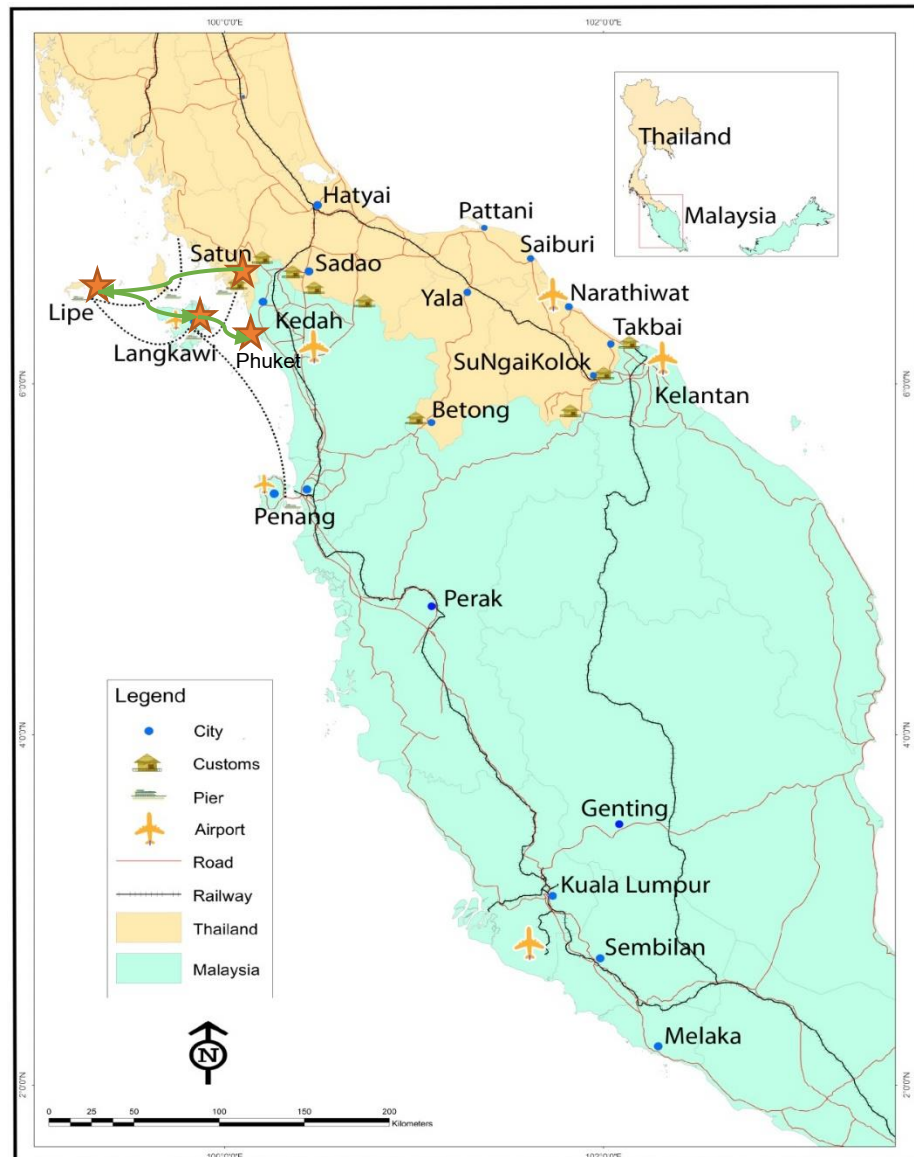
รูปภาพที่ 4- 7 แผนที่ทางรถไฟเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (เส้นทางกัวลาลัมเปอร์-ป็นัง-หาดใหญ่)
ที่มา: นักวิจัย

(3) การพัฒนาการท่องเที่ยวเส้นทางคาราวานรถยนต์ท่องเที่ยวเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย

รูปภาพที่ 4- 8 แผนที่เส้นทางคาราวานรถยนต์ท่องเที่ยวเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย
ที่มา: นักวิจัย

(4) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย

รูปภาพที่ 4- 9 แผนที่การท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: นักวิจัย

(5) การพัฒนาความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามแดนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

- การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวชุมชนชายแดนไทยกับชุมชนท่องเที่ยวชายแดนมาเลเซีย

โดยสรุป จากการเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียใน 3 ประเด็นหลัก ๆ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งจากการวิเคราะห์และสรุปจากการศึกษายุทธศาสตร์ท่องเที่ยวอาเซียน รวมถึงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ประกอบกับการนำประเด็นความคิดเห็นจากการร่วมประชุมหารือของภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย เมืองปีนัง เมืองมะละกา เมืองเก็นติ้ง เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ เพื่อเชื่อมโยงกับพื้นที่เป้าหมายในเมืองชายแดนและพื้นที่ท่องเที่ยวเชื่อมโยงอื่นๆ ของประเทศไทย อาทิ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา เมืองเก่าสงขลา พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช) , พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล , อำเภอเบตง จังหวัดยะลา อำเภอสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เมืองของทั้งสองประเทศ รวมทั้งความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จากภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นั้น ทั้งนี้จากการประมวลจากการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสามารถสรุปเพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มและทิศทางความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ที่ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเป็นลำดับต้น ๆ

นั้น ภายใต้ศักยภาพที่โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศที่สามารถเชื่อมโยงร่วมกันเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-3 ดังนี้

ตารางที่ 4- 3 สรุปแนวโน้มและทิศทางการเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ในประเด็นสำคัญเพื่อนำร่องในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะเร่งด่วน 1-3 ปี

ประเด็นสำคัญเพื่อนำร่อง ในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย	เหตุผลและความสำคัญ	กระบวนการพัฒนา ความร่วมมือ
1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองเก่า ป็นัง-เมืองเก่ามะละกา-เมืองเก่าสงขลา-เมืองเก่า ภูเก็ต	ประเทศไทย และมาเลเซีย มีแหล่งท่องเที่ยว ประเภทเมืองเก่า และเมืองมรดกโลกที่มีความ สำคัญในระดับสากลซึ่งมีเชื่อมโยงกันในเชิง กายภาพของพื้นที่ และเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต คือ เมืองมรดกโลกป็นัง-มะ ละกา และเมืองเก่าสงขลา เมืองเก่าภูเก็ต	- ตั้งคณะทำงานฯ ร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองเก่าและเมือง มรดกโลก ไทย-มาเลเซีย -การศึกษาเพื่อพัฒนาและจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เมืองเก่าและเมืองมรดกโลก ไทย-มาเลเซีย - การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทาง เมืองเก่าและเมืองมรดกโลก ไทย-มาเลเซีย เช่น การจัดการวาทนารถยนต์ท่องเที่ยวเส้นทางเมืองเก่าฯ เป็นต้น
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวทางรถไฟเส้นทาง กัวลาลัมเปอร์-ป็นัง-หาดใหญ่	เนื่องจากประเทศมาเลเซียมีขบวนรถไฟความเร็วสูง และรถไฟ เชื่อม ระหว่าง เมือง ตั้งแต่ กรุง	-ตั้งคณะทำงานฯ ร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวทางรถไฟร่วมกัน

ประเด็นสำคัญเพื่อนำร่อง ในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย	เหตุผลและความสำคัญ	กระบวนการพัฒนา ความร่วมมือ
	กัวลาลัมเปอร์ ถึงชายแดนประเทศมาเลเซีย ซึ่งเชื่อมต่อกับชายแดนประเทศไทย ที่สถานรถไฟ ปาดังเบซาร์ ซึ่งปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวมาเลเซียนิยมเดินทางท่องเที่ยวโดยเส้นทางรถไฟดังกล่าวเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแนวโน้มความนิยมการเดินทางท่องเที่ยวที่ลดการใช้พลังงาน และการท่องเที่ยวแบบเนินช้า ได้รับความสนใจมากขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นหากประเทศไทยและมาเลเซีย ร่วมกัน พัฒนาการท่องเที่ยวโดยรถไฟร่วมกันอย่างเป็น รูปธรรม ก็จะเพิ่มทางเลือกในการท่องเที่ยว เชื่อมโยงระหว่างสองประเทศได้มากยิ่งขึ้น	-ศึกษาและพัฒนาความเชื่อมโยงของเส้นทางรถไฟ และโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ -ส่งเสริมด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้าน การท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวโดยรถไฟร่วมกัน ระหว่างไทยและมาเลเซีย
3. การพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยง อุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณี โลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย	เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสตูล ได้รับการรับรองและ ประกาศให้เป็น อุทยานธรณีโลก แห่งแรกของ ประเทศไทย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีความเชื่อมโยงทั้งใน เชิงกายภาพทางภูมิศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยว ของเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นพื้นที่	- ตั้งคณะทำงานฯ ร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณี โลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นสำคัญเพื่อนำร่อง ในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย	เหตุผลและความสำคัญ	กระบวนการพัฒนา ความร่วมมือ
	อุทยานธรณีโลกมาก่อนหน้านี้แล้ว ดังนั้น จึงทำให้ทั้งสองพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพและความโดดเด่นที่เชื่อมโยงกันได้ หากใช้การท่องเที่ยวเป็นประเด็นในการพัฒนาร่วมกัน	เชื่อมโยงระหว่างสองพื้นที่ให้ได้มาตรฐานในระดับเดียวกัน
4. การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา (MICE) ไทย-มาเลเซีย	เนื่องจากพื้นที่เมืองชายแดนของประเทศไทย คือ เมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมืองเบตง จังหวัดยะลา มีศักยภาพและความพร้อมรวมทั้งได้รับการส่งเสริมให้สามารถรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา รวมถึงการเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เชื่อมโยงอื่น เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สตูลตรัง กระบี่ ภูเก็ต เป็นต้น ซึ่งมีศักยภาพที่สามารถเชื่อมโยงกับเมืองท่องเที่ยวของมาเลเซีย เช่น เมืองเก็นติ้ง เมืองกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งมีศักยภาพในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนนักท่องเที่ยวกลุ่มประชุมสัมมนาร่วมกันได้อย่างดี	- ตั้งคณะทำงานฯ ร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มประชุมสัมมนา (MICE) ไทย-มาเลเซีย - พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการบริการในแหล่งที่จะรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา - การทำกิจกรรมส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนาร่วมกันระหว่างไทยและมาเลเซีย
5. การพัฒนาความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามแดนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในภาพรวมของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	เนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นกับการผ่านข้ามแดนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวมาเลเซีย ทำให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศพัฒนาได้อย่างไม่เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะข้อจำกัด	- ตั้งคณะทำงานฯ ร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเดินทางท่องเที่ยวข้ามแดน - การพัฒนาปรับปรุงการให้บริการผ่านข้ามแดน

ประเด็นสำคัญเพื่อนำร่อง ในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย	เหตุผลและความสำคัญ	กระบวนการพัฒนา ความร่วมมือ
	อันเกิดจากความล่าช้าและข้อจำกัดของการให้บริการผ่านข้ามแดนของทางฝั่งประเทศไทย ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการร่วมกันพัฒนาในประเด็นดังกล่าวนี้โดยเร่งด่วนร่วมกันระหว่างไทยกับมาเลเซีย	ให้กับสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใสเป็นธรรม เพื่อสร้างความประทับใจในการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ - พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัย โดยเฉพาะสถานการณ์จากวิกฤติโรคโควิด-19 และสถานการณ์วิกฤติอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต

บทที่ 5

สรุป

การดำเนินโครงการวิจัย “การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน” ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สหพันธรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่าง การศึกษาจากเอกสาร (documentary research) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร หนังสือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และการศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสำรวจ (field survey) การสังเกต (observation) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้ที่ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) กับผู้คนในชุมชนพื้นที่ โดยกลุ่มประชากรซึ่งเป็นหน่วยวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ประกอบด้วย 1) หน่วยงานภาครัฐ อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด้านศุลกากร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน 2) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ สมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพจังหวัดสงขลา หอการค้าจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการค้าปลีก-ส่ง ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุน และท่องเที่ยวในพื้นที่ ใน 5 พื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 50 คน และ 3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและมาเลเซียใน 5 พื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด ได้นำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยการจัดระเบียบข้อมูลจากการจดบันทึก และบันทึกเทปเสียงให้อยู่ในรูปของเอกสารก่อนที่จะนำเอาข้อมูลที่ได้แยกตามหัวข้อ และรวบรวมอีกครั้งตามความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้สามารถเรียบเรียงข้อมูลในรูปของการพรรณนา ก่อนที่จะสรุปและตีความเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน โดยการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่สำรวจ การสังเกต การจัดประชุมกลุ่มย่อย การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มตัวอย่างที่จึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ดังนี้ คือ

5.1 สรุปผลการศึกษาศถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

โดยสรุปจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยเพื่อสำรวจข้อมูลและรวบรวมประเด็นสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย พบว่าจากการกำหนดเป้าหมายของการรวมตัวเพื่อเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 สาขาด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในสาขาเร่งด่วนของการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้นปี พ.ศ. มีมติในการประชุมให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียน พ.ศ. 2554-2558 (ASEAN Tourism Strategic Plan – ATSP) ฉบับแรกภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยเน้นหลักการของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืน จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผน สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ถึงร้อยละ 91 จากความสำเร็จดังกล่าว จึงมีการใช้แนวคิดและบทเรียนจากแผนเดิม รวมถึงผลการดำเนินงานในแผนก่อนการพัฒนาสู่แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 ดังนั้น จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นสถานการณ์ /ปัญหาอุปสรรคด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียสามารถสามารถนำเสนอได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5- 1 สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงนโยบายและเชิงการดำเนินงานในพื้นที่

สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงการดำเนินงานของพื้นที่
1. ข้อจำกัดด้านนโยบายด้านการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างประเทศ สมาชิกภายในภูมิภาค รวมถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการรักษา ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่ยังมีข้อจำกัด 2. ขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวองค์รวม การท่องเที่ยวสีเขียว และการพัฒนาท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้ 3. ขาดการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางบกและอากาศ สำหรับการท่องเที่ยว และสำหรับระบบสารสนเทศ	1. ปัญหาการอำนวยความสะดวกในการผ่านข้ามด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีความล่าช้าและมีความซับซ้อนในการตรวจสอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2. ปัญหาข้อจำกัดทางด้านกฎหมายการขนส่งและระบบการให้บริการรถโดยสารเที่ยวระหว่างไทยกับมาเลเซีย 3. ปัญหาความไม่พร้อมในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมาเลเซีย อาทิ เส้นทางคมนาคมเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวในฝั่งประเทศไทยบางส่วนยังไม่สมบูรณ์เมื่อเทียบกับทางฝั่งมาเลเซีย เช่น เส้นทางคมนาคมบริเวณด้านบ้านประกอบ จ. สงขลา รวมถึงด่านชายแดนที่มีความคับแคบและไม่ได้มาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น

สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรคในเชิงนโยบาย เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	สถานการณ์ด้านปัญหา/อุปสรรค ในเชิงการดำเนินงานของพื้นที่
4.กรอบนโยบายไม่มีความชัดเจนในการให้ความสำคัญกับหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม 5. ขาดความชัดเจนในระบบการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว	ด้านวังประจัน จังหวัดสตูล 4. ปัญหาความไม่พร้อมและทักษะในการใช้ภาษาของมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยวข้ามแดน 5. ปัญหามาตรฐานในการบริการด้านการท่องเที่ยวที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น มาตรฐานโรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร (อาหารฮาลาล) รวมถึงมาตรฐานด้านราคาสินค้า 6. การขาดการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันของ ไทยกับมาเลเซีย 7. ขาดการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงและส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมาเลเซีย อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

ตารางที่ 5- 2 ประเด็นโอกาสและความท้าทายในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

ประเด็นโอกาสและความท้าทาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
1. การสร้างความสมดุลในด้านการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก 2. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 3. การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงจนเกินไป 4. การลดความแออัดของระบบการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวก 5. ค่าใช้จ่ายที่สูงในการเดินทางภายในภูมิภาค 6. การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว 7. การลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ 8.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือประโยชน์ร่วมทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

โดยสรุปในส่วนของความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียในการดำเนินงานและโอกาสสร้างความร่วมมือทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ซึ่งสามารถนำเสนอรายละเอียดความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านองค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ด่านข้ามแดนไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันมีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ยังพบเจอปัญหาบ้างในบางประเด็นดังต่อไปนี้

สิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบการขนส่ง ศูนย์การให้ข้อมูล การท่องเที่ยวประจำแหล่งและออนไลน์ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ห้องน้ำ ที่พักหรือโรงแรม และร้านอาหาร โดยให้ความสำคัญกับเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล ซึ่งปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นมีมากมายแต่ยังไม่มีมาตรฐานที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและปลอดภัยรวมถึงเกิดความประทับใจจนอยากมาเที่ยวซ้ำหรือการบอกต่อชักชวนนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นให้มาเที่ยวในอนาคต

ระบบการขนส่ง สิ่งสำคัญในท่องเที่ยวคือการเดินทางดังนั้นระบบการขนส่งต้องเอื้อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยมากที่สุด ถึงที่หมายในเวลาที่กำหนด สัมผัสได้ถึงความมิตรในการบริการปัจจุบันระบบการขนส่งระหว่างประเทศของไทยและมาเลเซียสามารถเดินทางโดยการใช้รถบัส รถตู้ รถไฟ เรือเฟอร์รี่ เครื่องบิน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่องทางหลักประกอบด้วย ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งการเดินทางระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียในปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ทางบก รองลงมาคือทางอากาศ ส่วนทางน้ำจะมีเฉพาะการเดินทางระหว่างเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซีย สู่เกาะหลีปะจังหวัดสตูลเท่านั้น ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงต้องต้องเร่งดำเนินการจัดการระบบการขนส่งในส่วนของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างท่องเที่ยวในแหล่ง และการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานภายใต้กฎระเบียบของการขนส่งภายในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระบบการขนส่งทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ ประเทศไทย มุ่งสู่รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ดังนั้นการสร้างความร่วมมือในการเดินทางระหว่างประเทศและในแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำไฟฟ้าความเร็วสูงจึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาการขนส่งระบบรางให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในเชิงธุรกิจ

สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาล นักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่าง

ประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มฮาลาลซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน โดยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ศาสนสถานเพื่อการละหมาดหรือประกอบกิจทางศาสนา ร้านอาหารฮาลาลที่มีความสะอาด ที่พักหรือโรงแรมที่สร้างภายใต้หลักฮาลาล เป็นต้น

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้มีศูนย์การประสานงานเพื่อการทำงานอย่างบูรณาการ ให้เกิดการส่งต่อข้อมูลและเกิดการประสานงานที่ชัดเจน รวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยและมาเลเซียให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้ยังต้องดำเนินการพัฒนาความร่วมมือการสร้างมาตรฐานเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศร่วมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวย่านเมืองเก่าระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกระหว่างประเทศ

6) ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวมีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ประเทศไทยซึ่งประกอบด้วยจังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส เชื่อมโยงกับพื้นที่ประเทศมาเลเซียซึ่งประกอบด้วยรัฐปีนัง เก็นติ้ง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ และลังกาวิ ผ่านด่านนอก (ด่านสะเดา) มากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจุดมุ่งหมายหลักที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ดังนั้นความคิดเห็นการจัดการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามแดนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาลร่วมกัน กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยจึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และMalayu Day เป็นต้น

สร้างกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬาร่วมกัน พฤติกรรมของคนในปัจจุบันรักสุขภาพมากยิ่งขึ้นดังนั้นการจัดกิจกรรมเชิงสุขภาพจะส่งผลให้เกิดการเดินทางเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และมีการจัดงานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะฟุตบอล และนักปั่นจักรยาน

จัดงานประเพณีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การนำเสนอกิจกรรมที่หลากหลายอาจจะอยู่ในรูปของการจัดการประจำปีเพื่อนำเสนอของดีในแต่ละพื้นที่แต่อย่างไรก็ตามในการจัดต้องหาจุดร่วมที่ลงตัวเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาอย่างแท้จริง เช่น งานดอกไม้บาน งานอาหารจาดเตี๊ต เป็นต้น

เชื่อมโยงกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT เชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกันโดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละกา เมดาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดยการส่งเสริมการ

ร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบการขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ดังนั้นการดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึงความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบไมซ์ ควรมีการดำเนินการด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมแต่ต้องสร้างมาตรฐานให้เกิดความประทับใจและกลับมาเที่ยวซ้ำ เช่น one Stop service เป็นต้น

7) ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

นโยบายนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงานที่ตั้งเป้าไว้ ดังนั้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียจึงจำเป็นต้องมีนโยบายร่วมกัน โดยเฉพาะในประเทศไทยนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดต้องปรับนโยบายดังต่อไปนี้

ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มฮาลาล กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจและมีกำลังซื้อสูงได้แก่กลุ่มมุสลิมหรือกลุ่มฮาลาลและชอบกิจกรรมการกินอาหารอร่อยในอำเภอหาดใหญ่ ดังนั้นอำเภอหาดใหญ่จึงควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางมาอย่างต่อเนื่อง เช่น Muslim Friendly Festival, Street Halal Food และ Malayu Day เป็นต้น

ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อรองรับกลุ่มกีฬา การท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ มีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเดิม ๆ ควรมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจหรือกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มนักกีฬา โดยเฉพาะนักวิ่ง และนักปั่นจักรยาน

การบูรณาการการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว แต่ละเมืองต้องมีกลยุทธ์ร่วมกันเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของเมืองให้มีความชัดเจน จากนั้นบูรณาการการจัดงานร่วมกันตามหน้าที่หลักขององค์กร มีการเชื่อมโยงทั้งด้านการจัดการ ด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ ร่วมกันทั้งภาคท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดงานที่มีคุณภาพ เช่น งานอาหารทะเล งานผลไม้อร่อย เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดงานควรมีการทำงานต้องอยู่ภายใต้การบูรณาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาอย่างแท้จริง

ดำเนินนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ IMT-GT ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันภายใต้ 3 เมือง ของ 3 ประเทศหลัก ภายใต้นโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงเมืองเก่าของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง มะละ

กา เมตาน กับเมืองเก่าสงขลาของจังหวัดสงขลา และอุทยานธรณีโลกสตูลกับอุทยานธรณีโลกลังกาวิ โดยการส่งเสริมการร่วมกันทำการตลาดประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้การสนับสนุนระบบ การขนส่งที่สะดวกและปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

การรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว แต่ละพื้นที่มีศักยภาพ แตกต่างกัน ดังนั้น การดูแลความสะอาดและความปลอดภัยจึงต้องมีความเหมาะสม รวมถึงควรต้องม ีความต่อเนื่องเพื่อการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

การเชื่อมโยงมาตรการส่งเสริมการค้าและการลงทุนของ BOI โดยมาตรการของ BOI ในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนโดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนไทยกับประเทศ มาเลเซีย โดยมีพื้นที่อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการ จัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร โดยเฉพาะยางพาราและอาหารทะเล รวมทั้งยังมีศักยภาพในการ พัฒนาเป็นพื้นที่การค้าและเป็น gateway หลักเพื่อรองรับการส่งออกสินค้า รวมถึงการเดินทาง ท่องเที่ยวไปยังประเทศมาเลเซีย และยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่ประเทศสิงคโปร์ และอินโดนีเซียได้ ต่อไป เนื่องจากเป็นบริเวณที่อยู่ใกล้กับท่าเรือปีนัง และท่าเรือกลางของมาเลเซีย รวมทั้งยังอยู่ใกล้ พื้นที่อุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมฮาลาล และอุตสาหกรรมยางพาราของมาเลเซีย ซึ่งจะช่วยให้ ไทยสามารถส่งออกยางพาราแปรรูปขึ้นต้นเพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ถังมียาง ยางล้อ หรือชิ้นส่วนรถยนต์ ในมาเลเซียได้อย่างสะดวก ที่สำคัญด้านศุลกากรสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ ยัง เป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงที่สุดของประเทศอีกด้วย และในขณะเดียวกันที่ผ่านมา ภาคเอกชนในพื้นที่ยังเสนอให้มีการจัดพื้นที่เขตปลอดภาษี (duty free) ขึ้นในเขตเศรษฐกิจพิเศษโดย เน้นพื้นที่ตามรอยตะเข็บชายแดนด่านสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ เพื่อดึงดูดให้ชาวนไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์เข้ามาจับจ่ายใช้สอย ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งต่อแนวโน้มการค้า การลงทุน และการ ท่องเที่ยว เพื่อรองรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงสามารถนำมาตรการดังกล่าวของ BOI เชื่อมโยงและสร้างแรงดึงดูดใจให้กับผู้ประกอบการทั้งชาว ไทยและชาวมาเลเซีย ที่สนใจได้เข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยวและการค้าที่เชื่อมโยงต่างๆ ให้เต็ม ศักยภาพมากยิ่งขึ้น

8) การบริหารจัดการกระบวนการข้ามแดน

การจัดการกระบวนการผ่านแดน ควรส่งเสริมให้ฝ่ายท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ปัญหาความล่าช้าของการเข้าออกบริเวณด่านชายแดน ควรพิจารณาในประเด็น การเปิดช่องผ่านด่านเพิ่ม หากมีการแจ้งล่วงหน้าสำหรับกรุปทัวร์ หรือในช่วงวันหยุดพิเศษ เพื่อ อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ผ่านแดน ทั้งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเอง และผู้ที่ใช้บริการทั่วไป

การศึกษาและรวบรวมด้านสถิติในการจัดบันทึก จำนวนบัส จำนวนนักท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นเอกสารเพื่อการเข้าออก เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ วางแผนในการบริหาร จัดการกระบวนการให้ดีขึ้น

9) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำสถิติให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์นักท่องเที่ยวและเพื่อพัฒนาการทำการตลาดให้สอดคล้องและตอบโจทย์นักท่องเที่ยวได้

การตลาดประชาสัมพันธ์ โดยให้ความสำคัญกับการจัดงาน Event marketing เป็นหลัก แต่ควรมีการพัฒนาเครื่องมือด้านการตลาด สื่อทางการตลาดให้เหมาะสมและทันสมัย

กิจกรรมทางการตลาด ต้องมีการศึกษา วางแผน เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง และต้องมีสร้างการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ แบบเชื่อมโยงพื้นที่ กล่าวคือ เมื่อมีงานอีเวนต์ ต้องมีการทำการตลาดสร้างการรับรู้ แบบ สามเมือง สามพื้นที่

การจัดตั้งสำนักงาน ททท.ในปิ่น มาเลเซีย เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ในมาเลเซีย เช่น งาน อีเวนต์ ต่างๆ ลง Blogger Line FamTrip เป็นต้น

10) ด้านการคุ้มครองเพื่อการท่องเที่ยว

- ภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านการลงทุน เช่น การลดหย่อนภาษี หรือ การสร้าง Duty Free
- การพัฒนาปรับปรุงรถไฟ ทั้งด้านประสิทธิภาพและความพร้อมในการให้บริการ
- การพัฒนาความร่วมมือในพื้นที่จังหวัดเชื่อมโยง คือ ชุมชน สตูล – ชุมชน สงขลา – ชุมชน พัทลุง เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว แบบ Single Destination
- การประกันภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดสงขลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยและเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น
- การแก้ปัญหาด้านโลจิสติกส์ ทั้งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุด ระหว่างเมือง
- การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ให้ชัดเจน และทำงานอย่างบูรณาการ เช่น ย่านเมืองเก่าสงขลา และพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ เป็นต้น เพื่อการส่งต่อข้อมูล และก่อให้เกิดการประสานงานที่ชัดเจนและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด

5.3 ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

โดยสรุปผลจากการทบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย รวมถึงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ประกอบกับการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยเพื่อสำรวจและจัดประชุมรับฟังข้อมูลจากภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวของทั้งประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย ซึ่งสามารถรวบรวมเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวคิดและทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรด้านการ

ท่องเที่ยว การตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดการสร้างมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวร่วมกันในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยสามารถสรุปผลแนวทางการร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียใน 3 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5- 3 สรุปแนวทางการร่วมมือในภาพรวมด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

การจัดทำมาตรฐานอาเซียนเชื่อมโยงมาตรฐานภายในประเทศ (Synergying ASEAN tourism standard)	การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงกับจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว (Developing ASEAN tourism platform)	การทำการตลาดร่วมกัน เพื่อหาอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศที่จะใช้ในการจัดชูโรงและเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (Pinpointing different tourism focus)
- การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยดำเนินการนำร่องผ่านสมาคม ชมรม และตัวแทนผู้ประกอบการนำเที่ยวของทั้งสองประเทศ - การพัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประสานเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำสู่พัฒนาและยกระดับทักษะของบุคลากรผ่านการจัดอบรมสำหรับ ผู้ฝึกสอน รวมถึงบุคลากรทางการท่องเที่ยวอื่นๆ และดำเนินการรับรองคุณภาพของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการพัฒนาตามข้อตกลงร่วมด้านบุคลากรวิชาชีพด้านท่องเที่ยวของอาเซียน - การพัฒนาความร่วมมือในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการงานวิจัย และนวัตกรรมการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวระหว่าง	- การส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย อาทิ 1) เส้นทางท่องเที่ยวเมืองเก่า (มะละกา-ปีนัง-สงขลา-ภูเก็ต) 2) เส้นทางท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลก (ลังกาวี-สตูล) 3) เส้นทางท่องเที่ยวอาหารฮาลาล (กัวลาลัมเปอร์-ปีนัง-เบตง-หาดใหญ่) และ4) เส้นทางคาราวานรถยนต์/รถมอเตอร์ไซค์บิ๊กไบท์ (กัวลาลัมเปอร์-หาดใหญ่-พัทลุง-ตรัง-กระบี่-ภูเก็ต) เป็นต้น - การพัฒนาช่องทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการนำร่องส่งเสริมการตลาดระหว่างเอกชนของประเทศไทยกับเอกชนของประเทศมาเลเซีย โดยการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	- การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย อาทิ เทศกาลอาหารฮาลาลชายแดนไทย-มาเลเซีย เทศกาลจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น - การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่มประชุมสัมมนา (MICE) ไทย-มาเลเซีย โดยจัดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มประชุมสัมมนาในพื้นที่เมืองชายแดนจังหวัดสงขลา และเชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในจังหวัดอื่นๆ รวมถึงการจัดมหกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา MICE ไทย-มาเลเซีย - การพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย

การจัดทำมาตรฐานอาเซียนเชื่อมโยงมาตรฐานภายในประเทศ (Synergizing ASEAN tourism standard)	การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงกับจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว (Developing ASEAN tourism platform)	การทำการตลาดร่วมกัน เพื่อหาอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศที่จะใช้ในการจัดชูโรงและเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (Pinpointing different tourism focus)
สถาบันการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	- การพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเชื่อมโยงการส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวร่วมกัน โดยการจัดตั้งสมาคม หรือชมรมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย เป็นต้น	(1) การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกและมรดกทางวัฒนธรรมเมือง มะละกา-เมืองปีนัง – เมืองเก่าสงขลา – เมืองเก่าภูเก็ต (2) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางรถไฟเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (เส้นทางกัวลาลัมเปอร์-ปีนัง-หาดใหญ่) (3) การพัฒนาการท่องเที่ยวเส้นทางคาราวานรถยนต์ท่องเที่ยวเชื่อมโยงไทย-มาเลเซีย (4) การพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอุทยานธรณีโลกสตูล ประเทศไทย และอุทยานธรณีโลกลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย (5) การพัฒนาความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทาง ท่องเที่ยวข้ามแดนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย - การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวชุมชนชายแดนไทยกับชุมชนท่องเที่ยวชายแดนมาเลเซีย

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของประเทศไทย อาทิ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม รวมถึงกระทรวงมหาดไทย ที่ดูแลเชื่อมโยงในด้านความมั่นคงและการอำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่านข้ามแดนของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยและประเทศมาเลเซีย ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศมาเลเซีย โดยใช้ประเด็นที่สามารถดำเนินการร่วมกันในผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแผนการดำเนินงานนำร่องในประเด็นที่สามารถร่วมมือกันดำเนินงานได้ก่อน ทั้งนี้และความชัดเจนในการผลักดันนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติเพื่อหนุนเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงในส่วนของประเทศไทยควรมีการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเชิงพื้นที่ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท. สำนักงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด่านศุลกากรในพื้นที่ด่านชายแดนไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น ได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซียอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ผ่านการตั้งคณะทำงานฯ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ของทั้งสองประเทศเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันในเชิงรุก และควรมีการประชุมหารือเพื่อกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การประสานเชื่อมโยงความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่ประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียให้เกิดความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยการบูรณาการการทำงานเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมร่วมกันอย่างเป็นองค์รวม ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การสร้างมาตรฐานการบริการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว เครือข่ายการท่องเที่ยวของทั้งสองพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมการตลาดผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงพื้นที่และชุมชน

จากผลการศึกษาวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยในส่วนของการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ที่เมืองชายแดนด้านการท่องเที่ยวของภาคใต้ที่มีความเชื่อมโยงกับเมืองท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซีย อาทิ เมืองหาดใหญ่ จ.สงขลา เมืองสุไหงโกลิก จ.นราธิวาส เมืองเบตง จ.ยะลา เมืองหลิเป๊ะ จ.สตูล ในพื้นที่ประเทศไทย เป็นต้น และเมืองท่องเที่ยวของมาเลเซีย อาทิ เมืองปีนัง เมืองมะละกา เกาะลังกาวิ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ ในพื้นที่ประเทศมาเลเซีย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกันในเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองชายแดน อาทิ เมืองหาดใหญ่ เมืองเก่าสงขลา จ.สงขลา เชื่อมโยงกับ เมืองปีนัง เมืองมะละกา โดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวเมืองเก่า และเมืองมรดกโลก เป็นจุดขายในการเชื่อมโยงแหล่งประวัติศาสตร์ เส้นทางท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของเมืองเก่าร่วมกัน รวมไปถึงการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทางรถไฟระหว่างเมือง

ท่องเที่ยวชายแดนไทยกับมาเลเซีย เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย ก็จะเป็นอีกช่องทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชายแดนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกับประเทศไทยมาเลเซีย จำเป็นจะต้องมีการทำงานในลักษณะเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกหน่วยงานในเชิงพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซียในการทำงานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ศักยภาพและความเป็นไปได้เพื่อการพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางรถไฟระหว่างเมืองชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับการพัฒนามาตรฐานการบริการการท่องเที่ยวและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากลระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ในเชิงวิชาการด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยและประเทศมาเลเซียให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

กรกรัณย์ ชีวะตระกูลพงษ์ และ จิตติชัย รุจนกนกนาฏ (2554ก). *โครงการผลกระทบของการปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าตามข้อตกลงประชาคมอาเซียนที่มีต่อการขนส่งสินค้าข้ามแดนและการค้าผ่านแดน*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

_____ (2554ข). *การท่องเที่ยวใน 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กิตตินันท์ นาคทอง. 2562. จากเมืองไทยไปป็นัง (1) : ทริปไฟฟ์ใหม่ เตรียมตัวอย่างไรก่อนนั่งรถไฟที่ปาดังเบซาร์. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก <https://mgronline.com/columnist/detail/9620000038612>

เจ็ทสตาร์. 2563. *โมเสกแห่งวัฒนธรรม อาหารเลิศรส ประสบการณ์ช้อปปิ้งอันตื่นตา และความบันเทิงระดับโลก ที่พร้อมต้อนรับคุณ ณ เมืองอุทยานแห่งแสงไฟ*. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 แหล่งที่มา: <https://www.jetstar.com/th/th/inspiration/destinations/malaysia/central-malaysia/kuala-lumpur>

ดนุวัศ สุวรรณวงศ์ และภัทรพงษ์ เกริกสกุล. 2559. *การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) กับการเชื่อมต่อพื้นที่*.

ติง ช่าน เป็น (นามแฝง) 2563. *เที่ยวมาเลเซีย ... สิงคโปร์ เก็บไว้ในความทรงจำ : ตอนที่ 3 Melaka มรดกโลกทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม*. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=pennymba&month=03-12-2009&group=2&gblog=4>

นราวดี บัวขวัญ และคณะ (2559). *การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บางกอกแอร์เวย์ส. 12 กันยายน 2561. *6 ที่เที่ยวกัวลาลัมเปอร์ ค้นพบมนต์เสน่ห์แห่งดินแดนหลากหลายวัฒนธรรม เมืองสี่ล้อแห่งเอเชีย*. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 แหล่งที่มา: <https://blog.bangkokair.com/6-ที่เที่ยวกัวลาลัมเปอร์>

ปรัชญากรรณ์ ไชยคช และคณะ (2559). *โครงการเปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน*

เปร์ค เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ผู้หญิงมีพิษ (นามแฝง). 16 เมษายน 2557. [CR] - Langkawi :: A land of myth (ลังกาวิ -
ท่องเที่ยวในดินแดนแห่งคำสาป). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา:
<https://pantip.com/topic/31919566>

ลุงเสือเขียว (นามแฝง). 26 กรกฎาคม 2560. ตะลุยมะละกา.. มาเลเซีย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม
2563. แหล่งที่มา: <https://th.readme.me/p/11131>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2563. รัฐปีนัง. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/รัฐปีนัง>

_____. 7 พฤษภาคม 2563. สะพานลังกาวิสกาย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563.
แหล่งที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/สะพานลังกาวิสกาย>

_____. 6 เมษายน 2563. เกาะลังกาวิ. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา:
<https://th.wikipedia.org/wiki/เกาะลังกาวิ>

_____. 15 เมษายน 2561. มะละกา (เมือง). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา:
[https://th.wikipedia.org/wiki/มะละกา_\(เมือง\)](https://th.wikipedia.org/wiki/มะละกา_(เมือง))

_____. 1 กุมภาพันธ์ 2563. กัวลาลัมเปอร์. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 แหล่งที่มา:
<https://th.wikipedia.org/wiki/กัวลาลัมเปอร์>

ศิริวรรณ มนอัครมณฑุ ง (2557) การจัด ตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน. บทความวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 4(19), 1 – 40.
สงขลา.

สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองปีนัง. ตุลาคม 2556. รัฐปีนัง (Penang). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563.
จาก <http://www.thaiembassy.org/penang/contents/files/thai-people-20131216-151050-498991.pdf>.

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจ (2558) วาระปฏิรูป 10 แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ร่วมชายแดน.
กรุงเทพฯสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2559) คู่มือการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ.
เข้าถึงใน www.boi.go.th

สุระพันธ์ จุลสุวรรณ (2557) แนวทางการพัฒนาด้านชายแดนสะเดา. รายงานการวิจัย. สงขลา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สก็อยรุ่นใหญ่อีเอ็นอี (นามแฝง). 25 มกราคม 2559. [CR] จากตานี.....สู่ปีนัง “ทริป 3 แม่ลูก
ตะลุยปีนัง ไม่เดิน ก็แดก”. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก
<https://pantip.com/topic/34715786>

โอเชียนสไมล์ทัวร์. 2563. มะละกา มรดกโลกแห่งมาเลเซีย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563.

- แหล่งที่มา: <http://www.oceansmile.com/Malaysia/malacca.htm>
- _____. 2563. สถานที่ท่องเที่ยวกัวลาลัมเปอร์. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.oceansmile.com/Malaysia/kualalumpur.htm>
- dooasia ข้อมูลท่องเที่ยว. 2563. กัวลาลัมเปอร์. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 แหล่งที่มา: <http://www.dooasia.com/info-malaysia/กัวลาลัมเปอร์/>
- Editor.Mushroom Travel. 24 พฤษภาคม 2561. เจาะลึก เก้นดิงไฮแลนด์ มาเลเซีย มีอะไรให้เที่ยวบ้าง!! สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา <https://www.mushroomtravel.com/page/genting-highland-malaysia/>
- EXPEDIA TH (นามแฝง). 5 ตุลาคม 2561. “ลันการวิ” อัญมณีแห่งไทรบุรี ประเทศมาเลเซีย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: https://travelblog.expedia.co.th/asia/bd08_september18/
- EXPEDIA TH (นามแฝง). 29 กันยายน 2561. มะละกาน่าเที่ยว แหล่งมรดกโลกในเอเชียที่ไม่เหมือนใคร. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: https://travelblog.expedia.co.th/asia/bd06_july18/
- Harios (นามแฝง). 5 มกราคม 2561. Map Of Malaysia Genting Highland. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา <https://themapspro.blogspot.com/2018/01/map-of-malaysia-genting-highland.html#>
- Jetstar. 2563. ปีนี้ รวมไว้ซึ่งอดีต ปัจจุบัน และอนาคตที่สำคัญของมาเลเซีย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก <https://www.jetstar.com/th/th/inspiration/destinations/malaysia/northern-malaysia/penang>
- kungtalay (นามแฝง). 4 เมษายน 2556. [CR] :+:+:+:+: Melaka ... เมืองเล็กๆที่เห็นแล้วต้องหลงรัก :+:+:+:+:. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://pantip.com/topic/30330639>
- MALAYSIA TOURISM PROMOTION BOARD (MTPB). 2563. เก้นดิงไฮแลนด์ (Genting Highlands). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา <https://www.malaysia.travel/th-th/th/places/states-of-malaysia/pahang/genting-highlands>
- Mukhsin. 2563. เทศกาลประเทศมาเลเซีย. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก <https://viyadasri.wordpress.com/ประเทศมาเลเซีย>
- travelsmaps (นามแฝง). 2563. Map of Kuala Lumpur. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563 แหล่งที่มา: <http://travelsmaps.com/map-kuala-lumpur.html>
- Suchaya, T. 18 กรกฎาคม 2019. 9 จุดเช็คอินยอดฮิตใน ปีนี้ ถ่ายรูปปัง สาวก IG ต้องลิสต์ไว้. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก <https://travel.mthai.com/world-travel/186737.html>

Travelsafe Not Sorry. 2563. 10 เทศกาลยอดนิยมในมาเลเซียใน 2019 เพื่อร่วมเป็นสักขีพยานในวัฒนธรรมที่มีชีวิตชีวาและประเพณีอันยาวนาน. สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. จาก <https://th.travelsafenotsorry.com/5511-10-top-festivals-in-malaysia-in-2019-to-witness-its-vibrant-culture-rich-traditions>

Webmaster (นามแฝง). 20 กุมภาพันธ์ 2563. เก็นติ้งไฮแลนด์ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย (*Genting Highlands, Kuala Lumpur, Malaysia*). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา <https://palanla.com/index.php?op=abroadLocation-detail&id=419>

Webmaster (นามแฝง) . 20 กุมภาพันธ์ 2563. เกาะลังกาวิ เมืองเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย (*Langkawi Island, Kedah, Malaysia*). สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://palanla.com/index.php?op=abroadLocation-detail&id=420>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจข้อมูล แบบสังเกต และประเด็นในการประชุมกลุ่มย่อย

**แบบสำรวจข้อมูลสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยว
ของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย**

แบบสำรวจชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อนำไปสู่การศึกษาการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน โดยสำรวจข้อมูลจากตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และตัวแทนภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย สำหรับข้อมูลที่ได้ถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อประกอบการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ 2562 เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม โดยไม่มีการเปิดเผยให้กับฝ่ายใดทั้งสิ้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำชี้แจง (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือตอบคำถามในช่องว่าง)

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ชื่อหน่วยงาน/องค์กร
.....
4. ที่ตั้งหน่วยงาน/
องค์กร.....
.....
ตำแหน่ง/บทบาทหน้าที่
.....
.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านสถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย

1. สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซียโดยภาพรวมเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สถานการณ์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศมาเลเซียเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สถานการณ์ด้านความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย
ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึกข้อมูล

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**แบบสังเกตสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและโอกาสความร่วมมือทางการท่องเที่ยว
ของประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย**

ชื่อพื้นที่.....
 สถานที่ตั้ง.....
 ผู้บันทึก (ชื่อ/สกุล).....โทรศัพท์.....
 Email:
 วัน/เดือน/ปี (การบันทึกข้อมูล).....

สถานการณ์ด้านการ ท่องเที่ยวและโอกาส ความร่วมมือทางการ ท่องเที่ยว ของประเทศไทยกับ ประเทศมาเลเซีย	รายละเอียด	สรุปประเด็นสำคัญ

**ประเด็นการประชุมกลุ่มย่อยตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับสหพันธรัฐ
มาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน**

พื้นที่ในการประชุม.....
 สถานที่ตั้ง.....
 ผู้บันทึก (ชื่อ/สกุล).....โทรศัพท์.....
 Email:.....
 วัน/เดือน/ปี (การบันทึกข้อมูล).....

ประเด็นคำถาม	รายละเอียดจากการสนทนา
1. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียหรือไม่อย่างไร	
2. ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย มีอะไรบ้าง	
3. กระบวนการในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ควรเป็นอย่างไร	
4. หน่วยงานหรือองค์กรใดบ้างที่ควรเข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	
5. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีอะไรบ้าง	

ประเด็นคำถาม	รายละเอียดจากการสนทนา
6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน มีอะไรบ้าง 7. แนวทางในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ควรเป็นอย่างไร	

ภาคผนวก ข
ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและการจัดประชุม

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย

ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์โอกาสความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้แทนจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และโอกาสความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย

ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

บรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวชายแดน
ไทย-มาเลเซีย

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นภาคีที่
เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซีย
ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย

ผู้แทนด้านการท่องเที่ยวจากพื้นที่ชายแดนไทยเข้าร่วมหารือกับตัวแทนหน่วยงานภาครัฐด้านการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย

ตัวแทนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อาวุโส จาก Tourism Malaysia
เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย

คณะผู้วิจัยฯ และผู้แทนด้านการท่องเที่ยวจากพื้นที่ชายแดนไทยร่วมประชุมหารือแนวทางพัฒนา
ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย

บรรยากาศการร่วมประทานอาหารพร้อมพูดคุยหารือร่วมกับผู้แทนของประเทศมาเลเซีย

ภาพบรรยากาศโดยรวมของเมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย

ภาพการลงพื้นที่เพื่อสำรวจสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของเมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย

คณะผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจการเดินทางท่องเที่ยวโดยรถไฟความเร็วสูงของประเทศมาเลเซีย

สถานีรถไฟเมือง Butterworth ประเทศมาเลเซีย

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจและร่วมประชุม
เพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย
ณ เมืองเก็นติ้ง ประเทศมาเลเซีย

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจและร่วมประชุม
เพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย
ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

